

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 12:32:00)

Poštovane kolege poslanici, počinjemo rad.

Otvaram Prvu sjednicu prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva. Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu i dnevni red predložio saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru u Kolegijumu predsjednika Skupštine.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda, treba da usvojimo zapisnike s Četvrte i Šeste sjednice drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2018. godini.

Da li neko od poslanika ima primjedbi na neki od ovih zapisnika? Nema.

Saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da su usvojeni zapisnici s Četvrte i Šeste sjednice drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2018. godini.

Prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda, imate ga u sazivu, a da bismo utvrdili dnevni red, dozvolite da vas obavijestim o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda. Poslanici Ranko Krivokapić, Raško Konjević i Draginja Vuksanović Stanković predložili su da se na dnevni red stave Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, Predlog zakona o izmjenama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu.

Prelazimo na obrazloženje i izjašnjavanje o predlozima za dopunu dnevnog reda.

Pitam predlagača ovih zakona da li njihov govornik želi da se obrati zajedno o sva tri predloga zakona, pa ćemo o njima pojedinačno glasati ili svaki pojedinačno, pa da se glasa? Zajedno.

Poslanik Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (01.03.19 12:33:37)

Poštovani predsjedniče, poštovani gosti, predsjedniče Parlamenta Sjeverne Makedonije,

Razumijevajući svakako da danas možda, iako u kratkom dnevnom redu, imamo jednu značajnu tačku, mi smo se ipak opredijelili da po četvrti put predložimo kolegama poslanicima, posebno kolegama koji pripadaju vladajućoj koaliciji da otvorimo debatu o tri vrlo važna zakona koja se tiču položaja svakog građanina Crne Gore ili, da budem precizniji, koja se tiču položaja 77.000 ljudi koji u Crnoj Gori, po zvaničnim statistikama, rade za zaradu do 250 eura, posebno imajući u svjetlu najavljeno poskupljenje struje, dakle gdje u posljednje dvije godine, ako pobrojite mjere Vlade, vidjećete da je teško bilo koja od tih mjera a da nije bila na teret samog građanina. Ovdje ste, kolege, glasali da se PDV poveća s 19 na 21. Ovdje ste glasali da se povećaju akcize na duvanske proizvode, da se povećaju akcize na bezalkoholna pića. Ovdje ste, kolege, glasali da se zadrži krizni porez. Glasali ste za svaku od onih mjera koja je na teret građanina, ali nijeste glasali ni za jednu od onih mjera koja treba da znači poboljšanje naplate poreskog duga.

Danas je minimalna zarada u Crnoj Gori ubjedljivo najmanja u regionu, a mi za sebe kažemo da imamo ekonomiju koja je lider u regionu. Danas je minimalna zarada veća i u Srbiji, Makedoniji, čak i na Kosovu, Sjevernoj Makedoniji, izvinjavam se, lapsus, učimo, dakle Sjevernoj Makedoniji, čak i na Kosovu. Od oktobra mjeseca do danas koliko predlažemo mi ova tri zakona da uđu u skupštinsku proceduru, da razgovaramo o tome, da sučelimo argumente, rekao sam prošli put predložite vi ove zakone, ako je problem da glasate za naše i mi ćemo ih podržati, da otvorimo debatu jer se ova debata tiče položaja velikog broja građana u Crnoj Gori.

Činjenica da imamo krizni porez koji smanjuje zarade svim građanima koji imaju platu preko 512 eura je prijedlog koji mi imamo da se taj krizni porez ukine. Ne možemo govoriti o tome da imamo ekonomiju koja je lider u regionu, a da imamo krizni porez. Akcize na gorivo, takođe je bila jedna od mjera koju ste tokom 2017. godine usvojili. Danas se možemo pohvaliti da smo lideri po cijeni goriva u regionu. Na sve to danas dobijamo, ne danas nego narednih mjeseci dobićemo još jednu mjeru, a to je da se poveća cijena struje. Na sve to čujemo objašnjenje od ministarke koja kaže da je to sve po zakonu i da moramo voditi računa o tržišnom poslovanju Elektroprivrede Crne Gore i da Vlada ne može da se miješa u politiku privrednih subjekata. Ovdje ste prije samo mjesec dana glasali da se ta ista Vlada umiješa tako što će pet miliona eura dati jednom privrednom subjektu u Crnoj Gori, Montenegro airlinesu. Treba li Vlada da se miješa u decembru kada daje novac građana Montenegro airlinesu koji je dužan 18 miliona eura ili Vlada treba da se miješa da

se dogovorimo na koji način da vodimo politiku u oblasti energetike, da nakon svih ovih nameta, PDV-a, akciza, najmanje minimalne zarade u regionu trebamo još na teret građanina da stavimo i povećanje struje. Mislim iako dolazi, kolege, od vas, da je malo puno. Mi to možemo izdržati, mi poslanici koji smo ovdje zato što imamo zarade s kojima možemo to da izdržimo. Ali, podsjećam vas, od 190.000 ljudi koji rade u Crnoj Gori njih 77.000 ima zaradu do 250 eura. E, mi trebamo kao njihovi predstavnici da se pitamo kako je moguće preživjeti mjesec dana s zaradom od 250 eura pri svim ovim porezima, akcizama, PDV-om i sada najavljenim poskupljanjem struje. Ako je problem da o tome razgovaramo u ovom Parlamentu, zaista ne znam u čemu bi bio problem. Dakle, ovdje predlažem ne da vi prihvatite naše prijedloge nego da otvorimo debatu o ovim predlozima, a ako imate bolja rješenja kako da ne, da ugradimo to u ove predloge zakona koje imamo.

Kolege, mi ćemo već na sjednici u utorak predložiti nešto što je Hrvatska usvojila 1.01.2017. godine. Da bi zbog kretanja cijene struje na berzi zaštitila svoje građane, Vlada Hrvatske je uvela jednu fiskalnu mjeru koju ćemo mi, takođe, predložiti. Oni su predložili da PDV od 1.01.2017. godine na električnu energiju ne bude 25 koliko je osnovna stopa PDV-a u Hrvatskoj nego da bude 13. Mi ćemo, takođe, predložiti da električna energija bude oporezovana po drugoj stopi. Znači zašto. Zato što ste prvo vi kolege iz DPS-a prije tri godine predložili da imamo posebnu stopu za hotele s pet zvjezdica. Vi ste predložili da imamo stopu za 15 hotelijera u Crnoj Gori. Tih 15 hotelijera u Crnoj Gori plaćaju PDV 7%, a svi drugi 3.200 ugostitelja, koliko ih ima registrovano u Crnoj Gori, plaćaju PDV od po 21%. E, ako može 15 ugostitelja u Crnoj Gori da plaća stopu PDV-a ne 21% nego 7%, nadam se da ćete glasati da svim građanima Crne Gore na struju, zbog ovih poskupljenja, smanjimo stopu i da plaćaju nižu stopu nego što je 21.

Pozivam vas još jednom da otvorimo raspravu o ovim zakonima, Parlament služi tome. Vi nas upozorno zovete ili jedan dio kolega kaže da se vratite u Parlament da vodimo dijalog, recimo kolega Rakočević je imao juče takvu vrstu izjave. Mi predlažemo upravo da vodimo dijalog o ovome, da vodimo dijalog o onome što, ipak, utiče na životni standard svakog građanina. Kolege iz Elektroprivrede Crne Gore kažu - pa dobro, to je samo povećanje računa za jedan do dva eura, to je minorno. Ako je minorno što taj teret ne padne na Elektroprivredu Crne Gore, a ne na građane, ako je minorno, ako to nije značajno na takav način.

Dakle, kolege, sugestija, dobronamjerna, mi nećemo dosaditi građanima s ovim predlozima, možda ćemo dosaditi vama da nas slušate da svake sjednice to radimo, ali nije vama to problem. O ovome ćete tokom ove godine, budite sigurni, razgovarati na način što ćete uvidjeti da su ovo teme bez kojih Parlament ne može a da o njima ne otvori raspravu. Čeka vas pored ova tri zakona od utorka još jedan dakle, po ugledu na kolege iz Hrvatske i po ugledu na Prijedlog Demokratske partije socijalista da se za 15 hotelijera u Crnoj Gori plaća manja stopa PDV-a, ako može za hotelijere sa pet zvjezdica, ja mislim da može i za građane niža stopa za električnu energiju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 12:41:17)

Hvala vam.

Čak niste ni iskoristili maksimum s obzirom da govorite o tri predložene tačke.

Sada ćemo glasati o predlozima poslanika Krivokapića, Konjevića, Vuksanović-Stanković.

Poštovane kolege, prvo se izjašnjavam za Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama. Izvolite.

Pošto mi se kolege javljaju sa pitanjima dva je za, tri je protiv, četiri je uzdržano.

Poštovane kolege, glasalo je ukupno 58 poslanika, 19 za, protiv 30, uzdržanih 9.

Konstatujem da Skupština nije prihvatila Predlog.

Stavljam na glasanje Predlog poslanika Krivokapića, Konjevića, Vuksanović-Stanković da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjenama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Izvolite.

Hvala vam. Ukupno je glasalo 57 poslanika, 19 za, protiv 31, uzdržanih sedam, pa konstatujem da Skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Stavljam na glasanje Predlog poslanika Krivokapića, Konjevića i Vuksanović-Stanković da

se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjeni Zakona o radu. Izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 55 poslanika, 19 za, 31 protiv, 5 uzdržanih. Konstatujem da nije prihvaćen ovaj predlog.

Pozivam vas sada da se izjasnimo o predloženom dnevnom redu u cjelini. Stavljam na glasanje Predlog dnevnog reda u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 52 poslanika, 43 za, protiv 9, uzdržanih nije bilo. Objavljujem da je za sjednicu utvrđen sledeći dnevni red.

Prva tačka Predlog zakona o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije, druga tačka Predlog zakona o potvrđivanju Minamata konvencije o živi, treća tačka Predlog zakona o potvrđivanju UNIDROIT Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima i četvrta tačka Izbor i imenovanja.

Poštovane kolege, prelazimo na dnevni red.

Prelazimo na prvu tačku koja kao što sam rekao Predlog zakona o potvrđivanju protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Srđan Darmanović ministar vanjskih poslova i Vladimir Vučinić generalni direktor Direktorata za NATO i politiku bezbjednosti.

Sjednici prisustvuju i Marija Stjepčević, direktorica Direkcije za politiku i bezbjednost, Nizaheta Kurpejović-Cikotić, savjetnica u generalnom Direktoratu za NATO i politiku bezbjednosti. Sve ih pozdravljam.

Izvjestioци Odbora su Miodrag Vuković, Zakonodavnog odbora i Andrija Nikolić, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Poštovane kolege, posebno mi je zadovoljstvo da vas obavijestim da današnjoj sjednicu na moj poziv prisustvuje predsjednik Saboranja Republike Sjeverne Makedonije Taljat Džaferi sa delegacijom. Molim vas da pozdravimo visokog gosta. Ja vjerujem da će se on u Crnoj Gori prijatno osjećati kao i ja tokom posjete Makedoniji. Hvala vam.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Ministar Darmanović ima riječ. Izvolite.

SRĐAN DARMANOVIĆ (01.03.19 12:46:21)

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani predsjedniče Saboranja Republike Sjeverne Makedonije, dame i gospodo,

Izuzetno mi je zadovoljstvo da vam ovdje na Cetinju gdje je Crna Gora potvrdila svoje evroatlantske napore, i kroz istoriju oduvijek donosila najvažnije odluke, predstavim Zakonom o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije. Riječ je o istorijskom iskoraku Republike Sjeverna Makedonija u novu fazu razvoja i napretka koji će joj donijeti značajne dobiti, ali i veću odgovornost za održavanje i jačanje bezbjednosti u i van evroatlantskog prostora. Grčka i makedonska Vlada u junu prošle godine postigle su istorijski dogovor o imenu potpisivanja Prespanskog sporazuma. Time je otvoren put Republici Sjevernoj Makedoniji za članstvo u NATO na koje je ona čekala punih 11 godina. Svjedoci smo da je, i pored brojnih izazova sa kojima se uspješno suočava u poslednjih godinu dana, ova nama prijateljska, a uskoro i saveznička zemlja veoma posvećeno radila na stvaranju povoljnog ambijenta za punu implementaciju postignutog sporazuma i ispunjavanju svih internih procedura za njegovo uspješno sprovođenje.

Koristim i ovu priliku da odam priznanje ukupnom makedonskom vođstvu, a među njima svakako i našem današnjem gostu predsjedniku Saboranja gospodinu Džaferiju na istrajnosti i hrabrosti institucije na čijem je čelu da donese ključne odluke za imeplementaciju sporazuma. Isto tako želim da ukažem i na značaj vizije što je pokazala Grčka, njena Vlada i Parlament koja se veoma revnosno odnijela prema ovom pitanju, a svi ti napori i politička hrabrost rezultirali su potpisivanjem Protokola o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije NATO-u od strane saveznika u Briselu 6. februara ove godine. To je omogućilo državama članicama da započnu sa ratifikacijom protokola u nacionalnim parlamentima. Prema dogovoru iz Prespe prva je to uradila Grčka, a odmah potom i Slovenija, Albanija i Bugarska dok Hrvatska i mi zasijedamo danas istoga dana. Naša namjera je da kao prijateljska država i snažan zagovornik politike otvorenih vrata

NATO-a, blagovremenim potvrđivanjem ovog protokola, damo dodatni impuls evroatlantskoj perspektivi Republike Sjeverne Makedonije.

Uvažene poslanice i poslanici, podrška Republici Sjevernoj Makedoniji da postane dio evroatlantske porodice je uvijek bila i jeste visoko na agendi naše vanjske politike. Kao članica Alijanse koja razumije važnost i značaj stabilnosti regiona Zapadnog Balkana i čiji je jedan od ključnih vanjsko političkih prioriteta očuvanje dobrosusjedskih odnosa, Crna Gora je aktivan promoter politike otvorenih vrata i daljeg širenja NATO-a, posebno kada je riječ o državama Zapadnog Balkana. Vjerujem da su integracioni procesi u evropske i evroatlantske strukture jedini put za ostvarenje naših ciljeva, uz konstantan rad, zalaganje i usvajanje standarda zapadnih demokracija na koje se ugledamo.

Nasleđe evroatlantskog partnerstva i vrijednosti na kojima se ono zasniva pokretač je napretka regiona Zapadnog Balkana koji mu ostaje trajno privržen. Danas je Alijansa relevantnija nego ikad, posebno u kontekstu sadašnje bezbjednosne situacije u Evropi, ali i na Zapadnom Balkanu, budući da je evroatlantski prostor suočen sa prijetnjama i izazovima uz sve raznovrsniji i sve kompleksniji. Zato sam uvjeren da će članstvo Republike Sjeverne Makedonije u Sjevernoatlantskom savezu pozitivno uticati prije svega na njenu stabilnost i bezbjednost, ali i na ukupne prilike u regionu koji je u NATO-u definisan kao strateški važan i čija stabilnost ima direktan uticaj na bezbjednost evroatlantske zone.

Članstvom Sjeverne Makedonije formiraće se pojas od osam država u našem regionu od Slovenije do Rumunije čime će se dodatno ojačati jugoistočno krilo NATO-a spremno da odgovori na mnogobrojne bezbjednosne izazove sa kojima se region suočava. Istovremeno pristupanje Republike Sjeverne Makedonije još jednom će biti pozvata snažna poruka da politika otvorenih vrata i transatlantska saradnja ostaju visoko na agendi Alijanse za sve one koji žele da dijele njene vrijednosti i standarde. U tom svijetlu otvorenost NATO-a za saradnju sa državama koje dijele njene vrijednosti pokazala se kao moćan mehanizam za jačanje Alijanse i globalnog mira. Crna Gora, zajedno sa ostalim članicama NATO-a, dijeli odgovornost za stabilnost i sigurnost na globalnoj političkoj sceni, a prije sve na Zapadnom Balkanu. Upravo zato smo tokom prošlogodišnjeg predsjedavanja regionalnim inicijativama Američko-jadranskom poveljom snažno podržavanje i napredak ka članstvu u NATO i nesebično dijelili svoja iskustva iz procesa pristupanja. Rezultati nisu izostali. Srećni smo i ponosni zbog postignuća Sjeverne Makedonije, taj uspjeh je uspjeh svih nas, dobra vijest za region u cjelini. Sjeverna Makedonija je, zahvaljujući mudroj i strpljivoj politici, pregovorima i spremnosti na kompromis zavrijedila poziciju pouzdanog saveznika u regionu i šire. To je dokazala i kroz spremnost da u skladu sa svojim kapacitetima svih ovih godina doprinosi očuvanju zajedničke bezbjednosti evroatlantskog prostora. Učešćem u misiji u Avganistanu i na Kosovu kao i promocijom regionalne saradnje u Jugoistočnoj Evropi. Podsjetiću vas da se Vlada Sjeverne Makedonije pridruživala svim zajedničkim pozicijama Alijanse po pitanju brojnih izazova sa kojima se ovaj atlantski prostor još uvijek suočava.

Dame i gospodo, članstvo u Alijansi za savremenu Sjevernu Makedoniju je prirodan korak, strateški civilizacijski izbor koji prevazilazi okvire dnevne politike. Pripadnost porodici evroatlantskih naroda predstavlja najbolji izbor za ovu državu kao i za budućnost i dugoročnu stabilnost čitavog regiona. To je izbor vrijednosti koje dijelimo sa NATO-om i na kojima gradimo naše moderna društva. Crna Gora je uvijek bila svjesna činjenice da je stabilan i bezbjedan region preduslov ekonomskog i društvenog napretka, čemu svi težimo. Zbog toga je posebna čast što smo danas u prilici da u ovom domu po prvi put od našeg učlanjenja odlučujemo o članstvu neke druge zemlje u NATO. Ovo je, rekao bih, i simbolična istorijska odluka koju ćete vi poslanice i poslanici Skupštine donijeti, a koja je samo još jedna potvrda ugleda i kredibiliteta koji je Crna Gora zavrijedila članstvom u NATO. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 12:52:35)

Hvala Vam, predstavniče Vlade.

Za proceduru se javio poslanik Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (01.03.19 12:52:44)

Samo da vas obavijestim, ovo je po peti put, da još uvijek od juna mjeseca nijesam dobio odgovore na tri poslanička pitanja, odnosno na tri pitanja po članu 50. S obzirom da ste vi garantovali kad se mijenjao Zakon o državnoj upravi da će to da unaprijedi obavezu Vlade u komunikaciji sa Parlamentom toliko o tome koliko to Vlada uvažava. Ne znam koji je način, pisao sam Vama, pisao sam generalnom sekretaru. Dakle, ja vas molim ili da nas obavijestite da više ne koristimo član 50 ili da se potrudite da poslanici dobiju odgovore koji imaju pravo po Poslovniku.

Podsjetiću vas da sam to tražio od ministra Nurkovića da mi da osobe koje su zapošljene u Ministarstvu saobraćaja od 01.01.2017.godine, da sam tražio od ministra finansija da dobijem ugovor između Nacionalne turističke organizacije "Montenegro Airlines" i da sam to isto tražio od direktorice Nacionalne turističke organizacije. Dakle, ne znam da li Vlada uvažava ovaj Parlament, ali vas ja molim da obezbijedite da dobijem odgovore barem do juna 2019.godine.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 12:54:01)

Hvala Vam. Dobićete ih.

Nastavljamo diskusiju. Pitam da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne žele.

Prelazimo na diskusije. Ukoliko sam vidio, ima priličan broj zainteresovanih. Mi smo se dogovorili da diskusije traju do pet minuta. Zamolio bih kolege da budu racionalne u svojim nastupanjima.

Prvo ima riječ u ime Kluba Demokratske partije socijalista Obrad Mišo Stanišić. Izvolite.

OBRAD MIŠO STANIŠIĆ (01.03.19 12:54:30)

Hvala Vam, gospodine predsjedniče.

Poštovani predsjedniče Saboranja Republike Sjeverne Makedonije, gospodine Džaferi, uvaženi ambasadore Sjeverne Republike Makedonije u Crnoj Gori, poštovani ministre vanjskih poslova, kolegice i kolege, poštovani građani,

Rekao je ministar Darmanović, ovo je za Crnu Goru i za crnogorski parlament i crnogorsku demokratiju danas istorijski trenutak. Reći ću i zašto. Crna Gora po prvi put kao punopravna članica NATO saveza odlučuje i prihvata jedan pristupni protokol, jedne nama susjedne prijateljske države Republike Sjeverne Makedonije, to nam je takođe zadovoljstvo što smo u prilici da među prvim zemljama članicama NATO saveza o tom danas raspravljamo i o tome danas odlučimo.

Republika Sjeverna Makedonija je još 2000.godine pristupila akcionom planu za članstvo, ali je imala decenijski problem sa susjednom državom Grčkom oko naziva današnje Republike Sjeverne Makedonije i, kao što je rekao i ministar vanjskih poslova, dogodio se 17.juna prošle godine jedan istorijski događaj u Prespi gdje smo se i mi na Zapadnom Balkanu, a i svi ostali u svijetu uvjerali kako jedan kvalitetan sporazum može da doprinese stabilnosti, ne samo jednog regiona nego rekao bih na globalnom planu. To je zaista istorijski sporazum i dogovor između dvojice predsjednika vlada, gospodina Zaeva i gospodina Ciprasa i vjerujem da će od toga dogovora imati koristi i benefite i u političkom i u svakom drugom smislu ne samo Grčka i Makedonija nego i region Zapadnog Balkana, pa i šire.

Mi dobro znamo u Crnoj Gori šta znači potpisivati pristupni protokol, to smo čekali godinu i dva mjeseca i pretprošle godine smo ovdje odlučili da pristupimo najorganizovanoj organizaciji na svijetu, Sjeveroatlantskom savezu. Benefite od toga smo vidjeli i o tome smo debatovali u našem Parlamentu. Uvjeren sam da će i Republika Sjeverna Makedonija takođe vidjeti svoje benefite od članstva u NATO-u, zato se i odlučila i ona je trebala da bude članica da nije bilo problema o kojima sam govorio još 2009.godine, da bude punopravna članica i da uđe u NATO savez kada su to uradile Republika Hrvatska i Albanija. Nikad nije kasno, vjerujem da će članstvom u NATO savez Republika Sjeverna Makedonija time doprinijeti ne samo unutrašnjoj stabilnosti nego će se

dati pun doprinos stabilnosti Zapadnog Balkana i evo još jedna zemlja sa Zapadnog Balkana postaće, ja se nadam, do decembra ove godine do Samita u Londonu, postaće 30. članica NATO Alijanse, u tome ima punu podršku države Crne Gore i u nama imate i imali ste gospodo, gospodine predsjedniče imali ste iskrenog prijatelja i imaćete u budućem zajedničkom savezu iskrenog saranika i partnera. Vjerujem da ćemo zajednički doprinositi miru i stabilnosti ne samo u regionu nego i šire. Ono što Crna Gora zagovara u NATO savezu jeste politika otvorenih vrata a čemu je Sjeveroatlantska alijansa i posvećena. To je dokaz i članstva Republike Sjeverne Makedonije u NATO-u i ono zašta se zalažemo mi u Crnoj Gori jeste da sve države sa Zapadnog Balkana po našem mišljenju treba da budu članice NATO-a, jer kolektivni sistem bezbjednosti kakav baštini NATO najbolje odgovara zemljama Zapadnog Balkana. Uvjeren sam da će i Bosna i Hercegovina u dogledno vrijeme i Srbija i Kosovo postati, takođe, u dogledno vrijeme članice NATO-a čime ćemo zaokružiti integracije Zapadnog Balkana u Sjeveroatlantsku alijansu, ako ni zbog čega, zbog toga da nas istorija ne ponavlja svako 30 i 40 godina i da više nikad između sebe na ovim prostorima na ratujemo, nego da se dogovaramo i da doprinosimo miru i bezbjednosti, ne samo na našim prostorima nego i šire. Uvjeren sam da će Republika Sjeverna Makedonija postati punopravna članica NATO saveza ove godine. Takođe, uvjeren sam da će gospodin Zoran Zaev i gospodin Aleksis Cipras dobiti Nobelovu nagradu za mir ove godine, jer su je i zaslužili. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 12:59:46)

Hvala i Vama, poslaniče Stanišiću.

Sada u im Demokratskog fronta, poslanik Andrija Mandić. Izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ (01.03.19 12:59:53)

Poštovani građani, dame i gospodo,

Slažem se sa mojim prethodnikom da je ovo važan dan za Crnu Goru, ali važan je po tome što se dešava čudo neviđeno. I da je Živko Nikolić živ, smijem se kladiti, da bi mu ovo bio jedan veoma veliki motiv da snimi još jedan film.

Mi kao Demokratski front, naravno da nećemo podržati ovaj protokol iz prostog razloga što mislimo da male države i mali narodi imaju ista prava kao i velike države. Da ovakve odluke treba da budu iz glave cijelog naroda, odnosno da se za ovakve odluke moraju izjasniti građani, a kada nismo u Crnoj Gori pristali da bez referendumu na prevaran način Crna Gora bude uvučena u NATO i da ovdje ispred ove sale protestujemo prije nekolicke godine, zašto bi sada u slučaju Makedonije primjenjivali neki drugi aršin. Oni su stvarno tamo imali referendum, ali taj referendum nije uspio. Međutim, one velike iz NATO-a baš mnogo briga šta je mislio u tom trenutku građanin Makedonije, važno je da se ispune volje velikog. Mi nažalost u čitavom regionu imamo političare kojima je važniji američki interes i interes NATO zemalja nego što je interes njihovih država. Evo naš ministar spoljnih poslova, ja sam siguran da je njemu važniji interes Sjedinjenih Američkih Država nego Crne Gore. Važnije mu je što misli Stejt Department nego njegovo ministarstvo ili njegova Vlada. To su takva pravila koja su se uspostavila kod trenutnih parlamentarnih većina u čitavom regionu, ali ono što je važno da uvijek mora postojati neko ko će da se bori za prava većine, a većina u Crnoj Gori ne sumnjivo je bila protiv NATO-a jer mi smo imali jedno teško i neprijatno iskustvo sa NATO -om 1999. godine koji je bombardovao Crnu Goru i tadašnju Saveznu Republiku Jugoslaviju. Građani Makedonije nijesu imali to iskustvo, ali na referendumu nisu željeli, u skladu sa njihovim Zakonom o referendumu, da odgovore pozitivno i daju podršku da Makedonija uđe tamo pa se primijenio jedan sličan model kao i u Crnoj Gori da se pronađu neki poslanici koji će podržati i fingirati tu većinsku volju. Zato, poštovani građani, na svakom mjestu i u svakoj prilici treba zastupati istinu, pa je zastupati i danas kada imamo ovdje i predstavnike Parlamenta Makedonije, ali evo imam i nešto vezano za ovo čudo neviđeno da pojasnim. Ja i moj kolega Milan Knežević i još desetak ljudi Srba, Mihailo Čadenović, svi su nacionalno Srbi, optuženi smo za terorizam i svakog dana se bukvalno izvodi jedna medijska

predstava na osnovu toga što ste vi koji ste pozvali oficira Džaferija, predsjednika Parlamenta Makedonije skinuli nama imunitete i prikazujete Crnoj Gori navodne teroriste koji su učestvovali u nepostojećem državnom udaru u kome nije prolivena ni kap krvi, nijedna suza niti je postojala jedna puška, niti je postojala bilo kakva namjera, a uglavnom teroristi su bila lica koja su došla iz Srbije i od kojih su neki čak i sa velikim fizičkim oštećenjima, a neki pozamašnih godina od kojih posebno poštovanje želim da iskažem prema gospođi Branki Milić koja se lavovski bori, dokazujući istinu, kakav je crnogorski režim i šta se sve dešava na ovim prostorima.

Na jednoj strani imate predstavu rijaliti o terorizmu u Crnoj Gori gdje se od strane ministra spoljnih poslova priča o čuvenom ruskom uticaju na ovom prostoru pa se i spašava i Makedonija od tog istog ruskog uticaja, a ovdje imamo čovjeka koga ste vi pozvali. Vi koji ste nas proglašavali teroristima, koji je komandat bio terorističke organizacije i oslobodilačke armije Albanaca u Makedoniji. Nemojte zaboraviti da je ovaj oficir ovdje učestvovao u ratnim sukobima, proglašen teroristom, 100 ljudi je poginulo, 5.000 Albanaca bilo pod oružjem. Desilo se čudo neviđeno, i danas vi njemu prostirete ovdje crveni tepih, aplaudirate, gledam vas i stidim se za sve vas, a nas vaše kolege, rođake proglašavate teroristima. Pa, sram vas bilo. Ovo moram da vam kažem, ovo moram da vam kažem pred čitavom Crnom Gorom jer vidim ovo posrnuće do kojeg ste dogurali Crnu Goru i poruku koju šaljete koja je jedna od najopasnijih poruka. Znači li to da u Crnoj Gori treba neko da krene putem ovog Džaferija, da uzme automate i da počene da ubija ljude po Crnoj Gori da bi mu neko prostirao crveni tepih? Mislite da je to poruka koju treba da šaljete danas Crnoj Gori kada smo uspjeli, mi sa ove strane, da očuvamo mir i vi danas nama kažete ne to nije put nego treba da se ugledate na ovog čovjeka koji je došao iz Makedonije, a koji je najpoznatiji po nošenju automata i pucanju makedonske policajce i na makedonske vojnike. E, to ste vi. Sram vas bilo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:05:36)

Poštovane kolege, naravno i građani to znaju, postoje različite vrijednosne ocjene koje mi isijavamo iz ovog parlamenta i jedni i drugi, i građani Crne Gore će to znati da cijene. Ja vas pozivam da se vodi računa o diskusiji, da našeg uvaženog gosta vodimo računa da uvažimo svojim riječima, a sada dajem riječ proceduralno poslanik Ivanović.

PETAR IVANOVIĆ (01.03.19 13:06:17)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja se javljam za riječ iz sledećeg razloga. Primijetio sam da po isteku nekih četiri sekunde poslije pet minuta ste opomenuli uvaženog poslanika Stanišića, a da ste uvaženom kolegi Mandiću dali mnogo više vremena, pa vas ljubazno molim ako važe pravila da pravila važe za sve podjednako. Ako ste kazali u svom uvodnom obraćanju da uvodničari imaju do pet minuta da onda svi imaju do pet minuta, a ne da pravimo neku selekciju da neko može da ima pet, a neko da ima više ipak vi vodite ovu sjednicu. Imajući u vidu da je uvodno obraćanje i da ne mogu po drugom osnovu da reagujem poštovaću pravila ovog uvaženog doma i ostaviću samim gledaocima i slušaocima da daju svoju ocjenu o kulturi dijaloga o upotrebi pojedinih riječi i o uvažavanju gostiju koje imamo u ovom uvaženom domu. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:07:06)

Hvala i vama.

Znači, rekao sam da je namjera i sa kolegijuma sam pripremio taj stav da diskusije traju po pet minuta. Uvodno izlaganje je trajalo, predlagagača, šest minuta. Na pet minuta ću svakog upozoravati nadam se da neki od vas iskazivanje saglasnosti sa ovim protokolom ili protivljenjem mogu da iskažu i u mnogo kraćem vremenu, a i od vašeg dostojanstva poštovanja Poslovnika zavisi kako će, ne želim izigravati ovdje nekoga ko strogoćom disciplinuje poslanike. Dogovor je

da govorimo do pet minuta. Upozoriću vas na isteku svakog petog minuta.

Sada u ime Kluba Socijaldemokrata, što želite poslaniče Nikolić?

Znate proceduru ste jednom iskoristili u ime kluba, izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (01.03.19 13:08:04)

Vrlo ću kratko bez namjere da moja procedura izazove bilo kakvu dodatnu polemiku. Mislim da ste možda negdje bili u obavezi da skrenete pažnju poslaniku Mandiću na način na koji se obraćao svojim kolegama poslanicima. On je, naime, iznio jedan sud obraćajući nam se riječima sram vas bilo, a ne sjećam se i mogu da garantujem za to da je bilo ko od ovih poslanika ovdje uključujući mene i moje kolege iz vladajuće većine bilo kad kazao da ste vi teroristi ili da vas je optužio za neko od krivičnih djela koja vam na teret stavlja Tužilaštvo Crne Gore. Uvijek smo strogo poštovali prezumpciju nevinosti kako u vašem tako i u slučajevima drugih koji su se nalazili na optužnici.

Eto, smatrao sam da je to važno zbog crnogorske javnosti.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:08:58)

Hvala vam.

Ja sam u svojoj riječi rekao da svi vodimo računa o dostojanstvu i Parlamenta i svom ličnom.

Sada u ime Kluba poslanika SDP-a poslanik Raško Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (01.03.19 13:09:17)

Naravno, svaki parlament što je i normalno ima razliku u mnogim programskim i političkim stvarima, takav je i crnogorski Parlament. Pretpostavljam da je takav i Parlament Sjeverne Makedonije, ali ono što danas mi imamo na dnevnom redu jeste uvažavanje volje institucija Sjeverne Makedonije da se pridruže Sjevernoatlantskoj alijansi. Bilo bi, rekao bih, susjedski korektno politički na svaki drugi način da mi kao članica NATO pakta uvažimo jedan takav zahtjev nama susjedne i prijateljske Makedonije bez zadiranja, bez obzira da li se u tome slagali ili ne sa onim što je makedonski zahtjev u tom segmentu. Bez želje da ulazim u samu motivaciju osim da taj čin pozdravim, da se saglasim sa opredjeljenjem većine u Makedoniji da opredjeljenje ovoga regiona traba da bude ne samo Sjevernoatlantska alijansa nego, rekao bih, dominantno vrijednosti u tom segmentu Klub Socijaldemokratske partije će podržati ovaj protokol da Sjeverna Makedonija postane članica NATO pakta. Zahvaljujem.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:10:42)

Hvala vam, poslaniče Konjeviću.

U ime manjinskog Kluba Bošnjačke stranke, FORCA, DUA, Albanske alternativa i HGI-a poslanik Ervin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (01.03.19 13:10:59)

Zahvaljujem.

Poštovani Brajoviću sa saradnicima, uvaženi predstavnici Vlade, poštovani presedalet na Saborie Džaferi, poštovani ambasadore, poštovane kolegice i kolege poslanici, dragi građani, poštovana dijasporo,

Vidimo svi da danas smo svjesni da je važan dan iz ovih ili onih motiva za Republiku

Sjevernu Makedoniju. Ja ću reći da je ovo važan dan i za Crnu Goru, važan je dan i za cijeli region.

Ratifikacijom Sporazuma o pristupanju protokol o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije u NATO mislim da dajemo doprinos jačanju stabilnosti povjerenja i prosperiteta ne samo Makedonije, nego i cijelog Balkana.

Nažalost, kao i sve druge balkanske zemlje i Makedonija ima teško nasleđe da kažem negde etničke tenzije. Siguran sam da članstvom Republike Sjeverne Makedonije u NATO ćemo dati doprinos da se smanje barem za jedan stepen među etničke tenzije ne samo u Makedoniji nego na cijelom Balkanu. I ono što ide u pravcu toga, što ne smijemo zaboravit da posebnu snagu ovoj odluci članstvu u NATO je to što su za nju glasali građani svih nacionalnosti konfesija. I to je poruka građana Makedonija da će da ostavi za sebe tenzije, te etničke tenzije, to je dobra poruka. U prilog tome imamo i jedan pozitivan primjer, zašto im ne reći pravi primjer kako se mirno rješavaju konflikti.

Znamo svi da je Makedonija još 2008.godine pozvana u NATO, ali je Grčka bila protiv i evo danas imamo slučaj da je Grčka prva ratifikovala protokol o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije u NATO.

Politička volja zašto i ne reći, hrabrost i odlučnost Zajeve i Ciprasa su ispravili nepravdu iz 2008.godine. To je dobar signal za Balkan, dobar signal za sve nas da države Balkana imaju kvalitetne državnike koji imaju viziju, odgovornost i koji imaju sinzibilitet za razvoj regiona.

Želim još nešto da kažem i u to sam ubijeđen, da članstvo Republike Sjeverne Makedonije u društvo najrazvijenijih i najdemokratskijih društava. Dajemo za prosperitet cijeloga Balkana, zovemo sve potencijalne investitore, da je ovdje bezbjedan kapital i da mogu da investiraju ovo. I da ću skroman doprinos, da doživljam ovaj dan u pravom smislu svečani dan i za nas i za građane Sjeverne Republike Makedonije.

Želim da kažem čestitam građanima Makedonije na izboru i ono i Sjeverne Republike Makedonije. Čestitam na izboru.

Hvala vam na tome, zajedno ćemo biti jači u novim izazovima koji predstoje pred nama.

I da iskažem zadovoljstvo što će se na Ist Riveru i u Briselu zajedno sa našom zastavom ponosno vioriti zastava Sjeverne Republike Makedonije.

Hvala vam.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:14:23)

Hvala vama poslaniče Ibrahimoviću.

Sada riječ u ime Poslaničkog kluba SNP Demos poslanik Miodrag Lekić.

Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 13:14:29)

Predsjedniče Skupštine, uvežene kolege i kolegice, građanke i građani Crne Gore,

Polazeći od institucionalnih normi pozdravljam predsjednika Sobranja i želim da povodom ove tačke dnevnog reda koja je na prvi pogled izgleda formalna i protokolarna, kažem nekoliko stvari.

Ja znam da će i znam unaprijed, nažalost znam unaprijed, ovdje u Parlamentu kako će se glasati.

Glasaće se prihvatanjem ove inicijative, ja neću glasati taj predlog, i obrazložiću zašto neću. A između ostalog, ne skrećući temu, razumije se, naša Skupština, nažalost, postaje poprište pravnih skandala u ovoj zemlji. Odluke koje se glasaju po inercijama, orkestarski, uputstvima, prethodnim, bivaju oborene kod sudova. Tako da je dosta sumoran trenutak ove Skupštine, ali i neću glasati iz određenog razloga ovu tačku, ne za to što imamo hobi lični da glasam protiv većine parlamentarne. Radujem se danu kada ćemo zajedno ovdje glasati određene tačke i određena pitanja. Naročito, ono što je praksa u demokratskom svijetu, a to je materija spoljne politike i materija odbrane, takozvani bipartizan, je li, pristup i glasanje ovdje

nemamo ni šansu da otvorimo dijalog ove ideje. Ovo su ekskluzivne teme elite vlasti i mi tu nemamo ni mogućnost da se nešto približimo.

Moram da kažem dva momenta prijatna povodom ove tačke to je kad vidim ovaj spisak zemalja koje su predviđene da ratifikuju ovaj protokol, a vidim i Crnu Goru, pa vjerujte drago mi je, Francuska, Italija, da ne nabrajam.

Više bih volio, radovao bih se jako mnogo, kada bi ušli u jedan klub tih možda istih zemalja ali kluba pravnih država, ili država demokratske kulture. E, tu smo jako daleko. Manje sam impresioniran ovom materijom vojnih saveza i odmah da kažem moje mišljenje a nije uopšte originalno. Ovdje se na radi o nikakvoj političko vrijednosnoj organizaciji. Radi se o vojnom savezu koji funkcioniše na real političkim osnovama.

Dakle, kada bi bilo pitanje uopšteno, da li bi glasao za pomoć Makedoniji, gotovo da bih apriori rekao sigurno ću glasati. Zašto? Zato što u svojoj svijesti pa i nacionalnoj, kulturnoj a imam komponentu jugoslovenstva koja u nikakvoj koaliciji nije sa mojom primarnom sviješću crnogorskom, a u tom jugoslovenstvu je i Makedonija. I znam da je i ona prošla kroz mnoge traume, raspada Jugoslavije, ali i mnogih izazovi je još čekaju kao sve nas uostalom, koji smo prošli kroz razne traume.

Konačno glasao bih i zbog drugova koje sam imao na studijama služeći vojni rok. Dakle, nezaboravne drugove Makedonce. Ali, ovdje neću glasati.

Dakle, prvo vrijeme leti, ja bih mogao mnogo opširnije da govorim, naravno, imaću prilike.

Meni je prvo sumnjiv legitimitet sva tri subjekta u ovoj priči, prvo crnogorski kao članice NATO-a. Nije odluka donesena na referendumu, donesena je na drugi način. Iako se obećavalo da će biti referenduma, bio sam predsjednički kandidat 2013. i u duelu sa Filipom Vujanovićem, ovdje sjedi među poslanicima i čovjek koji je vodio tu emisiju, odnosno duel, kandidat DPS-a je rekao eksplicitno ljuteći se što ga pitam da li je predviđen referendum - kaže -naravno referendum. Nepodnošljiva lakoća laganja, pa makar me sada upozorili, vlada u Crnoj Gori. Tako krupna stvar saopštena građanima, kasnije ne važi, ne smijete da pitate, čovječe, je li ti neprijatno, da ne govorimo o kontinuitetu da današnji predsjednik države nema firmu u inostranstvu, ali ima firmu u inostranstvu, itd. itd.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:19:36)

Sada ću vas upozoriti da je vrijeme isteklo, kako rekoste vrijeme leti, i molim vas završite diskusiju.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 13:19:40)

Onda ne bih želio da se bavim legitimitetom makedonske odluke taj referendum očigledno ne impresionira prelazi i na NATO koji nema legitimitet. Šta hoću da kažem, po statutu NATO-a, NATO je defanzivna organizacija, on krši svoj statut u momentu kada je 90-tih godina sve do kraja Buša starijeg koji je za napad na Kuvajt odnosno na Irak tražio rezoluciju Savjeta bezbjednosti, ponašao se legalistički, poslije će doći novo vrijeme Klinton, komandant jedne ratne operacije 1999. koji je u Baru dobio titulu doktora nauka predao mu je rektor, bivši načelnik državne bezbjednosti koji je sa materije dosijea policijski prešao na materiju naučnu. Inače, Klintona je doveo Duško Knežević, evo da uključimo i tog čovjeka da bi ispričali cijelu istinu.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:20:41)

Hvala.

Ja, prije svega, sam ponosan na činjenicu da danas Crna Gora kao jedna od članica NATO-a prvi put u svojoj istoriji, a 13 godina od obnove svoje državnosti ima priliku da se izjasni o Predlogu za prijem nove države u Alijansu, i to smo već čuli od prethodnih govornika.

Podsjećam da smo i mi prošli isti put. Naime, bilo je potrebno da se poslanici parlamenta

svih 28 NATO država izjasne o prijemu Crne Gore u Alijansu. Takođe, u ovoj sali 28. aprila 2017. godine mi, poslanici Skupštine Crne Gore, izglasali smo Zakon o potvrđivanju Sjeveroatlantskog ugovora, i tom prilikom sam rekao da naš ulazak u NATO nije pobjeda pozicije nad opoziciom, jednog mišljenja nad drugim već kompromis novog i starog doba, potreba budućnosti da zaštiti prošlost jer je dosada prošlost štitila budućnost. Pristupanjem najmoćnijem vojno-političkom savezu Crna Gora je dobila potvrdu da pripada društvu modernih, demokratskih, zapadno orijentisanih država sa nespornom političkom i razvojnom perspektivom.

Što se naše države tiče obezbeđivanjem dugoročne stabilnosti stekli su se dodatni preduslovi za ubrzano jačanje ekonomije, dolazak investitora i mogućnost dugoročnog ekonomskog i svakog drugog planiranja. Benefiti na to članstvo i sada postoje, a njihov jasni zamajac biće sve vidljiviji u godinama koje slijede. Podsjetiću da sam tada 28. aprila 2017. godine rekao da se nalazimo na istorijskoj prekretnici. Društvene i političke prilike u našem bližem i daljem okruženju se mijenjaju. Građani su ovoj generaciji političara prenijeli odgovornost. Dužni smo da osiguramo mjesto za njih i Crnu Goru u savremenoj svjetskoj zajednici. Svako ko voli i ko je odan svojoj otadžbini ne može se izgubiti u velikom svijetu i uvijek će lako pronaći svoje mjesto u njemu.

Poštovane kolege, pred nama je Predlog zakona o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije. Htio bih i sa ovog mjesta da čestitam prijateljskim državama Republici Sjevernoj Makedoniji i Grčkoj, njihovim rukovodstvima i građanima na pokazanom strpljenju i vizionarstvu, političkoj hrabrosti i zrelosti koji su rezultirali potpisivanjem Prespanskog sporazuma. Na taj način otklonili su uzrok višegodišnjih nesporazuma i stvorili preduslove za jačanje dobrosusjedske saradnje i zajedničke budućnosti u NATO, i nadamo se Evropskoj uniji. Ne manje važno, pokazali su našem regionu Evropi i cijelom svijetu da je uz mudro političko vođstvo i spremnost na dijalog i kompromis moguće prevazilaženjem višegodišnjeg međudržavnog spora. Bio sam u prilici da o tome razgovaram lično i lično čestitam najvišim zvaničnicima Republike Sjeverne Makedonije tokom moje nedavne posjete Skoplju. Sa ponosom sam slušao njihove riječi da su uspjesi koje Crna Gora postigla posljednjih godina motivisali i ohrabрили Republiku Makedoniju za njen dalji napredak. Učinjena mi je takođe čast da budem prvi strani zvaničnik koji se nakon tog istorijskog sporazuma obratio poslanicima makedonskog parlamenta, a nama je danas učinjena čast da je sa nama predsjednik makedonskog parlamenta koji prisustvuje našoj diskusiji o Zakonu o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije. Ovaj simbolični gest predstavlja još jednu potvrdu našeg regionalnog statusa, kao i potvrdu prijateljstva dvije države i njenih naroda. Podsjetiću da je i prva zvanična posjeta jednoj državi od strane predsjednika Džaferija bila posjeta Crnoj Gori poslije njegovog preuzimanja mandata. Vjerujem da ćemo izglasavanjem zakona Sjevernoj Makedoniji otvoriti vrata društva kojim Crna Gora već pripada. U godini u kojoj je NATO obilježava 70 godina od osnivanja Crna Gora pruža još jedan doprinos regionalnoj stabilnosti i dobrosusjedskim odnosima. Socijaldemokrate Crne Gore će sa zadovoljstvom glasati za ovaj zakon.

Sada, poštovane kolege, prelazimo na diskusiju. Prvi riječ ima poslanik Milun Zogović, a neka se pripremi poslanik Miodrag Vuković. Izvolite.

MILUN ZOGOVIĆ (01.03.19 13:25:38)

Poštovani građani,

Rušenjem Berlinskog zida i raspadom Varšavskog pakta prestaje objektivna potreba za egzistencijom NATO-a kao odbranbenog vojnog saveza, i umjesto da tako i bude i da dođe do rasformiranja NATO-a, NATO pakt prerasta u svoju suštu suprotnost, odnosno u imperijalistički vojni savez koji služi za agresiju na suverene države kao što je to slučaj sa Saveznom Republikom Jugoslavijom 1990. godine, a zatim je nizom drugih agresija koje su izvršene svud po svijetu, bez bilo kakve odluke Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Postoje velike sličnosti i u postupanju NATO alijanse kada su u pitanju Crna Gora i Makedonija. Princip gole sile suprotno dominantnom raspoloženju građana je osnovna karakteristika i crnogorskih i makedonskih NATO integracija, a lako su prepoznatljivi i potpisi obavještajnih službi stranih država koje imaju vodeće uloge u

kreiranju ovakvog ambijenta.

Građanima Crne Gore nije dozvoljeno da se na referendumu izjasne o eventualnom priključenju NATO paktu, a Makedoncima je poslije neuspjelog referenduma na silu čak promijenjeno i ime države kako bi se stekli uslovi da i oni kao i mi budu anektirani. Očigledno je da će se priključivanjem Makedonije obezbijediti i poslednji preduslov za stvaranje veliko albanskog državnog projekta o kome sve decidnije neskriveno govore i Priština i Tirana. Toliko o poštovanju volje građana obije države čiji marionetski režimi zapravo rade suprotno interesu sopstvenih država, a za uzvrat dobijaju podršku da mogu neometano i bahato upravljati u svojim feudima, pretakti državnu imovinu u privatne džepove, kao to što je slučaj sa aferom "Koverat" gdje se jasno i transparentno vidi karakter aktuelnog crnogorskog režima. Pažnja javnosti svakodnevno se okreće na drugu stranu sa najznačajnijih državnih institucija, kao što je Specijalno državno tužilaštvo u Crnoj Gori, gdje kreatura koja obavlja funkciju specijalnog državnog tužioca u gostovanjima na televizijama izriče presude liderima Demokratskog fronta unaprijed stavljajući čitavoj crnogorskoj javnosti do znanja da je Demokratskom frontu i našim liderima već unaprijed presuđeno na nekoj stranoj adresi, a da crnogorske institucije treba samo da ovo nepočinstvo sprovedu u djelo. Pored toga, u pitanju je već nekoliko dana u Crnoj Gori i javna legalizacija nemorala i lopovluka koju pokušavaju u odbrani svog šefa da sprovede funkcioneri i poslanici Demokratske partije socijalista. Pokušavajući da stvore ambijent da je prirodno krasti i zloupotrebjavati državne funkcije i da tu nema ništa sporno. Sad se ide čak i korak dalje tako da se najavljuje neki kontra miting koji bi trebao da promoviše i da brani šefa države koji je sticao bogatstvo na način kako je to činio što jasno i decidno razotkriva afera "Koverat" gdje njegov lični i politički finansijer Duško Knežević iznosi razne dokaze iz njihovog zajedničkog poslovnog i političkog angažmana.

Poštovani građani, želim da iskoristim ovu priliku da pozovem sve članove i simpatizere Demokratskog fronta da budemo sjutra u 18:00 časova na trgu Slobode u Podgorici da kao i dosada uzmemo značajnu ulogu u protestima koje organizuju slobodni građani Crne Gore protiv odnarođenog režima.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:30:32)

Hvala.

Sada riječ ima poslanik Miodrag Vuković, a neka se pripremi poslanik Jovan Vučurović.

MIODRAG VUKOVIĆ (01.03.19 13:30:44)

Hvala, predsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani građani, poseban pozdrav našim prijateljima: predsjedniku Saborja Republike Sjeverna Makedonija, ministru spoljnih poslova te nama prijateljske države i ambasadoru Sjeverne Makedonije u našoj državi. Ako kažem ponekad Makedonija, tranzicioni period i za nas političare i poslanike mora se razumjeti. Ja osjećam zadovoljstvo, pretpostavljam kao i većina u ovom Parlamentu, što na i ovaj način pokazujemo da Crna Gora odlučuje kao značajna i ozbiljna, od značajne i ozbiljne globalne međunarodne organizacije priznat subjekat, o važnim pitanjima, ne samo za Republiku Sjevernu Makedoniju u ovom slučaju, nego i za nas za region, a i za širu međunarodnu zajednicu. Već je rečeno mnogo toga, a ja ću to završiti čestitkom za napore koji su naši prijatelji u toj državi uradili. Težak posao, teške procedure i vjerujem da su izabrali pravi put. Mi svjedočimo o tome da je to pravi izbor, jer smo samo prije godinu dana u ovom Parlamentu donijeli onu odluku koju su oni donijeli u svom Saborju, a koju mi ovim aktom danas prihvatamo i verifikujemo.

Ovo je značajno za Crnu Goru iz jednostavnog razloga, jer se pokazuje, pored benefita koji su mjerljivi samo za godinu dana u raznim društvenim oblastima našeg punopravnog članstva u ovoj globalnoj organizaciji, zbog činjenice danas vrlo vidljive da Crna Gora odlučuje, o Crnoj Gori se više ne odlučuje. Mi sjedimo u NATO strukturama ravnopravno sa skoro 30 drugih značajnih svjetskih država. Rekao je neko kada smo se ubjeđivali da li je to pravi izbor ili nije izbor: momci,

bolje je da budete za stolom nego da budete na stolu, bolje je da vi odlučujete, nego da se o vama odlučuje, bolje je da imate aktivnu ulogu, nego da budete dio političkog menija ozbiljnih svjetskih država kada raspravljaju ovako globalna pitanja.

Drugo, što bih u ovih kratkih pet minuta saopštio, mi imamo, gospodine Džaferi ,gospodo iz Sjeverne Makedonije, vi to znate kao i mi, vrlo značajnu crnogorsku dijasporu u Makedoniji. To su dobro organizovani ljudi. Prije toga ljudi iz različitih generacija, čak i potomci nekih prethodnih generacija ili Crnogoraca iz prethodnih generacija koji su otišli iz različitih razloga u tu državu. Te zajednice ili ta zajednica podržava globalni politički projekat Crne Gore koji je vladajući. Ja sam tome svjedočio poslom, funkcijom koju sam našao u ovom Parlamentu. Ti ljudi su podržavali naš put, većina, u NATO. Oni sada kao lojalni, ljudi koji su se ostvarili u Makedoniji ranije, sada činom ulaska, a ja sam siguran da će se to brzo desiti Sjeverne Makedonije u NATO, samo dobijaju još jedan poticaj da rade što su radili do sada kao most saradnje između naše dvije države da ta saradnja bude bolja, jer te dvije države su osvojile, ovim činom se pokazuje, još jedan visok nivo demokratske zrelosti i sada ćemo da razgovaramo na nivou etabliranih, svjetskih, demokratskih vrijednosti. Zbog svega toga mislim da je ovaj čin, da je ovaj trenutak u kome učestvujemo, u kojima smo akteri, kome svjedočimo, svjedoče naši građani u obje države, a svjedoči i šira međunarodna zajednica, potvrda ispravne politike i na Balkanu. Završicu ovim. Pazite. Do juče su Makedonija, Crna Gora i još četiri sada države bile članice SFRJ, one naše velike Jugoslavije. Bili smo u velikoj dilemi, kojim putem da krenemo. Činjenica da su danas od tih šest republika četiri u NATO-u postavlja pitanje i pred one dvije koje su odlučile drugačije trenutno da li je njihov izbor ispravan. Mi smo ubijedeni da je on ispravan izbor da svi budemo u NATO-u. Još jednom čestitke prijateljima iz Republike Sjeverna Makedonija.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:36:16)

Hvala.

Kolege, molim vas, ovako sad ima diskusiju Jovan Vučurović. Prijavite se za komentar. Prijavio se za komentar Jovan Vučurović.

Molim vas, poslaniče Knežević, poslanik Vuković molim vas samo prekinite raspravu. Izvolite, komentar.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:36:44)

Zašto se gospodin Vuković ovdje nije danas zapitao, zašto gospodin Džaferi nije u Hrvatskoj, pošto i tamo ima neka ratifikacija koliko znam. Ja znam zašto? Zato što je Kadri Veselji naredio, dakle da se bude ovdje u Crnoj Gori koja je silom ušla u NATO, dakle, preko vas i Brajovića, Đukanovića i ostalih. Dakle, on je zato ovdje po naredbi istog teroriste kao što je i ovaj preko puta Džaferi terorista, bivši terorista doduše jedan talentovani, bivši dezerter inače vojske Jugoslovenske narodne armije. Dakle, on je zato ovdje. Po naredbi Kadrija Veseljija, a ne u Hrvatskoj. Zašto? Zato što je Kadri Veselji rekao da se pravi pakt oko Srbije. To smo svi pročitali. Ja vjerujem da vi pratite politiku, gospodine Vukoviću, da nijeste zauzeti nekim drugim stvarima iako bi se reklo da ste više filozof, nego pravnik i političar, ali Kadri Veselji je jasno saopštio. Dakle, da se napravi pakt između tzv. države Kosovo, Crne Gore i Sjeverne Makedonije. Dakle, to je on izjavio i ako treba, ali veli ne daj bože, ali i da se uzmu puške u ruke, a ovaj čovjek ode je čovjek koji je ja ne znam je li ubijao, možda će on priznati je li ili nije, ali je uzeo puške.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:37:58)

Kolega, samo molim vas da vodite računa.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:37:59)

Nemojte molim vas da me prekidate. Prošli put sam vam rekao da me ne prekidate i ja vas molim više da me ne prekidate. Nemate razloga.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:38:06)

Ovako, upotrijebite još jednom neku neodmjerenu riječ i dobićete opomenu. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:38:09)

Poštovani građani Crne Gore, da vas upoznam sa jednom situacijom. Imam informaciju iz kabineta Ivana Brajovića i Brana Gvozdenovića da je napravljen dogovor da se meni i još nekim ljudima ovdje, to je bilo prije 10 dana uzima riječ na svakih 10 sekundi bilo šta da kažem. Dakle, ovo je informacija provjerena iz njihovog kabineta. Samo da vam kažem dakle da se radi o potpuno provjerenoj informaciji. Evo ovo je dokaz kao i prošli četvrtak kada sam govorio i nemoj da se smijete, dakle potpuno provjerena informacija, a vama je bolje, Brajoviću, da brinete o korupciji i pljački u koju ste umiješani i nemojte da me prekidate. Sad ste me prekinuli potpuno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:38:50)

Sad sam vas opet prekinuo i imate sada opomenu za te riječe. Izvolite, nastavite.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:38:54)

Dakle, gospodine Vukoviću, evo vidjeli ste ja s vama polemišem vrlo kulturno, ako sam iskoristio neku težu riječ, eto nek bude do mene. Ovome čovjeku se nijesam obraćao, ali on ima potrebu, on je sluga Mila Đukanovića i on radi po naredbi i meni je žao, ja sam njega družije zamišljao, ali da nastavim. Gospodin Džaferi je bivši pripadnik terorističkih organizacija, čovjek koji je pucao na makedonske vojnike, na makedonsku policiju i na Srbe je pucao sigurno. Dakle, ja se tako odnosim prema njemu i samtram da je trebao da bude u Hrvatskoj danas, a ne u Crnoj Gori, eto.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:39:34)

Hvala.

Pravo ako želi da ima odgovor na komentar Miodrag Vuković. Izvolite.

MIODRAG VUKOVIĆ (01.03.19 13:39:38)

Nijesam živio u iluziju da ću da se sretnem ponovo sa kolegama koji misle sasvim drugačije od ovoga o čemu ja govorim i što smo mi većinski odlučili ovđe. Ali vjerovao sam da smo toliko emancipovani svi. Pokušavam ja da to na neki način, da li uspješno demonstriram ne znam, da ćemo razlikovati situaciju od situacije, ovo jeste redovna sjednica, jeste prilika bez rezerve da još jednom razmijenimo pa i teške argumente, ali ipak da je sjednica koja ima jedan poseban karakter. Imamo goste, svečarska je, radno svečarska je, da pokažemo crnogorsko tradicionalno dostojanstvo i razumijevanje. Branimo, ali nemamo čime da se pomognemo. Branimo druge od sebe, a branimo i sebe od drugih. Danas, bojim se da smo počeli da se žestoko veljamo sa osnovnim principom crnogorskog morala, karaktera, istorije.

Dajte, dozvolite ovome besprizorniku da prestane.

Ja jedino neću polemisati sa vama, ali ću pokušati da ubijedim naše goste da to ipak ovakav odnos prema gostima nije dominantan odnos, ma o čemu da se radilo, Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:41:42)

Sada se za komentar javio poslanik Lekić. Izvolite.

Izvolite, poslaniče Lekiću.

Poslaniče Kneževiću, samo polako.

Izvolite.

Poslaniče Lekiću, izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 13:42:38)

Povodom diskusije poslanika Vukovića, to mi je osnov za komentar.

Samo par sekundi, dekoncetrišete me. Hvala.

Dakle, poslanik Vuković je saopštio jednu metaforu zavodljivu, a to je da je važno u međunarodnim odnosima biti za stolom i ja želim da dopunim tu metaforu, korigujući je.

Za stolom nije jasno bilo da li će ručati za tim stolom ali dobro bi bilo, i to bi bio ravnopravan položaj, kada bi se zavirilo i u kuhinju gdje se priprema jelo. Bojim se da članice NATO-a, posebno neke koje izaberu banana i sluganski odnos da su za stolom da se posluži ono što je neko drugi pripremio. To je mala korekcija ovoj metafori, ne pretendujući da je pretjerano uspješna.

Koristim primjer samo da dodam ono što sam započeo a to je, na neki način je konfrontirajuće sa prethodnim diskutantom iz DPS-a, da je NATO iz jedne defanzivne organizacije prema kojoj ja imam veliko poštovanje, NATO do kraja hladnog rata je branio slobodni svijet od totalitarizma, i pobijedio je u tom ratu, nije opalio nijedan metak. Ali, u trijumfalizmu je došlo do takvih promjena da je prekršen i statut i krenula je jedna vrlo problematična uloga koja se ogleda danas u Evropi. Dakle, imamo postrojavanje, lociranje vojnika uz rusku granicu. Ja sam jedan od ovih građana Crne Gore koji ne bi želio da se Crna Gora neke rujne zore probudi kao gubernija ruska, niti da bude 51 država Sjedinjenih Američkih Država.

Dakle, ova politika, ova politika koja dobija elemente agresivnosti involvira druge subjekte, i ko je tu na gubitku? Tu je na gubitku Evropa. Instaliraju se rakete trenutno kao plan američki, čitaj i NATO, jer politika vojna između Amerike i NATO-a je identična. Što je odgovor Rusije? Instaliranje istih raketa u Kalingradu, u svojoj enklavi. Ko je tu na gubitku? Evropa. Mi ulazimo u jedno drugšto da ne pitamo šta se kuva, nego je bitno biti za stolom. U tom smislu vidim opasnost ali ne insistiram, neka se zadrže neka drugačija mišljenja, vidim da je pri kraju samom.

Ja sam, takođe, ispustio da kažem da makedonskom narodu, hoću reći građanima Makedonije želim puno uspjeha u mnogim iskušenjima koji ih čekaju, kako na planu harmonije unutrašnje, tako i na planu ovih latentnih opasnosti.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:46:14)

Hvala. Pa završite.

Imate komentar, imali ste riječ, nemojte sad ni vi zloupotrebljavati govornicu. Dao sam vam više nego što ste propustili.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 13:46:33)

Mislim da će vam biti, radi se o proceduralnom. Nastavljam.

Dakle, želio bih kao jedan od starijih poslanika da zamolim da iz institucionalnih razloga ne upotrebljavamo riječi pogrdne prema gostima i zbog Crne Gore i naše tradicije. Ne mislim da sam poslanik višeg vaspitanja, uopšte ne mislim, ali evo, adutiram ovim godinama da nije u našoj

tradiciji da, ipak, ad hominem, naravno kritički bi moglo da se govori. Ovo je jedan apel koji vrlo iskren saopštavam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:47:09)

Hvala.

Sada ima riječ poslanik Vučurović, neka se pripremi potpredsjednik Genci Nimanbegu. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:47:29)

Ja se izvinjavam gospodinu Lekiću ako sam povrijedio senzitivnost vaših čula sa pričom sa gospodinom Džaferijom, ali jednostavno moralo je tako da se desi.

Ono što meni bode oči, ja ću nastaviti diskusiju od prošlog četvrtka da još uvijek nijesu procesuirani ljudi iz vrha režima ovdje i ljudi koji su ovdje prisutni, kao gospodin Brajović, Gvozdenović i ostali. Dakle, ovdje Tužilaštvo ne radi svoj posao. Jasno sam i mi i ljudi koji su na ulici već nekolicke subote, upozorili da mora Državno tužilaštvo da se bavi svojim poslom, ali evo još uvijek na slobodi i neprocesuirani se nalaze ljudi koji učestvuju u teškim kriminalnim radnjama. Nadam se da će se to promijeniti narednih dana, jer ta činjenica teško optećuje Crnu Goru. Evo i ja pozivam sve građane Crne Gore, pozivam pristalice Demokratskog fronta da sutra u 18 časova dođu na trg u Podgoricu i da pokažemo šta mislimo o ovom kriminalnom režimu, dakle o njihovom kriminalnom vođi, i na protest koji će pokazati režimu i njihovim poslušnicima u medijima, u pravosuđu, dakle u organizovanom kriminalu raznim analitičarima da je došlo vrijeme promjena i da to niko ne može zaustaviti.

I kao što vidimo, režim najavljuje kontra mitinge. Dakle, znate građani Crne Gore šta znače kontra mitinzi? To znači unošenje zle krvi u narod i poziv na građanski rat. E to je Milo Đukanović uradio sa ovom organizacijom kontra mitinga, ali ja, naravno evo koliko imam i moralne i političke snage, pozivam sve na opreznost i pozivam sve na mir, a gospodin Đukanović kao osvjedočeni prevarant, on će pokušati da izazove nešto da spasi svoju kožu i da se spasi od onoga što ga sleduje a to je procesuiranje i zatvor za teška krivična djela. Dakle, car je go, i tu golotinju njegovu ne mogu da prokriju ni ovi što sam ih pomenuo iz medija, ne mogu da pokriju ni plaćeni analitičari, ne može da pokrije ni Ivan Brajović, ne može da pokrije ni Brano Gvozdenović, ni Miško Vuković koji nas ovdje poziva na neki crnogorski moral. Zamislite vi crnogorski moral na koji poziva Miško Vuković, i to on nas upozorava na crnogorski moral. Dakle, to je Crna Gora jeste pod sramnom vlašću DPS-a poprimila neke čudne, sad da ne kažem šta, karakteristike, ali da nas oni upozoravaju na moral, to je stvarno rekao bih morbidno.

Što se tiče ove teme, vrlo kratko. Smatram uvredom da nam u Parlamentu ovdje govori jedan pripadnik terorističkih organizacija, ali takvi su partneri Demokratske partije socijalista, oni su partneri sa jednim Hašimom Tačijem, sa jednim kriminalcem i ubicom Ramušom Haradinajem, s razlikom Džaferi, moram da vam kažem nešto, Vi jeste, vi ste ratovali za neke svoje ideje, ja iz smatram ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:51:03)

Sad ću vas opet prekinuti, gospodine Vučuroviću. Uvaženi naš gost predsjednik Sobranja Makedonije se neće obraćati Parlamentu, nije ni crnogorski, ni kako god hoćete, ni srpski da mu se obraćate znajući da on nema riječ. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:51:26)

A, nisam znao, nisam znao, ja sam htio da ga pohvalim i nemojte vi da me upozoravate šta je srpski i crnogorski. Evo sad ste to uradili, vi da me upozoravate, evo da ne kažem šta ste uradili a to će se uspostaviti brzo.

Vratite mi vrijeme.

Dakle, ja sam gospodina Džaferija, evo ako treba da ga nazovem gospodinom, htio da kažem da vi ste ratovali za neke svoje ideje, za svoj narod možda. A znate li gdje ste došli? Došli ste kod ljudi, znači predstavnika koji su sve izdali što su mogli, koji su izdali svoj narod. Ovaj ovdje što sjedi, Milo Đukanović, Brano Gvozdenović, Svetozar Marović, sva ta bulumenta, oni su 99. godine izdali svoj narod. Kad je NATO bombardovao ovu zemlju oni su letjeli u Brisel.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:52:19)

Još jedna opomena poslaniku Vučuroviću. Izvolite.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:52:19)

Dakle, oni su tada izdali svoj narod. Eto, vi ste makar, ima ta razlika između vas neka, vi ste pripadnik bili terorističke organizacije a oni su bili izdajnici.

Druga činjenica 65% građana Makedonije je glasalo protiv učlanjenja te države u NATO. To je činjenica koju niko ne može da spori, a posebno među njima je bilo 95% Makedonaca kao najbrojnijeg naroda. Za one koji poštuju volju naroda sve drugo je deplasirano. Međutim, za one u Crnoj Gori koji decenijama kradu izbore, dakle za DPS, SD i ostale, to je dakle oni nijesu imali petlje da u svojoj državi raspišu referendum, ali, ovo im je potpuno normalno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:53:05)

Hvala vam, poslaniče Vučuroviću, završili ste.

Nemate, jer kad ja intervenišem, poslaniče Vučuroviću, onda vaše vrijeme staje i vi ne gubite ništa.

Sada riječ ima potpredsjednik Genci Nimanbegu, a neka se pripremi poslanik Budimir Aleksić.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 13:53:46)

Pomenut sam od prethodnog diskutanta koji je rekao da "gospodin Lekić razgovara sa gostom iz Makedonije". Ja uopšte nisam razgovarao, nema potrebe da to objašnjavam, pošto je u funkciji nekog podmetanja, ja upozoravam poslanika Vučurovića da ne podmeće. Samo sam se ograničio na jedan apel, ako je moguće. Vjerujem da u nekoj hipotetičkoj varijanti da u Sobranju Makedonije bude napadnut neko iz DPS-a ad hominem, ja sam siguran da s desne strane i ne bi bilo pravo. Imamo ipak jedan minimum kohezije zajedničke i u tom smislu ja sam apelovao vrlo dobronamjerno da ne govorim ad hominem makar ja imao isto elemente konfrontacija kao mogućnost, ali eto to je bilo sve a nisam ja razgovarao niti se pravdam, ali nije jednostavno tačno da sam razgovarao.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:54:49)

Hvala.

Ovo konstatujem da je bila ispravka navoda.

Ima riječ minut poslanik Vučurović. Izvolite. Za to što je bila ispravka navoda

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 13:54:57)

Ja se izvinjavam, gospodine Lekiću, možda sam ja pogrešno shvatio. Ja sam htio da kažem da ova vlast nije raspisala ovdje u Crnoj Gori referendum o učlanjenju u NATO a sa ovom ratifikacijom, sa ovim protokolom mi se ovdje miješamo direktno u unutrašnje poslove neke druge države. Konkretno ovdje Sjeverne Makedonije, ne mogu da se naviknem. Dakle, mi smo sebi dali za pravo da poništavamo volju građana te države. A sa druge strane mi nijesmo to u Crnoj Gori učinili, nijesmo dali građanima, eto nijesmo ih puštili da kažu - građani, izvolite, odlučite se šta vi mislite o NATO paktu i zato smo došli do te morbidne situacije koja se desila prije dvije godine ovdje u ovom parlamentu upravo, da se na mala vrata silom izglasa učlanjenje Crne Gore u NATO savez i pravo da vam kažem meni je žao i Crne Gore, žao mi je i Makedonije što su postali, i Makedonije što će postati dio jednog agresivnog vojnog saveza i uskoro će 20 godina od kada je NATO savez izvršio kukavičku agresiju na Crnu Goru i Srbiju kada je počelo besomučno ubijanje naših građana, rušenje fabrika, škola, bolnica, a saveznici tih ubica naših građana su bili ljudi iz crnogorskog režima, ti izdajnici.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 13:56:38)

Hvala.

Konačno poslanik potpredsjednik Genci Nimanbegu, a neka se pripremi poslanik Budimir Aleksić.

GENCI NIMANBEGU (01.03.19 13:56:43)

Hvala, predsjedniče Brajoviću.

Poštovane kolegice poslanice i poslanici, poštovani predsjedniče Sobraanja Sjeverne Makedonije Džaferi.

Ispred koalicije Albanci odlučno koje čine Nova demokratska snaga Forca, Demokratska unija Albanaca i Albanska alternativa imam veliku čast da se obratim vama povodom usvajanja Protokola o pristupu Sjeverne Makedonije sjevernoatlanskoj alijansi. Odluke koje se donose u političkom životu imaju svoju težinu, ali za narod Sjeverne Makedonije usvajanje ovog protokola je još jedan korak ka miru, stabilnosti u regionu.

Parlament Crne Gore je ove korake uradio dvije godine pre kada je u ovom parlamentu usvojem, u ovoj skupštini usvojen Protokol o pristupu sjevernoatlanskoj alijansi u istom danu kada je usvojena Odluka da opština Tuzi koja za dva naredna dana će imati izbore da bude punopravna opština, su neki od zahtjeva albanskih subjekata još od njihovog osnivanja do današnjeg dana. Članstvom u NATO neće se riješiti svi problemi koje jedno društvo ima. I poslije učlanjenja Republike Sjeverne Makedonije postojaće ti problemi koji su postojali do sada ali sa boljim prijateljima, sa demokratičnijim prijateljima vi možete očekivati bolju budućnost, sigurniju budućnost i mirniju budućnost. Balkanska regija dijeli iste probleme. I u ovoj sali nostalgicari Jugoslavije se čude i kažu da je rat u Jugoslaviji trajao od 91. do 95. godine, ali ne ratovi su počeli u 91. godini a završeni su u vašoj republici 2001. godine. Da nije bilo NATO-a moj narod bi sigurno bi bio u većem broju sa druge strane Prokletija i mi im to znamo na čast. Za to naši zahtjevi, glavni zahtjev da svi zajedno budemo u jednoj organizaciji kao što je NATO isto tako da budemo zajedno u još jednoj organizaciji kao što je Evropska unija. Za to, gospodine Džaferi vi ste dobro došli u ovaj parlament i molim vas prosljedite naše čestitke vašem članstvu u Sjevernoatlanskoj alijansi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:00:16)

Budimir Aleksić. Izvolite.

BUDIMIR ALEKSIĆ (01.03.19 14:00:31)

Poštovani građani Crne Gore, evo najprije želim da ukažem na jednu paradu licemjerja kojoj danas ovdje prisustvujem.

Dakle, više puta se pominje tradicionalno crnogorsko gostoprimstvo i potreba da se ispoštuje uvaženi gost, itd. itd. i tandara mandara, dakle parada licemjerja, pa se sjećam vašega gostoprimstva, uvaženi pripadnici OKG iz DPS-a, kako ste dočekali bivšeg predsjednika Savezne Republike Jugoslavije Zorana Lilića 1997. godine. Dakle, na poziv rukovodstva Crne Gore, pozivan je predsjednik Savezne Republike Jugoslavije sa delegacijom, a onda je Opštinski odbor Podgorice i članovi Glavnog odbora pokupili ste sa sve zipama, kamenicama, paradajzima, čudima, i galamom i larmom i kamenjem dočekali tu visoku delegaciju. Dakle, tu ste očitovali kako vi poimate tradicionalno crnogorsko gostoprimstvo. A evo danas nas upozoravate kako treba sa uvaženim gostom. Mi dobro znamo šta je gostoprimstvo i šta je etika, i šta je estetika. I znamo i za onu poslovicu "prema svecu i tropar". Sve to dobro znamo, i vi ste posljednji koji mogu da nam ovdje govore i drže priče o čojstvu, junaštvu, etici i crnogorskom gostoprimstvu.

Nego da pređem na ovaj tekst. Pošto mi iz Fronta pažljivo čitamo ove materijale, kaže u članu 2: " Tekst Protokola dat je u originalu na engleskom i prevod na crnogorski jezik". E pa evo i ovaj član 2 Protokola govori kako ova vlast poima demokratiju, volju većine. Na posljednjem popisu, evo neka čuju i uvaženi gosti, 45% građana Crne Gore je kazalo da im je maternji jezik Srpski, a 10% manje od toga da im je maternji jezik Crnogorski, a vi to, naravno, ne poštujete. A u Makedoniji, gdje je Albanaca 20%, oni su se izborili i donesen je zakon o upotrebi jezika, i tamo je to službeni jezik potpuno ravnopravan sa makedonskim. I evo uvaženi gost Džaferi najavljuje da će od kraja ovog mjeseca početi da vodi plenarne sjednice na albanskom jeziku, ali su se oni za to izborili puškom i automatima, pa ja vas iz parlamentarne većine pitam, pošto nas tako obespravljujete, da li vi nas ohrabrujete da i mi krenemo putem i metodom vašeg uvaženog gosta i da se na način na koji se on izborio, recimo jezičku ravnopravnost u Makedoniji, i mi ovdje izborimo za jezičku i svaku drugu ravnopravnost.

Dalje, što se ovog teksta tiče i protokola, kaže se da su strane uvjerene da će bezbjednost sjevernoatlantske zajednice biti ojačana pristupanjem Republike Sjeverne Makedonije. Možete misliti koliko je to istinito i tačno, koliko to pije vodu biće ojačana bezbjednost NATO zajednice pristupanjem jedne podijeljene zemlje koja je na udaru velikoalbanskog projekta, čiji su građani jasno na referendumu saopštili šta misle o NATO paktu i o ulasku u NATO pakt, pa radi naših grašana evo da ukažem samo na neke osnovne elemente te priče. Dakle, spor oko imena bivše jugoslovenske repbulike Makedonije postao je ulog u NATO širenju kako bi se zaustavio, kako to kažu ovi globalisti, amerikanisti, ruski maligni uticaj na Balkanu. Stoga je Vašington ubrzao mehanizam konačnoga rješenja toga spora, pa je u ekonomski posrnuloj Grčkoj lider izvršne vlasti vražen na "ISPRAVAN PUT" , dok je u Skoplju umjesto marginalizovanog i nepodobnog predsjednika Ivanova instaliran kooperativni premijer koji je 17. juna prošle godine potpisao taj čuveni Prespanski sporazum o novom imenu Sjeverna Makedonija. Uslijedilo je nezadovoljstvo, demonstracije, politička kriza, kako u Grčkoj tako i s druge strane njene sjeverne granice, gdje je ono što je potpisano na grčkoj obali Prespanskog jezera tek trebalo da prođe narodnu provjeru i raspisan referendum, i taj referendum je propao, na njemu je izašlo manje od 37% građana, izašli su svi Albanci i manje od 20% pripadnika makedonskog naroda. Međutim, skopske vlasti, uz snažnu podršku zapada, hitro su krenule u kampanju zabašurivanja i relavitizacije, ne samo činjenice da nije prihvaćeno novo ime već je odbijeno i članstvo u Evropsku uniju i NATO, ali pošto nije prošao plan A, prešlo se na plan B i Zajev je pritiscima na poslanike izdejstvovao sa jednim glasom više da se to izglasa u Sobraanju. Dakle, ovo što danas ovdje radi nelegitimna parlamentarna većina to je nož u leđa našem bratskom pravoslavnom narodu u Republici Makedoniji i još jedan vaš prilog realizaciji velikoalbanskog projekta koji kuca i na vrata Crne Gore.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:05:57)

Hvala.

Sada riječ ima poslanik Andrija Nikolić, a neka se pripremi poslanik Milutin Đukanović.

Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (01.03.19 14:06:09)

Hvala vam, poštovani predsjedniče Brajoviću.

Poštovani predsjedniče Sobraja Republike Sjeverne Makedonije Džaferi, poštovani ambasadore Makedonije u Crnoj Gori gospodine Tarkovski, poštovani ministre vanjskih poslova sa saradnicima, uvaženi građani,

Dogovor koji je napravljen u Prespi između predsjednika vlada dvije države Makedonije i Grčke gospodina Zajeva i gospodina Ciprasa bio je dobra vijest za region, ali mi isto tako smatramo da je dobra vijest za Evropu jer šalje jednu poruku iz ovog regiona da se na takav način dogovori tretiraju kao dobar prilog stabilnosti i dodatni prilog evropskoj i evroatlanskoj orijentaciji zemalja zapadnog Balkana. Konačno smo svjedočili jednom odgovornom državničkom pristupu i spremnosti lidera dvije države čiji problem traje više od dvije i po decenije da uče na istorijskim greškama, da gledaju u budućnost i da istorijske greške ne ponavljaju. Kao rezultat toga imamo rješenje jednog pitanja i jednog problema gotovo trodecenijskog jer je i ta tema bila jedna od ključnih neuralgičnih tačaka ovoga regiona nakon Dejtonskog sporazuma. Dvije i po decenije je dakle prošlo da bi se sa riječi prešlo na djela. Govorim i o Makedoniji i o Grčkoj, ali i o međunarodnoj zajednici koja je konačno aktivnijim pristupom kako kroz angažman ljudi koji su za to određeni ispred Ujedinjenih nacija Rozmari Dikarlo i Metju Nimica, ali i kroz ozbiljnu participaciju vodeće evropske sile i Njemačke, zatim i Sjedinjenih američkih država pokazali da su ipak prisutni u regionu, da se interesuju za regionalne probleme i da od tih regionalnih problema zapravo zavisi i ukupna stabilnost cijelog evropskog kontinenta.

Kako bi se zaista cijenio značajan progres koji je Republika Sjeverna Makedonija ostvarila u proteklom periodu na svom putu evroatlanskih integracija potrebno je osvrnuti se i na ovaj trodecenijski period koji je iza nas. Podsjećanja radi Makedonija je, neko je čini mi se to i spomenuo, postala članica NATO partnerstva za mir čak 1995. godine. 99. godine je zaključila Akcioni plan za članstvo, a danas je Sjeverna Makedonija još uvijek jedina članica grupe koja je formirana 2000. godine za sve aspirante NATO saveza koja još uvijek nije postala punopravna članica NATO-a. Dogovor Atine i Skoplja podsjetio je i Evropu i svijet da se svaki dijalog može rješavati kompromisom i lideerstvom. TO je čini mi se paradigma i na kojoj počiva ukupna državna politika Crne Gore u posljednje dvije decenije. Nadajmo se da će ovaj dogovor biti inspiracija i mnogim u regionu, onima koji su odgovorni koji se nalaze na čelu svojih država da po nekom sličnom receptu osmisle načine za rješavanje problema na korist i dobrobit građana država iz kojih dolaze. Vjerujemo da će i ove godine, dakle na 70 godina od obilježavanja godišnjice NATO osnivanja NATO saveza Sjeverna Makedonija postati 30. članica tog političko vojnog saveza i da će zaista da kažem taj sistem vrijednosti koji okuplja te članice NATO saveza, većina ih je u Evropskoj uniji, pa je onda paradoksalno prigovarati da li u tom savezu može biti političkih vrijednosti, jer je valjda besmisleno pretpostaviti da Francuska, Njemačka, Italija i druge razvijene zemlje Evropske unije u Evropskoj uniji baštine jedan sistem vrijednosti, a da drugi sistem vrijednosti baštine u okviru NATO saveza. Prema tome, nadajmo se da će se taj vrednosni sistem širiti dalje na sve zemlje koje su zainteresovane da sa nama dijele taj vrednosni sistem ali i ono što je naše ključno opredjeljenje da ovaj region bude stabilan, miran, prosperitetan kako bi se stvarali i oni ekonomski uslovi da naša društva na zapadnom Balkanu u kontinuitetu napraduju. Zahvaljujem na pažnji i još jednom čestitam ispred Demokratske partije socijalista i Skupštine Crne Gore, naročito ispred ljudi koji su ovdje govorili ispred vladajuće većine, Sjevernoj Makedoniji potpisivanje ovog protokola.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:11:14)

Hvala vam.

Riječ ima poslanik Milutin Đukanović, a neka se pripremi poslanik Andrija Popović. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (01.03.19 14:11:27)

Poštovani građani Crne Gore,

Danas je pred nama formalna ratifikacija jednog protokola, ali u suštini ovdje treba da bude priča o strateškim odnosima na Balkanu, i o kršenju demokratskih principa zarad ostvarivanja imperijalnih i kolonijalnih interesa vodećih članica NATO pakta. Takođe, danas prisustvujemo diplomatskom ispitu Demokratske partije socijalista i Socijaldemokrata iz izdaje nacionalnih interesa. To ću da objasnim.

U Makedoniji je, svi znamo po makedonskim zakonima, referendum bio neuspješan. Ali, onda počinje gaženje osnovnih demokratskih principa, predstavnici Evropske unije i NATO zemalja počinju sa čestitkama ohrabrujući aktuelnu vlast da zanemari rezultate referenduma i da krene u realizaciju planiranog projekta u makedonskom Sobraju. Kupuju se poslanici, NATO zemlje i zemlje Evropske unije, na žalost koje trebaju da budu simbol demokratije i pravičnog društva, sve to gledaju, a mi u Crnoj Gori smo svjedoci da iste te zemlje posmatraju kako se Crna Gora pljačka, kako Crnom Gorom vladaju kriminalci. A zbog čega se to radi? To se radi zbog jednog strateškog cilja, radi se na projektu stvaranja velike Albanije, jer po procjenama zapadnih zemalja velika Albanija je jedini projekat koji može uspješno da se suprostavi kompaktnosti pravoslavnog naroda na Balkanu, jer taj pravoslavni narod na Balkanu uvijek je potencijalni saveznik i Srbije i Rusije itd. i treba slomiti kičmu tom pravoslavnom narodu, a velika Albanija je idealna za to. Na žalost, Crna Gora učestvuje u tom projektu i to kao servis velikoalbanske ideje.

Zbog čega sam rekao da polažete diplomatski ispit iz izdaje, to ću malo da vam pojasnim. Današnji predsjednik Demokratske partije socijalista i predsjednik Socijaldemokrata došli su na vlast zahvaljujući borbi protiv albanskog separatizma, šovinizma, nacionalizma itd. A danas prostiru crveni tepih predstavnicima velikoalbanskog projekta, teroristima koji su na silu ostvarili vlast u Makedoniji, na silu je okupirana srpska južna pokrajina Kosovo, i sad vi koji ste se borili protiv toga danas dižete ruku. E kad budete glasali položili ste ispit i pokazali se kao, dobro mjerim riječi, kao najveći izdajnici u Evropi nacionalnih interesa svoga naroda. Ako vi mislite da će od ovoga što radite danas ovdje koristi imati većinski narod u Crnoj Gori vi griješite. Ali, šta je problem u tome, što potpuno griješite jer vama je vlast iznad svega, zbog toga ste pobjegli od referenduma, Crnu Goru ste na silu uveli u NATO pakt i sad treba da servisiramo projekat velike Albanije.

U Makedoniji albanski jezik je službeni. Najavljuje se skoro ujedinjenje Kosova i Albanije. Ko god je priznao nezavisnost Kosova taj je glasao za veliku Albaniju, a to šteti interesima Crne Gore jer sljedeće teritorije na koje će da krene velika Albanija pripadaju Crnoj Gori.

Apelujem još jednom na aktuelnu vlast da danas ovdje napravi zaokret, ne izglasa ovaj protokol, povuče priznanje Kosova i na taj način pokrene neki dijalog u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:16:26)

Hvala.

Sad ima riječ Andrija Popović, a neka se pripremi poslanik Slaven Radunović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.03.19 14:16:34)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, Prijestonice Cetinja, poštovani predstavnici Vlade Crne Gore, poštovani predstavnici Republike Sjeverne Makedonije,

Postizanje istorijskog dogovora sa Grčkom o novom imenu Republike Sjeverne Makedonije počeli su novi veliki dani za čitav Balkan, velika pobjeda nakon gotovo 30 godina konflikta. Ostalo je da priželjkujemo rješavanje još jednog velikog otvorenog balkanskog problema sukoba između Srbije i Kosova i ovo trusno područje bi ušlo u svjetliju budućnost.

Sporazum Grčke i Sjeverne Makedonije je velika pobjeda nad nacionalizmom i populizmom koji je decenijama sijan sa više strana. Čestitke Sjevernoj Makedoniji što će uskoro postati 30 članica najprogresivnijeg saveza svijeta NATO alijanse i to je više nego zaslužno. Trajni mir, dobrosusjedska saradnja, tolerancija, prosperitet za naš region su želja svih naših građana, odnosno građanki.

S posebnim zadovoljstvom crnogorski Liberali, Liberalna partija će podržati ovaj protokol, srežno bilo Republici Sjevernoj Makedoniji u NATO savezu. Zahvaljuje.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:18:27)

Hvala vama, poslaniče Popoviću.

Sada riječ ima poslanik Slaven Radunović, neka se pripremi poslanik Predrag Sekulić. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ (01.03.19 14:18:39)

Zahvaljujem.

Poštovani građani Crne Gore,

Primjećujete činjenicu da Skupština Crne Gore verifikuje danas ovaj protokol, neki poslanici Demokratske partije socijalista žele da prikažu kao, ne znam kakav fakt o tome da je Crna Gora ravnopravna u NATO-u i da se bez njene odluke ne može ništa ozbiljno promijeniti i desiti. Naravno, svi mi znamo koliko se Crna Gora pita, otprilike koliko će se pitati i Sjeverna Makedonija. I samo su u tome, na žalost građana i u Sjevernoj Makedoniji i u Crnoj Gori, ove dvije države ravnopravne. Ravnopravne su zbog toga što i jedna i druga imaju marionetske vlade koje apsolutno opstaju na vlasti samo zahvaljujući bespogovornom slušanju i osluškivanju šta je interes velikih sila koje ih drže na vlasti. Vrlo poznata strategija na Balkanu koju primjenjuju Sjedinjene Američke Države, prvenstveno ai druge velike sile, pronaći najmekše tkivo u nekom narodu, naći ljude koje je najlakše korumpirati i izabrati ih da se bore za vaš interes a ne za interes svojih građana.

Tako smo došli u situaciju da danas Crna Gora, koja je protivno volji svojih građana, ima li boljeg primjera osim toga da su pobjegli, da je vlast pobjegla od raspisivanja referenduma, koja je protivno volji svojih građana ušla u NATO, danas navodno na nekakvoj svečanoj sjednici i u nekakvoj svečanoj atmosferi treba da verifikuje Protokol o pristupanju Sjeverne Makedonije gdje se glasalo o pristupanju i narod rekao neće. Stvarno smo ravnopravni, moram da priznam, mi i Sjeverna Makedonija smo ravnopravni. Mislim da je sa nama ravnopravna i Albanija, možda i još poneka nesrećna država na Balkanu. Ali ne, nismo ravnopravni sa onima koji zaista donose odluke, to zna svako dijete u Crnoj Gori.

U Makedoniji je 30.septembra bio raspisan referendum, to je pomenulo više ljudi ovdje, i bojkotovala ga je opozicija, tačniiije bojkotovali su ga ljudi koji se ne slažu sa onim što je pisalo u pitanju. Izašlo je ukupno 36,89%. To je fijasko, to nije neuspjeh referenduma, to je fijasko referenduma. Što znači da je narod Makedonije odbio ovaj protokol o kojem mi danas glasamo. I vi nama u Crnoj Gori predstavljate ovo svečanim činom i mi treba da učestvujemo u verifikaciji nenarodne volje u Makedoniji. To je sramota. Nama ste to uradili, mi sad, evo makar ja i moje kolege koji smo u prilici da to uradimo narodu Makedonije mi to nećemo uraditi. Kao što ne bismo ni svom ni bilo kojem drugom narodu u tome se mi i vi razlikujemo. Ja ću da ponovim što je reklo nekoliko mojih kolega.

Gospodin Džaferi koji je ovdje danas gost se borio za svoj ideal na način koji mi karakterišemo kao terorizam, ali on se borio i izborio. I ja imam određene emocije prema tome, ja poštujem njegov izbor. Vi koji predvodite Crnu Goru, vi se nijeste borili nikad za potrebe svoje države i svoga naroda isključivo za svoje potrebe.

Predsjednik Vlade, današnji predsjednik Vlade je izjavio da je Vlada, čiji je i on bio član a predsjednik Milo Đukanović, priznala Kosovo, to je prvo što je izjavio, protivno volji 80% građana Crne Gore, i to u ovakvoj današnjoj Crnoj Gori nije razlog za sramotu, nego čovjek se time ponosi

i to se ističe u dnevnicima.

Takva Crna Gora, tako posrnula Crna Gora danas hoće u to kolo da uvede i sjevernu Makedoniju. Braćo Makedonci, mi znamo kakva je bila vaša odluka i vaša braća iz Crne Gore neće podržati ovu sramnu odluku nego će se solidarisati sa vama.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:23:35)

Hvala i vama.

Riječ ima poslanik Predrag Sekulić, a neka se pripremi poslanik Predrag Bultović. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (01.03.19 14:23:42)

Hvala vam, gospodine predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti,

Ja zaista vjerujem da je uspjeh bilo koje zemlje regiona, a posebno kada se to tiče država bivše nam zajedničke domovine Jugoslavije uspjeh svih nas. I vjerujem zaista da sve države funkcionišu po principu spoljnih sudova, i da svaka pozitivna odluka bilo koje države, a pod pozitivnim odlukama smatram one koje približavaju čitavi region evropski, evroatlantskim integracijama. Ja zaista smatram da su to dobre odluke i čestitam na hrabrosti makedonskom rukovodstvu, što ide u tom pravcu.

Uvažene kolege, da NATO-pakt ništa drugo nije uradio nego što čuva mir na Kosovu i Metohiji, vjerujem da ovaj region treba da kaže da je to dobra stvar.

Uvažene kolege, podsjetiću ovoga puta ne znam riječi bilo kojeg zvaničnika Kosovo, Albanije ili nekoga drugoga nego na zvaničnike Srbije. Podsjetiću na riječi Aleksandra Ujina koji kaže da Srpsko stanovništvo na Kosovu Kfor vidi kao jedini garant svoje sigurnosti i bezbjednosti. To on govori u razgovoru sa komandantom Kfora gospodinom Lorensom Darijem.

Znači, uvažene kolege, treba li veće i bolje potvrde da je ulazak Makedonije a mislim i ulazak Crne Gore u NATO. Dobra i pozitivna stvar različiti region i treba li bolje potvrde da nam kaže, da ono što radi Srbija sa partnerstvom za mir jeste dobra stvar za region.

Uostalom podsjetiću vas takođe, da ako želimo da budemo članice Evropske unije, čini mi se da je to cilj čitavog regiona bez obzira što možemo tumačiti na ovaj ili onaj način. Zaista, pitanje bezbjednosti jeste od onih pitanja koja su otvorena i kada se uvozi u Evropskoj uniji.

Takođe, želim da ohrabrim naše kolege iz Makedonije iz jednog prostog razloga. Sve ono što se dešavalo u Crnoj Gori, nakon prijema u NATO vjerujem da govori da je to pozitivna stvar za građane Crne Gore. A isto tako vjerujem da će za godinu ili dvije dana građani Makedonije osjetiti benefite za članstvo u NATO.

Kažem još jedanput, dozvolite da kolegama iz Makedonije čestitam i dozvolite da se u svoje lično ime uputim izvinjenje kolegama iz Makedonije koji su ovdje danas na sjednici. Vjerujem da će oni znati zašto.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:26:05)

Hvala vama, poslaniče Sekuliću.

Sada riječ ima poslanik Predrag Bulatović, a neka se pripremi poslanik Adrijan Vuksanović.

PREDRAG BULATOVIĆ (01.03.19 14:26:14)

Poštovani građani Crne Gore.

Pored onoga što je gospodin Andrija Mandić rekao da se desilo čudo neviđeno ovdje danas

na Cetinju, ja moram da kažem da je i ušli smo u zonu apsurdna. Zona apsurdna je u tome što pred nama sjede predstavnici Makedonske Skupštine države u kojoj su građani Makedonije bili protiv toga da se promijeni ime države i protiv toga da indirektno odnosno povezano o ovom pitanju Makedonija bude članica Evropske unije i NATO-a.

I imamo državu Crnu Goru, koja je suprotno volji građana Crne Gore uvela Crnu Goru u NATO, i to je apsurd. To je suština čitave priče koja govori o tome zašto se razlikujemo mi i vi, gospodo, mi poštujemo demokratiju, poštujemo volju građana za razliku od vas koji nemate ni zadržku rekao bih u političkom smislu stida da ne kažem nekog drugog da pogazite volju građana i da uradite to što radite danas. Poseban pečat svega ovoga u svemu ovome jeste da se ovo vodi rasprava u kontekstu polemike od dva mjeseca između Duška Kneževića i svih vas.

Duška Kneževića, vašeg prijatelja i druga koji vas je ogolio sve koji ste imali veze sa njim i pokazao da je ovo korupcionaško društvo, društvo koje počiva na kriminalu, društvo koje nema moralne vrijednosti bar što se vlasti tiše i svaki put mu se ili odćutalo, a kada mu se odgovorilo on je u paramparčad razbio one koji su odgovorili ili se priznalo i to je razlika između nas i vas, vi baštinite te vrijednosti zarobljenih institucija, pljačke naroda i nečega što vi nazivate državom.

Poštovani građani, sve je rekao ministar spoljnih poslova sa kojim sam ja polemisao kroz poslaničko pitanje prije pola godine gdje je Vlada pozdravila neuspjeli referendum. Neuspjeli referendum kojim je Vlada pozdravila branio ministar spoljnih poslova koji kaže. Jedna riječ a ovom odlukom će se pojačati pojas jugoistočnog krila NATO-a. Vojna terminologija protiv koga - za šta - jasno je protiv interesa građana Crne Gore, protiv interesa Balkana, a za korist duboke Američke države koja upravlja svijetom.

Samo da podsjetim na nešto - 2018.godine je montiran Državni udar i niko se gospodo iz DPS-a vi pojedinci ne boji presude kakva god da bude, doći će vam glave u političkom smislu, a znam šta namjeravate da uradite. Nemojte to da radite.

Montirani Državni udar je bio da bi se ostvarila pobjeda jer ste imali poraz i drugo nakon toga što se desilo pobijedio je Tramp u Sjedinjenim Američkim Državama, koji je protiv finansiranja NATO od strane Sjedinjenih Američkih Država. I tada su oni čije interese ovdje predstavljam u Sjedinjenim Američkim Državama ovaj ministar spoljnih poslova, a to je Trampova administracija, nego oni drugi koji žele da upravljaju geostrateškim procesima u svijetu pokrenuli procesuiranje Andrije Mandića i Milana Kneževića. Iako smo mi jedno tijelo Demokratski front, iako je Nebojša Medojević, čovjek koji je dio Demokratskog fronta i lider Demokratskog fronta prozirna igra, da se pokaže strukturama koje odlučuju da ovdje u Crnoj Gori ima neko ko ugrožava anti NATO put. Ali je zato Nebojša Medojević, završio montiranom procesu za pranje novca.

Imamo u stvari situaciju, da Crna Gora je država koja 20 godina slavi 24.marta DPS slavi od bombardovanja Crne Gore i Srbije, odnosno Jugoslavije 20 godina poštovani građani slavi se od vele izdaje Mila Đukanovića koji je pogazio odluke vrhovne komande države, vi to slavite. I šta se dešava na Cetinju, kontinuitet ovo nije istorijski dan, ovo je dan rekao bih kada je u pitanju, ... demokratije sramota je za Crnu Goru. Pogazila se volja građana, pogazilo se Cetinje, pogazila se istorija.

Na kraju, ovo što je Duško Knežević rekao, rekao je poštovani građani jer je on prijatelj Mila Đukanovića insajder sve ih je učio kako da se peru pare, ja ga ne dikriminalizujem, da je imovina Mila Đukanovića najmanje milijardu evra.

Znači 20 godina NATO-pakt podržava Mila Đukanovića da ima jednu milijardu, a premijer bivši Makedonije Gruevski koji je očigledno bio u korupcionaškim aferama dok je podržavao NATO, dok nije zaokrenuo svoj politički kurs bio je uzorni građanin i morao je da pobjegne. E to je poštovani građani danas na Cetinju i Demokratski front neće glasati za ovaj Sporazum zbog građana Crne Gore.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:31:53)

Hvala.

Sada riječ ima, poštovane kolege, Adrijan Vuksanović, a neka se pripremi poslanik Branko Radulović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (01.03.19 14:31:58)

Hvala, predsjedniče Brajoviću.

Uvaženi predsjedniče Džaferi, uvaženi ministre Darmanoviću, kolege i kolegice,

Drago mi je što mogu u ime Hrvatske građanske inicijative dati i na svečanom tonu ove sjednice, a i samim svojim sudjelovanjem u glasanju, glasanju za pristup Republike Sjeverne Makedonije NATO-u, dati doprinos ono što je interes Crne Gore, a to je da dobijemo novog saveznika u NATO Savezu.

I sigurno da je jedna od najboljih politika Crne Gore, vanjska politika i sigurno da je Crna Gora nažalost rijedak primjer dobrosusjedske suradnje i jedan od dobrih razloga uspjeha na Evroatlantskom putu je upravo dobar odnos sa svim svojim susjedima. Sjećam se kad smo prije dvije godine s posebnom pažnjom oslušivali glasove od naših zapadnih partnera i njihove odluke o pristupanju Crne Gore NATO-u. Evo danas smo došli u situaciju i da mi budemo konstruktivni i da takođe kažemo i damo svoj doprinos da prijateljska Republika Sjeverna Makedonija bude zajedno sa nama.

Čini mi se da smo često da blizina određenih procesa i samo sudjelovanje u odrđenim događajima remeti realno sagledavanje značaja istih tih procesa i događaja. I danas je prava prilika da zahvaljujući Republici Sjevernoj Makedoniji prizovemo u sjećanje i posvijestimo sebi sve one civilizacijske iskorake koje smo u bližoj prošlosti uradili i na račun koji smo dali doprinos općoj sigurnosti ovog regiona.

Na kraju, ponavljam Hrvatska građanska inicijativa će glasati za pristup Makedonije u NATO-u, jer smatramo da je to jedan čin prijateljstva prema Sjevernoj Makedoniji i dajemo na taj način dodatni afirmativni gest ka općoj sigurnosti ovog regiona.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:34:23)

Hvala vam, poslaniče Vuksanoviću.

Sada riječ ima poslanik Branko Radulović, a neka se pripremi poslanik Momčilo Martinović. Izvolite, poslaniče Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ (01.03.19 14:34:32)

Ve pozdravujem makedonski narode, mnogo ve sakam i hvala za sve te ubavi denovi što ih provedoh zajedno.

Građani Crne Gore, govorim u ime 15 godina života aktivnog u Makedoniji u ime ljubavi koji su mi pružili, visokih funkcija koje sam imao zahvaljujući njima u ime svojih velikih drugova u ime poginulih i ugostovanih u Komanovu od Albanskih terorista u ime svoje djece kroz koje teče i Makedonska krv. U ime tih koji su 90% pravoslavci i veliki vjernici koji su bili protiv ovoga što oni nazivaju genocidna odluka za Makedoniju, jer je za mene kao i za njih, postoji samo jedna jedina Makedonija. Ne postoji nikakva druga Makedonija oni ovo nazivaju vele izdaja i genocid. To na Makedonskom jeziku ovdje govori i sve što ja kažem je istina i oni to misle.

Izvinite, moja braćo Makedonci, moji prijatelji, što će marionetska većina u Crnoj Gori, dati podršku marionetskoj vlasti u Makedoniji. Nadam se bogu da će balkansko proljeće obasjati i punt Balkan, jer Balkan nije ugrožen od ljubavi od međuzajedništva on je ugrožen od korumpiranih marionetskih režima, od NATO-a koji se ljulja i ako je moja partija bila za NATO više ne. Jer, nije NATO izvornik koji je bio, jer NATO ne počiva na principima jedini princip NATO-a je interes, goli interes svuđe pustoš ostavio pročitajte samo jednu knjigu i plač Avganistanskih žena pa će te videti.

Građani Crne Gore, poslije 1999.godine, kada su se učlanine tri države Poljska, Češka i Madjarska. Vi, ministre Darmanoviću, što govorite ovdje što pričate, ništa nije tačno. Vi ste profesor Univerziteta ne smijete da krivotvorite. Kriterijumi građani Crne Gore su bili politički vojno

bezbjedonosni i ostali a na kraju na prvom mjestu javno mjenje. Javno mjenje građani Crne Gore znači da na referendumu mora izaći više od 50% i oni moraju biti većina na tom referendumu. Kao ovdje, tako i u mojoj ljubavi u Makedoniji marionetska vlast je lagala, prevarila ovo što su govorili sve su vam makedonski rečnici makedonski jezici izašlo je 100% Albanaca izašlo je ne znam 10 - 15% Makedonaca, pravi Makedonci su ostali vardarski Makedonci, junaci su ostali kući i bojkotovali ovakvu vlašću.

Zato građani Makedonije braćo moja pomiješana moja krv. Moji prijatelji moja djeco, izvinite zbog današnje ne mogu da kažem kakve odluke, ali balkansko proljeće dolazi. Svi u subotu ako izađete vi protiv udarom i pokušate nešto što je građanski ne znam čiji će biti krvavi prvi nos, nadam se Đukanovića.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:39:02)

Hvala, poslanice.

Sada riječ ima poslanik Momčilo Martinović, a neka se pripremi poslanica Ana Nikolić. Izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (01.03.19 14:39:13)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, gospodine Brajoviću, poštovani potpredsjednici, kolegice i kolege poslanici, poštovani predstavnici izvršne vlasti, poštovani građani Crne Gore, poštovana dijaspora crnogorska i poštovani građani Prijestonice Cetinje,

Želim da sa ovog mjesta i pozdravim predsjednika Republike Sjeverne Makedonije Sobraňa gospodina Džaferija i trudim ću se na ovaj način da mu poželim dobrodošlicu isto kao što je on nas ugostio tokom jedne naše službene posjete koje smo imali u njegovoj državi.

Pripala mi je jedna čast i zadovoljstvo da u ovom trenutku i sa ovog mjesta možda na jedan da kažem i simbolički i istorijski trenutak govorim u ovom uvaženom domu.

Ja sam dao određeni osvrt na cjelokupnu ovu priču i na taj način ću i početi ovo svoje izlaganje.

Dakle u eri kada savremeni bezbjedonosni izazovi ozbiljno ugrožavaju i najveće svjetske sile, države nijesu više u stanju da samostalno reaguju na tu vrstu moderne počasti. Na turbulentnom Balkanu, u kojem su još uvijek izraženi snažni etnički, nacionalni i politički antagonizmi, a prošlost živo prisutna u svakodnevnoj komunikaciji. Jedini argument sigurnosti jeste primjer kakav je bezbjednosni sistem NATO-a, ne ulazeći u pozitivne ili one druge karakteristike ova Svjetska organizacija predstavlja nužan okvir ove male države i sistemi percipiraju kao najbolje moguće rješenje vlastite stabilnosti i sigurnosti.

Makedonska članica nekadašnje Jugoslavije od prvih faza samostalnosti prepoznala je evroatlantske integracije kao jedan od najvažnijih spoljno-političkih ciljeva. Nakon dugog integracionog postupka sa brojnim unutrašnjim i spoljašnjim problemima dugogodišnja članica MAP-a Akcionog plana za članstvo svoje pristupne uslove davno je bila zadovoljila, dok su joj upravo neriješena regionalna pitanja bila prepreka ostvarenju zacrtane politike.

Njen primjer je putokaz i nauka, da se neriješena pitanja mogu nagomilavati dovoljno dugo da postanu faktor ograničenja da se slijede vlastiti interesi i politika. Ali, sa druge strane i dobar primjer kako se regionalni problemi mogu rješavati kroz međunarodne mehanizme.

S toga, pristup bezbjedonosnoj organizaciji stvara neophodne uslove za nesmetan razvoj ne samo jedne države članice već i čitavog regiona. Članstvo u NATO svake države doprinosi kvalitetnoj međusobnoj saradnji i razumijevanju.

Ovo danas je samo logičan slijed koraka otpočetih još sticanjem Makedonske nezavisnosti. Crna Gora je bezrezervno posvećena stabilnosti regiona i zainteresovana za svaku inicijativu koja ide u prilog zajedničkoj ideji. Sigurne i stabilne državne granice relaksirani su svjetski odnosi nužan su preduslov međusobnoj koheziji i zajedničkom dijelovanju ka kreiranju bezbjednosnog i stvaralačkog ambijenta.

Zato, pozitivno glasanje danas jeste podrška naših susjedima sa kojim dijelimo dio

tradicionalnog i političkog nasleđa. Neprevaziđene mostove koji spajaju treba osnaživati pozitivnim i potvrdnim reakcijama koji doprinose produbljivanju saradnje. Kroz zajedničku Evroatlantsku budućnost naše dvije države će dodatno osnažiti međusobne odnose.

Zato treba pozdraviti i čestitati ispunjenje kreiranih ciljeva Republici Sjevernoj Makedoniji kao početak jedne nove epohe u kojoj bi Balkan bio prepoznat kao stabilnost, na kojoj će se izgrađivati prosperitet i suživot susreta različitih svjetova i civilizacija.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:43:56)

Hvala vama, poslaniče Martinoviću.

Riječ ima poslanica Ana Nikolić, a neka se pripremi poslanik Strahinja Bulajić. Izvolite.

ANA NIKOLIĆ (01.03.19 14:44:05)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi gosti, cijenjene kolege, dragi građani Prijestonice i građani Crne Gore.

Sjeverno atlantska Alijansa je jedini odgovor i jedini garant trajnog mira na prostoru Zapadnog Balkana.

Upravo aktuelne političke prilike u našem regionu postavljaju integracione tokove, to je jedini garant o očuvanju sigurnosti na našim prostorima, pa je zato potrebno da članice Evropske unije i članice Sjeverno atlantske Alijanse iskažu jasnu podršku zemljama Zapadnog Balkana.

S toga, Sjeverno atlantska Alijansa mora ostati posvećena očuvanju mira na balkanskim prostorima i nastaviti svoju politiku otvorenih vrata. Sa druge strane, integracija regiona će poboljšati sigurnost Zapadnog Balkana koja je od ključne važnosti za samu Alijansu.

Crna Gora će kao pouzdan partner i sada punopravna članica Alijanse, dati punu podršku u integracioni procesima Republici Sjevernoj Makedoniji i pokazati se kao pozitivan primjer, kako zemlja treba da održava dobre komšijske odnose. Čvrsto vjerujući da je nastavak Evropskih i Evroatlantskih perspektiva kao snažno regionalno povezivanje najbolji model za napredak i prosperitet svih zemalja u regionu.

Članstvo u Sjeverno- atlantskoj Alijansi je logičan izbor budući da Republika Sjeverna Makedonija kao i Crna Gora samostalno nije potpuno spremna da adekvatno odgovori na konvencionalne bezbjedonosne izazove, a posebno na izazove poput terorizma.

Shodno tome, neophodno je da postane dio najvećeg sistema kolektivne zaštite u kojem će zajedno sa drugim članicama učestvovati u izgradnji globalne bezbjedonosne politike.

Crna Gora je kao već u prvoj godini članstva u Alijansi osjetila benefite koji su se odrazili na naš ekonomski rast na naš razvoj. Prije svega na povećanje direktnih stranih investicija i na mnogo bolju turističku posvećenost.

Sve ovo jeste jedna snažna poruka vama da integracije u jedan moćni kolektivni sistem bezbjednosti bolja odluka nego zauzimanje neutralnog statusa. A kada postanete članica NATO Saveza, postat će te i dio mnogo većeg tržišta što je preduslov za bolji plasman samih vaših domaćih proizvoda.

Na kraju, sa zadovoljstvom želim da vam čestitam i da našim gostima zaista poželim puno uspjeha na njihovom putu i ono što će te danas dobiti u ovom našem domu svečanu podršku za učlanjenj vaše u NATO Savez i u kojima će te sa našim željama naravno punim spremi ka ispunjenju svih vaših ciljeva na putu ove integracije.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:47:08)

Hvala vam.

Sada ima riječ poslanik Strahinja Bulajić, a neka se pripremi poslanik Luid Škrelja. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ (01.03.19 14:47:17)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Da li slučajno ili ne, ali na današnji dan 1.marta 1992.gdine, na ovaj dan velike sramote ali i dan velike tragedije za moj narod, u Sarajevu je izvršen teroristički napad na srpske svatove ubijen je svat Nikola Gardović, a srpska zastava spaljena i sve to ispred stare crkve na Baš Čaršiji, i neću dalje o tome.

Povodom današnje ratifikacije želim da ukažem na neke aspekte ovog procesa koji se tiču regiona u kojem svi mi živimo.

Iako je Makedonija sa svojim demografskim, ekonomskim i drugim potencijalima nekoliko puta veća od Crne Gore, ta zemlja je potpuno bez značaja za NATO. Sa vojnog stanovišta i onog što su njeni vojni kapaciteti takođe Makedonija nema nikakav značaj.

Međutim, postoji drugo lice medalje koje nosi brojne razloge zbog kojih NATO veoma žuri da ovu državu uključi u svoj sastav. NATO kao ključni globalni remetilački faktor, poštovani građani, ima kao opšti interes dalje širenje na istok, naravno prema granicama Rusije, i stalnu pristupnu ambiciju da u svoj sastav uključi zemlje Zapadnog Balkana, prije svih one koji su zbog svoje istorijske, kulturne i vjerske povezanosti prirodno okrenute Rusiji. Kao što znamo, strateški cilj NATO-a na Balkanu je Srbija kao najjača i najvažnija zemlja regiona.

A da bi se to ostvarilo potrebno je uključiti ostale zemlje, a prije svih Makedoniju i Bosnu i Hercegovinu. Pored ovih ciljeva, vezanih za dalje širenje u slučaju Makedonije NATO želi po mom skromnom mišljenju i viđenju, da postigne sljedeće:

Poštovani građani, vama se obraćam.

Dakle, prije svega prvo, kontrola na teritoriji Makedonije, što je negdje i prirodno i logično, kao veoma važnog stateškog prostora koji zauzima najvažniji dio Balkana i sa kojeg se mogu kontrolisati pravci prema Sredozemlju i Aziciji i centralnoj Evropi.

Drugo, ono što u svakoj vojnoj školi u Evropi se posebno izučava, a to je kontrola Moravsko-Vardarske doline kao centralne i najvažnije prirodne prohodne zone od srednje Evrope do Egejskog mora, na čijem se pravcu nalazi i sam Beograd kao konačni cilj i koji predstavlja najvažniji čvor na Balkanu, što dovoljno govori o značaju te doline.

Dalje, pristup određenim vojno-strateškim prostorijama i poligonu Krilova. Zašto ističem poligon Krilova? Zato što je to jedini poligon još iz doba SFRJ na koje je moguće u određenim uslovima vršiti i hemijske probe, hemijskim oružjem na tom mjestu. Kontrola Kineskog novog puta svile na kome se Makedonija nalazi i preko kojeg moćna kineska ekonomija vrši prodor ka Evropskoj uniji, a to je za NATO apsolutno naravno neprihvatljivo.

Sljedeće, kontrola pravaca od albanskih luka preko Makedonije do Crnog mora, što je opet posebno važno za NATO u daljem nadiranjju ka Rusiji. Međutim, jedno od najznačajnijih svakako je nastojanje NATO-a da potpuno uspotstavi svoje prisustvo na albanskom etničkom prostoru, što je posledica činjenice da albanski faktor predstavlja glavni oslonac američke spoljne politike na Balkanu. NATO nije nikakva garancija, ali nikakva garancija, poštovani građani, da neće doći do stvaranja velikodržavnih projekata na ovim prostorima. Upravo je strah od velikodržavnih projekata naveo i Crnu Goru i Makedoniju da požure, bez pitanja volje naroda, da ulete u NATO iako to nikada niko neće javno reći ni javno priznati.

Zato ulaskom u NATO Makedonija neće dobiti ništa kao što nije dobila ni Crna Gora, posebno nema garancija od stvaranja velike Albanije. Makedonija može jedino da dobije samo unutrašnju nestabilnost što se jasno vidi na primjeru Crne Gore. Jasno je da NATO donosi nestabilnost u državama gdje se odluke o članstvu donose mimo volje naroda.

Poštovani građani, bilo kako bilo, suština postojanja NATO-a je vođenje rata.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:52:39)

Hvala vam, kolega.
Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (01.03.19 14:52:45)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvaženi potpredsjednici, dame i gospodo poslanici i poslanice, Knežević će na ruskom da govori, rekao je kada ja budem pričao na albanskom on će na ruskom.

(Govor na albanskom jeziku)

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:53:48)

Kolega Škrelja, nema prevoda. Moramo da sačekamo ili se obratite na crnogorskom.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (01.03.19 14:53:57)

Nema problema, mogu i na crnogorskom jeziku, ali zbog toga će Genci da dobije političke poene, a ja neću, pa samo zbog toga sam krenuo.

Veoma mi čini čast i zadovoljstvo što imam priliku da danas na Cetinju pozdravim i budem dio ovog današnjeg događaja u prisustvu predsjednika Sobraanja Sjeverne Makedonije, uvaženog gospodina Talata Džaferija da mu poželim uspješan put kojim je krenuo i ubrzanim koracima.

Nijesam neki stručnjak oko toga, ali ocijenio sam iz ovoga što ću vam sada pročitati da je ovo istorijski momenat, kao što je neko rekao, za sve države bivše Jugoslavije, da je četvrta država koja krupnim koracima korača ka društvu modernih demokratskih država, iz geostrateških razloga gdje se nalaze. Jedan stručnjak je napisao za Balkan, pojam Balkan obojen je negativnim značenjima - nasilje, vjerska i etnička nesnošljivost, sveopšta nazadnost i podijeljenost. U engleskom jeziku riječ Balkan ... označava neizlečivu rascjepkanost i netrpeljivost između frakcija unutar neke skupine. Zato se ta riječ na ... područjima izbjegava i ponekad smatra i pogrdnom. U nekim zemljama bivše Jugoslavije koristi se i pojam balkanska krčma koji se proslavljao zbog Krležine rečenice. Kada se u balkanskom krčmi pogase svijetla onda sijevaju noževi. Ovim stvarima i ovim dešavanjima iz Balkana će se čuti lijepa riječi i balkanska krčma biće ne po Krležinoj nego biće dobra balkanska priča. U to ime još jednom čestitam uvaženom gospodinu Talatu Džaferiju uspjeh koji postiže na čelu Sjeverne Makedonije.

Neko je prigovorio Demokratskoj partiji socijalista da je njihov idol i trenutno stožer oko koga se okupljaju, pozivajući se na proteste, da je doveo Bila Klintonu u Crnu Goru. On nije doveo Bila Klintonu u Crnu Goru jer nije ni znao đe ga dovodi jer je Klinton upravo tada rekao lijepa je država Makedonija. On ne zna ni za Crnu Goru.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 14:58:29)

Hvala vam, kolega Škrelja.

Sada riječ ima poslanik Milan Knežević, a neka se pripremi poslanik Mihailo Anđušić. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (01.03.19 14:58:42)

Slobodna Crna Gora i vi u ZIKS-u,

Ovo nije nikakav protokol, ovo je dogovor dvije sestre bliznakinje koje su odlučile da se odreknu svoje porodice, svoje tradicije, svog oca i majke, svoje braće i sestara, koje su otišle na plastičnu operaciju, ugradile silikone i koje su pristale da promijene svoje ime i prezime kako bi mogle da uđu na NATO žurku na kojoj ih niko ne prepoznaje. Što je nekad bila Crna Gora i nekad

Makedonija, nakon ove plastične operacije i nakon ovih dodatnih NATO silikona, sada imamo Sjevernu Makedoniju i imamo Montenegro. Što je bilo Crne Gore bilo je, što je bilo Makedonije bilo je. Sada na NATO žurci ugašeno svjetlo, 30 članica, neko na stolu, neko ispod stola, neko na lusteru, neko u bazenu, neko u Dubaiju, pa ko šta uhvati. E, ovo je taj sporazum i ovo je taj spektakularni protokol.

Drago mi je zbog čitave Crne Gore, drago mi je zbog crnogorske javnosti, i regionalne, i vaskolike, što je Cetinjem danas ponosno ozvanjao albanski jezik iz usta gospodina Luid Škrelje od milošte zvanog Ljubo i gospodina Gencija Nimanbegua. Po nekim mojim zapažanjima, hronologijama i hronikama, zadnji put se to čulo 1785. godine, kada je Mahmud - paša Bušatljija srušio cetinjski manastir. Lijepo je što ubrzavate crnogorsku istoriju i što evocirate uspomene na lijepe dane i ovog vašeg uvaženog gosta povedite možda i do Cetinjskog manastira. Sigurno je da se Njegoš danas prevrće u grobu pod uslovom da ga ovi iz muzeja nijesu iskopali i prodali. Jer, otprilike u tom muzeju na Cetinju jedino je ostala klima i to, čuo sam, mitsubishi koja ne radi.

Vi bi i nju prodali, ali šta je Njegoš nasprem Soroša gospodine Darmanoviću koji zamišljeno gledate kao Napoleon kad je kretao na Moskvu, jer mi danas imamo Njegoša na jednoj strani, a na drugoj strani imamo Soroša. Sa ove strane su predstavnici i poštovaoci Njegoša i njegoševske Crne Gore, a sa one strane tamo gdje se nalazi gospodin Darmanović su predstavnici Džordža Soroša, i on je njegov pitomac. Znači, dvije sestre bliznakinje sve spaja od plastičnih operacija do krađa samo što ste vi, moja braćo Crnogorci, Albanci, Bošnjaci, Romi, Aškeli i Egipćani, vidite Srba nema među vama, odlučili da ne idete na referendum jer ste znali da ćete izgubiti na referendumu, a gospodin uvaženi Džaferi je planirao da ode na referendum, pa pošto su izgubili na referendumu onda su odlučili da kupe sedam poslanika VMRO-DPMNE, a pošto nas niste mogli da kupite, pošto nas niste mogli da slomite onda ste organizovali i montirali državni udar. Danas meni Miško Vuković ovdje kaže - tek ćete da vidite šta ćemo da vam radimo - i niko da ne reaguje. E, ja poručujem Mišku Vukoviću i svima onima koji budu pokušali nešto da rade meni, Andriji Mandiću ili bilo kome iz naših porodica neka budu spremni da sačekaju povratni udarac. Ako ćemo da idemo do istrebljenja, gospodo, nikakav problem nije, ići ćemo do istrebljenja, ali meni mojoj porodici niko ništa više raditi neće jer ste dosta radili i dosta ste pokušali da uradite.

Ovo je i savez protiv Srbije. Ovo je u stvari ono što je najavio Haradinaj i Kadri Veselji danas su dvije sestre bliznakinje, pokojna Makedonija i pokojna Crna Gora, a novorođena Sjeverna Makedonija i Montenegro ozvaničili savez protiv Srbije, ali zato vaša đeca vaši prijatelji, sestrići, kumovi po čitav dan su u Beogradu. Juče sam u Knez Mihajlovoj bio kao da sam bio usred Podgorice. Što ne idete vi kod strateških partnera? Idite vi u Prištinu, idite u Tiranu, idite u Istanbul, šta ćete vi više ovdje sa Srbijom. Šta imate vi da tražite više u Beogradu? Evo ga vaš uvaženi gost ovdje. Evo ga ovdje ispod albanske zastave u ratnoj uniformi, a ispod piše UČK-a. Ovo je vaš uvaženi gost koga ste doveli ovdje kako bi ga dočekali sa aplauzom, crvenim tepihom.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 15:03:49)

Hvala vam kolega.

MILAN KNEŽEVIĆ (01.03.19 15:03:50)

Dozvolite 20 sekundi imam mogućnost kao i svi. Ministar Darmanović je govorio šest i 50 dozvolite mi. Ne prekidajte mi, molim vas.

Znači, e ovoga ste čovjeka danas doveli da ozvaničite pakt protiv Srbije, ali znajte dok god je srpskog naroda u Crnoj Gori niko ne može iz Crne Gore ratovati protiv Srbije, a da prije toga ne zarati sa nama. i ovo je pravi čovjek za vas. Nikakve štete da je on presjedavao ovom skupštinom, a da Ivan Brajović predsjedavao Sobrajnjem, potpuno ste izbrisali razlike i može žurka da počne, gospodo kolege.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 15:04:28)

Hvala vam.

Sada riječ ima poslanik Mihailo Anđušić, a onda se pripremi poslednji govornik Dragutin Papović. Izvolite.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (01.03.19 15:04:40)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani predstavnici Vlade, uvaženi gosti iz Republike Sjeverne Makedonije, poštovani građani,

Pa evo danas imamo neizmjereno zadovoljstvo da ovdje usvajamo Prijedlog zakona o potvrđivanju Protokola o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije NATO savezu. Prilika koja čini mi se vraća sve nas na 28. april 2017. godine kada smo imali čast i privilegiju da ovdje na prijestonom Cetinju ovakav isti prijedlog zakona usvajamo i za našu državu.

Prije svega, želio bih ovu priliku da iskoristim da svim građanima Republike Sjeverne Makedonije čestitam na jednom ovakvom demokratskom iskoraku koji su napravili za svoju državu i svoj narod, a nije neskromno reći i za generalno prostor Zapadnog Balkana i generalno za Evropu. Prije svega, treba se podsjetiti njihovog istorijskog dogovora sa Grčkom i istorijskih ustavnih promjena koje su izdejstvovali u makedonskom Sobraanju koje su uslovile da danas oni ovaj posao privedu kraju, a evo danas smo čuli od mojih prethodnika i nadamo se da ćemo u najskorijem vremenu ovaj Protokol koji danas prijateljska Crna Gora usvaja u našem Parlamentu imati prilike da vidimo da je usvojen i od strane svih ostalih 28 članica NATO saveza i kroz onaj finalni korak predavanje instrumenta o pristupanju Vladi Sjedinjenih Američkih Država ovaj istorijski proces nadam se dovesti do kraja.

Takođe, treba istaći da Crna Gora kao punopravna članica NATO saveza i čuli smo danas to više puta je istakla jasan i prijateljski stav prema Republici Sjevernoj Makedoniji da se Crna Gora ovaj dom i Vlada zalažu za politiku proširanja i da ćemo biti im pouzdan partner kako bi taj proces doveli do kraja. U tom smislu ja bih kratko podsjetio našu javnost, a i građane Makedonije koje to očekuju u najskorijem periodu na sve one dobre stvari na sve benefite koje ovaj proces donio po državu Crnu Goru. U najkraćem ću podsjetiti na zvanične podatke Centralne banke Crne Gore koji nam govore da se u prvoj polovini 2018. godine priliv neto direktnih stranih investicija u Crnoj Gori udvostručio. Imamo podatke da su ukupni prihodi od direktnih stranih investicija u prvoj polovini godine iznosili 220 miliona eura da u istom periodu prethodne godine 2017. godine ti prihodi su bili na nivou 97 miliona eura. Podaci zvanični da smo do novembra mjeseca 2018. godine imali oko 638 miliona direktnih stranih investicija. Interesantno je napomenuti da su najveći prilivi po direktnim stranim investicijama dolazili od Holandije 18%, Mađarske 13%, Belgije 3% i posebno interesantno istaći da su to upravo zemlje koje nisu toliko bile karakteristične kao potencijalni investitori na našem tržištu, ali najveći efekat od svega ovoga čini se dala je ta nova pozitivna sigurnosna klima za investicionu politiku u Crnoj Gori te je to uslovilo da države i koje jesu i koje nisu članice NATO-a na sigurniji način ulažu u Crnu Goru.

Takođe, treba podsjetiti i na još jedan segment koji nije mnogo manje interesantan, a to je porast turizma. Imamo podatke Nacionalne turističke organizacije koje se tiču povećanja priliva broja turista koji dolaze iz reda članica država NATO saveza. Imali smo podatke da je to povećanje bilo u iznosu od 25%. Interesantno je da su u tim povećanjima prednjačile Litvanija sa 87%, Njemačka 62%, Mađarska 53%, Danska 50%. Još jedna interesantna stvar da se radilo o državama koje do tada nisu takođe bile prepoznate kao turističke destinacije kojima je crnogorska turistička destinacija bila kao takva interesantna.

Takođe, treba podsjetiti na još neke detalje koji su sigurno interesantni makedonskoj javnosti, a to je da ta famozna godišnja članarina koju Crna Gora kao punopravni član NATO saveza izdvaja je iznosila oko 450 hiljada eura sa time se u toku integracionog procesa i te kako kalkuliralo. Kad jasno pogledamo ove konkretne brojke zaista na najbolji način možemo da ocijenimo politiku racionalnosti donošenja jedne ovakve odluke po ekonomski sistem naše države.

Takođe, segment koji dodatno treba pohvaliti i time završavam još dvadesetak sekundi, to je dio koji se tiče naravno modernizacije i unapređenja našeg odbrambenog nacionalnog sistema

koji podrazumijeva naravno i sve ono što je resorno ministarstvo uradilo u dijelu modernizacije vojske, u dijelu obezbeđenja vazdušnog prostora, upravljanja vanrednim situacijama. Sve u svemu pregršt pogodnosti i benefita koji su u krajnjem obezbijedili i ekonomsku i političku stabilnost naše države što u svakom slučaju naskrenije kao prijatelji Republike Sjeverne Makedonije želimo i njima. Zahvaljujem.

PREDSJENIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 15:10:14)

Hvala vam.

Poslednji govornik Dragutin Papović i obavještavam poslanike da zauzmu svoja mjesta jer ćemo poslije toga glasati. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (01.03.19 15:10:21)

Hvala vam, gospodine predsjedniče.

Uvaženi visoki gosti iz Makedonije, uvažene kolegice i kolege, poštovani predstavnici Vlade,

Mislim da Skupština Crne Gore treba da ratifikuje Protokol o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije NATO-u jer je taj Protokol posledica i legalnog i legitimnog odlučivanja kako u okviru NATO saveza tako i u okviru makedonske države. To je došlo kao posledica zaista jednog istorijskog Prespanskog sporazuma kojim je Makedonija riješila jedan zaista značajan problem koji je trajao između nje i Grčke 25 godina i posljedično tome riješila je zaista i neka unutrašnja važna pitanja koja opterećuju makedonsko društvo i zaista možemo da razumijemo Makedoniju, jer je i Crna Gora u jednom periodu bila u sličnoj situaciji i zbog toga je smatramo svojom državom, odnosno državom partnerom i budućom državom saveznicom. Mislim da je ovo značajno dakle, da treba ratifikovati protokol, jer je to interes Crne Gore sa aspekta ravnopravne članice NATO saveza. Naš interes kao ravnopravne članice NATO saveza je da se širi sistem kolektivne bezbjednosti, a NATO savez je upravo to. Učlanjenjem Sjeverne Makedonije u NATO širi se kolektivni sistem bezbjednosti prije svega u okviru onoga što i Jugoistočna Evropa. Ne možemo, a da ne podržimo to, jer znamo da taj kolektivni sistem bezbjednosti znači prvo mir, a iz mira proizilazi stabilnost. Na osnovu stabilnosti omogućuje se opšti napredak i Crna Gora se za ovo kratko vrijeme za manje od dvije godine uvjerila da je to mehanizam koji je neophodan svakoj državi, svakom demokratskom društvu da bi napredovalo i uvjeravam goste iz Makedonije da će njihova država u isto tako kratkom roku osjetiti ove benefite koje je Crna Gora u ovom prethodnom periodu od učlanjenja u NATO osjetila, odnosno koje je realizovala. Dakle, budite beskompromisni, dosledni i istrajte na tom putu, jer bolju alternativu nemate kao što ni Crna Gora nema bolju alternativu u vođenju spoljne politike izuzev ove.

Dakle, ima alternativa, ali mislim da bolje alternative od proširenja NATO-a u Jugoistočnoj Evropi na Zapadnom Balkanu nema. Jedna činjenica koja govori u prilog ovoj tezi je to da je gdje god se NATO proširio, donio mir, stabilnost, prosperitet. Pogledajte samo centralnu, Istočnu Evropu. Da li je u tim državama nakon njihovog učlanjenja u NATO bilo nemira, da li je bilo sukoba? Nije. Mislim da su to egzaktne, relevantne činjenice koje treba da budu vodilja ozbiljne državne politike, a Demokratska partija socijalista sa svojim koalicionim partnerima vodi ozbiljnu državnu politiku i još nešto molim vas kolege iz Makedonije.

Uvažene kolege iz crnogorskog Parlamenta, građani neka vas ne uznemiravaju mnogo današnje agresivne uvrede i nasrtaji. To je posledica poražene politike. Politike koja je shvatila da onoga trenutka kada je Crna Gora postala ravnopravna članica NATO-a, njihov veliko nacionalistički projekat je gotovo poslat u prošlost. Ako ideologiju takve političke grupacije pošaljete u prošlost, onda i ta politička grupacija gubi smisao postojanja. Dakle, otuda ljutnja, otuda uvrede i to treba prihvatiti. To treba shvatiti, ali kažem ne treba pridavati veliku važnost, jer ono što je važno Crna Gora je izglasala, odnosno ovaj parlament je izglasao prije dvije godine. Makedonija, ono što je važno usvaja evo kraja prethodne i tokom ove godine. Milo nam je da je to tako, vi ste dakle, naši partneri naši saveznici, milo nam je što u susjedstvu zaista imamo još

jednu takvu državu, milo nam je što sa Zapadnog Balkana dolaze dobre vijesti ne samo iz Crne Gore, nego da se adrese sa Zapadnog Balkana sa kojih stižu dobre vijesti povećavaju i nadam se da će to biti jedan nezaustavljivi proces. Dakle, mi smo danas na prelomnici. Mi se danas nalazimo na prelomnici između loše prošlosti i bolje budućnosti i ja ne mogu drugo da kažem osim da pozdravljam ovaj protokol, jer je to protokol koji garantuje ipak nadam se bolju budućnost. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.03.19 15:15:00)

Hvala i vama, poslaniče.

Sad pitam da li predstavnik Vlade želi dati završnu riječ? Ne želi.

Onda poštovane kolege, prelazimo na odlučivanje o ovom aktu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Sastavni dio Predloga zakona čini jedan amandman Zakonodavnog odbora. Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 44 poslanika, svi su glasali za, nije bilo glasova protiv i uzdržanih, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlanski Ugovor o pristupanju Republike Sjeverna Makedonija.

Poštovane kolege, kolega Džaferi, izražavam iskreno zadovoljstvo crnogorskog Parlamenta, naravno čuli ste i različitih mišljenja, ali ja uvijek želim da kažem da svi govoreći o ovom Parlamentu govorimo o sebi i da će to građani najbolje znati da cijene i na svakim sljedećim izborima i u ponašanju i odnosu prema kolegama poslanicima. Ovim poslanicima koji su većinom izglasali, apsolutnom većinom izglasali ovaj protokol, imate iskrene prijatelje i mi želimo da i Republika Sjeverna Makedonija osjeti ono što se u Crnoj Gori već osjeća od kad je postala članica NATO-a. Penzija će uvijek biti, ali i vi ste kao što i ja znam i vi još bolje suočeni bili i navikli na rasprave pune tenzija i u vašem Saboru. Hvala, poštovane kolege.

Prelazimo sad na drugu tačku dnevnog reda, a to je Predlog zakona o potvrđivanju Minamata konvencije o živi.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Pavle Radulović ministar održivog razvoja i turizma i Ivana Vojinović generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Izvjestioci Odbora su Jovanka Laličić Zakonodavnog odbora i Luid Škrelja Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Otvaram pretres. Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi, ima riječ. Izvolite, ministre Raduloviću.

PAVLE RADULOVIĆ (01.03.19 15:17:48)

Poštovani poslanci, Minamata konvencije o živi je prvi međunarodni regulatorni okvir koji ima za cilj rešavanje problema zagađenja živom na globalnom nivou. Živa je klasifikovana kao vrlo opasna, odnosno otrovna supstanca iako se emituje ili ispusti u vazduh zemljište i vodu može uzrokovati ozbiljan rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu. S obzirom da može preći velike udaljenosti vazduhom i vodom, predstavlja globalnu prijetnju koja se može otkloniti samo saradnjom na međunarodnom nivou. Imajući u vidu navedeno, u oktobru 2013. godine u Japanu blizu grada Minamate gdje je 1950. godine kontaminacija živom iz hemijske industrije ostavila stravične posledice po ljudsko zdravlje, donijeta je Minamata konvencija o živi. Konvencija o živi stupila je na snagu avgusta 2017. godine. Konvencija se, odnosno konvencija nas obavezuje na zaštitu ljudskog zdravlja životne sredine od toksičnih efekata žive i živinih proizvoda, a istovremeno osigurava alternativu održivih rešenja. Kako bi se ovo stvaralo Minamata konvencija o živi obuhvata sve aspekte povezane sa upotrebom žive i utvrđuje mjere za zabranu, otvaranje novih i postupno zatvaranje postojećih rudnika žive, ukidanje i smanjenje upotrebe žive u proizvodima koji sadrže živu i kontrolu i smanjenje emisije u vazduh kao i ispuštanje u zemlju i vodu. Konvencija se takođe bavi privremenim skladištenjem i uklanjanjem otpada koji sadrži živu, identifikacijom lokacija koje su kontaminirane živom i neophodnošću jačanja svijesti i pitanja vezanih za zdravlje ljudi i životnu sredinu koja se odnosi na izloženost živi. Crna Gora je država

članica potpisnica. Minamata konvencija o živi od 24.09.2014. godine u cilju pripreme za ratifikaciju i implementaciju Konvencije preko globalnog Fonda za životnu sredinu u saradnji sa kancelarijom UNDP u Crnoj Gori, realizovani projekat pripreme za ratifikovanje i implementaciju Minamata konvencije o živi, inicijalna procjena za Crnu Goru. Navedenim projektom između ostalog je izvršeno inventarisanje količine žive na teritorije Crne Gore kako bi se omogućilo određivanje nacionalnih zahtjeva i potreba za elektrifikacijom Minamata konvencije. U Crnoj Gori nema proizvodnje žive, ali su ljudi i životna sredina izloženi emisijama u vazduh i ispuštanjem u vodu i zemljište žive koji potiču od antropogenih aktivnosti. U ovom momentu još uvijek su u upotrebi neki proizvodi koji sadrže živu, a koji su ranije stavljeni na tržište, dakle, određene vrste lampi, baterija, barometara, manometara itd.

Ističem da je 2016. godine shodno Zakonu o zaštiti životne sredine u Crnoj Gori zabranjen uvoz metalne žive, dakle, živinog hlorida, živinog oksida i smješa metalne žive sa drugim supstancama uključujući i legure žive. Takođe, od aprila 2014.godine zabranjeno je stavljanje u promet za opštu upotrebu žive u toplomerima kao i u drugim uređajima za mjerenje, manometre i slične aparate za mjerenje pritiska barometra, termometra i slično i to za one uređaje za mjerenje koji se prvi put stavljaju u promet dok su uređaji koji se koriste kao medicinska sredstva, koji su prije tog roka stavljeni u promet ostaju u Crnoj Gori do isteka propisanog roka za medicinska sredstva. Takođe, određena ograničenja zabrane propisana su i za mjerne uređaje koji sadrže živu, a namijenjeni su u industrijske i profesionalne svrhe. U cilju potpune implementacije Minamata konvencije o živi u Crnoj Gori neophodna su pozitivna i aktivna partnerstva između javnog i privatnog sektora u različitim oblastima od industrije preko zdravlja, do kozmetike, a sve u cilju upotrebe žive u proizvodima koji je sadrže.

Prestojeća ratifikacija Minamata konvencije o živi veliki je korak naprijed u borbi protiv zagađenja uopšte, posebno živom i doprinosi u naporima za ograničenja emisija ispuštanje žive u životnu sredinu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 15:21:47)

Hvala ministru Raduloviću.

Vidim da izvjestioci odbora ne žele riječ, pa dajem prijavljenom diskutantu Sanji Pavićević.

SANJA PAVIĆEVIĆ (01.03.19 15:22:03)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani,

Pred nama je danas važan zakon, Predlog zakona iz domene zaštite životne sredine, a tiče se potvrđivanja Minamata konvencije o živi. Minamata konvencija o živi je globalni sporazum kojim se štiti zdravlje ljudi i životna sredina od štetnih uticaja žive. Dogovorena je u Švajcarskoj a usvojena u Japanu 2013.godine. Minamata konvencija je stupila na snagu avgusta 2017.godine nakon deponovanja 50. instrumenta ratifikacije. Na sajtu Ujedinjenih nacija posvećenoj ovoj konvenciji na današnji dan stoji da je konvenciju potpisalo 128 zemalja a 102 su je ratifikovale. Tako će Crna Gora biti 103. Crna Gora je potpisala konvenciju 24.septembra 2014.godine. Ovaj sporazum o živi nastoji da smanji snabdijevanje i trgovinu živom, fazno isključivanje ili fazno smanjivanje određenih proizvoda i procesa u kojima se koristi živa, kao i kontrolu emisije žive i njenog ispuštanja. Takođe, pojedini članovi sporazuma propisuju i obavezne ali i dobrovoljne mjere.

Pojašnjenja radi, živa je prirodni element i većina njenih jedinjenja su veoma toksični po ljude i životnu sredinu. Čak i relativno male doze, odnosno koncentracije mogu da imaju ozbiljno štetno djestvo na neurološki razvoj. Živa je perzistentna i bioakumulativna, ostaje u prirodi do tri hiljade godina. Problem sa živom je taj što se u vodenoj sredini uz pomoć određenih bakterija pretvara u metilživu koja je ujedno i njena najotrovnija forma. Evropska agencija za životnu sredinu upozorava na alarmantno zagađenje evropskih voda živom. Najnoviji izvještaj navodi zagađenje 40% vodenih površina u Evropskoj uniji, kada je riječ o vazduhu može se reći da se

transportuje jako brzo hemisferom, tako da se pitanje žive ne može riješiti na nacionalnom nivou, već je to globalni problem i zbog toga je danas i ovaj globalni sporazum pred nama. Takođe, treba da znamo da oko polovine ukupne žive koja se trenutno ispušta u atmosferu potiče od ljudskih aktivnosti. Prema dostupnim informacijama ukupna antropogena emisija žive u atmosferu je u 2010.godini iznosila 1.960 tona, a antropogeno ispuštanje žive u vodu je najmanje 1.000 tona. Uz to, može se očekivati da će zagađenje živom zbog globalnog zagrijavanja dodatno porasti. Naglašavam da je upravo cilj ove konvencije zaštita zdravlja, ljudi i životne sredine od antropogenih emisija žive i živinih jedinjenja.

Ono što je posebno značajno, sadržano u članu 4 ove konvencije, a propisano je aneksom A, jesu proizvodi koji prestaju da se proizvode, uvoze ili izvoze nakon 2020. godine. Veliki dio njih su rasvjetna i elektro oprema koja sadrži živu. U vezi navedenog imam primjer dobre prakse iz grada iz kog dolazim, Podgorice, baš u našem Glavnom gradu unazad desetak godina gotovo sva ulična rasvjeta bila je bazirana na živinim sijalicama, međutim odrađena je supstitucija natrijumovim sijalicama visokog pritiska, tako da na današnji dan gotovo da ne postoji ni jedna živina sijalica na teritoriji Glavnog grada. Takođe, sva dekorativna rasvjeta po parkovima pokrivena je takozvanim štednim sijalicama, odnosno kompaktnim fluorescentnim lampama, nadležne gradske službe vrše periodičnu supstituciju ovih sijalica novim led sijalicama i na taj način smanjuje se broj sijalica koje imaju živu u sebi.

Treba napomenuti svakako i važnu stavku u Konvenciji, definišu članom 13, a tiče se mehanizama za podršku u implementaciji konvencije kod zemalja u razvoju i zemalja u tanziciji. Finansijski mehanizmi uključuju povjerilački fond globalnog fonda za životnu sredinu i specijalni međunarodni program koji će obezbijediti izgradnju kapaciteta i tehničku pomoć. Stoga sam mišljenja da će se uz dobru pripremu i još bolju primjenu navedenog predloga zakona dati mehanizmi iskoristiti na najbolji mogući način, a za dobro svih građana. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (01.03.19 15:27:00)

Zahvaljujem poslanici Pavićević.
Dajem riječ Filipu Vukoviću.

FILIP VUKOVIĆ (01.03.19 15:27:06)

Hvala, predsjedniče.

S obzirom da je ministar i koleginya prepričali suštinu ovog sporazuma, ja se neću baviti detaljima, ali jasno je da je živa kao hemijski element problematična i onda kad je smatramo da je bezbijedna. Zašto se zove živa? Šta je u stvari živa? Živa je naziv dobila kao živo srebro, jer ona ima srebrnu boju i na nekim slovenskim jezicima se zove živo srebro. Odatle je prešla i u zvaničan naziv - živa. Velika Jugoslavija je imala Rudnik žive Idrija u Sloveniji, rudnik koji je radio više od 50 godina. Zatvoren je 1995. i nalazi se i tada kad je radio, kada je imao topionice za proizvodnju žive bio je sami svjetski vrh i po kvalitetu i po obimu proizvodnje. Sada se tamo nalazi nešto što su oni proglasili kulturno istorijskim spomenikom i jako puno turista ode i obiđe i rudnik i te topionice, što znači da je sve potpuno bezbijedno. Sad u ovom materijalu koji smo mi dobili koji je prezentiran kad bi nabrojali sve predmete ili gdje se sve nalazi živa i živina jedinjenja i legure u kojima učestvuje živa, vjerovatno bi izazvali određenu paniku, od raznih baterija koje koristimo i u mobilnim telefonima i u nekim drugim uređajima, jedan veliki dio rasvjete koja je u zadnje vrijeme ušla u masovnu proizvodnju zbog čuvane energetske efikasnosti, pa malo i pretjerujemo tu, takođe nije baš potpuno benigno. U svakom slučaju mi ćemo poštovati ovu konvenciju i do tamo onih rokova koji su dati u glavnom je to 2020.godina, nešto malo duže, siguran sam da ćemo i mi upravljati tim opasnim hemijskim elementom na način kako se to kaže u ovom sporazumu. Toliko, hvala.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (01.03.19 15:29:40)

Zahvaljujem, poslaniku Vukoviću.

Shvatio sam da nema potrebe za završnom riječi. Na ovaj način konstatujem da smo svim prijavljenim kandidatima dali mogućnost da iskažu svoje stavove i da ćemo glasati kada završimo naredne tačke dnevnog reda.

Prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda, to je Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o ukradenim i nezakonito izvezenim kulturnim dobrima. Ovlašćeni predstavnici Vlade su Aleksandar Bogdanović ministar kulture i Aleksandar Dajković direktor Direktorata za kluturnu baštinu. Izvjestioci odbora su Miodrag Vuković Zakonodavnog odbora i Luid Škrelja Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Otvaram pretres, zahvaljujem se kolegama iz Ministarstva održivog razvoja, a pozdravljam kolege iz Ministarstva kulture.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje?

Ministre Bogdanoviću, izvolite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (01.03.19 15:30:40)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući gospodine Gvozdenoviću.

Dame i gospodo poslanici, poštovani građani,

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju UNIDROIT Konvencije zakonito izvezenih kulturnim dobrima sadržanim u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se Zakonom u skladu sa Ustavom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru. Takođe, članom 15 stav 1 propisusano je da Crna Gora na principima i pravilima Međunarodnog prava saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama dok je odredbama člana 100 tačke 1 i 4 između ostalog propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

Crna Gora je kroz članstvo međunarodnim organizacijama dužna da prati politike i trendove u svim oblastima, a naročito u oblasti zaštite kulturne baštine i povraćaju ukradenih i nelegalno izvezenih kulturnih dobara. Tako smo 2007.godine pristupili UNESCO Konvencije o sredstvima zabrane i sprečavanje nelegalnog uvoza i transfera vlasništva kulturnih dobara.

Zakon o zaštiti kulturnih dobara iz 2010.godine dao je dobar osnov za dalji rad na unašređenje sistema zaštite i njegovom usklađivanju sa međunarodnim propisima koji posebno uređuju ovu oblast.

UNIDROIT Konvencija ukradenim i nezakonito izvezenim kulturnim dobrima do sada su ratifikovale odnosno joj pristupile 46 država svijeta, cijeneći da UNIDROIT Konvencija predstavlja dopunu odredbi UNESCO Konvenciji i da je nastala iz potrebe bližeg uređivanja povraćaja kulturnih dobara koja su bespravno iznešena iz države ugovornice neophodno je istoj pristupiti kako bi se obezbijedila potpuna primljena u nacionalnom zakonodavstvu. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 15:32:39)

Ministre, zahvaljujem.

Dajem riječ prvom prijavljenom diskutantu Ljiljani Đurašković. Izvolite.

LJILJANA ĐURAŠKOVIĆ (01.03.19 15:32:44)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi građani,

Ova konvencija se primljenjuje na zahtjeve koji imaju međunarodno značenje, i to za restituciju ukradenih kulturnih dobara, za povraćaj kulturnih dobara odnesenih s teritorije države ugovornice protivno njenom zakonodavstvu koji uređuje izvoz kulturnih dobara u svrhu zaštite njene kulturne baštine. U smislu ove konvencije kulturna dobra su oni predmeti koji su na vjerskoj

ili svjetovnoj osnovi važili za arheologiju, praistoriju i istoriju, književnost, umjetnost i nauku te zemlje. Da bi znali što nam nedostaje logično je da to moramo da znamo šta smo to imali, odnosno posjedovali, a šta sada imamo trenutno?

U Crnoj Gori postoji 18 institucija koje se bave muzejskom djelatnošću, odnosno 27 ako se uzme u obzir da Narodni muzej Crne Gore objedinjava šest, a Muzeji i galerije Podgorice pet muzejskih jedinica. Od toga većina crnogorskih gradova ima zvanično zavičajni, regionalni ili arheološki muzej. Da ne zaboravimo Pomorski muzej Kotor i Muzej Risna - Risni mozajci. Međutim, ne postoji mreža muzeja i zakonom propisan oblik muzejske dokumentacije što omogućava zloupotrebe pa i nepovratno gubljenje predmeta. Da ne pominjemo arheološka nalazišta koja su nezaštićena a brojna od njih potpuno zapuštena. Sama Prijestonica Cetinje, pošto svi nijesmo sa Cetinja pa da malo pojasnimo, ima Njegošev muzej, odnosno Biljardu, Muzej kralja Nikole, Narodni muzej Crne Gore, Istorijski muzej, Etnografski muzej i Galeriju "Miodrag-Dado Đurić".

Ne postoji potpuno tačna evidencija i kategorizacija umjetničkih djela Narodnog muzeja Cetinje, a činjenica je da nikada nije zvanično završen i izvršen primopredajni popis između starih i novih direktora Narodnog muzeja, što zvuči nevjerovatno. Onda se postavlja pitanje da li iko može da utvrdi što je sve nestalo i šta je sve otuđeno, a stariji građani pamte i Njegošev sat, i panagije, i namještaj, i vladičanski kabinet, i dragocjenosti, i dragocjene knjige koje su bile unikatne, i sablje i kubure optočene dragim kamenjem, nakit, umjetničke slike, amfore, porculan, numizmatika i tako dalje.

Da podsjetim građane. Odlukom Ministarskog svjeta Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca formiran je kao državni muzej 7. septembra 1926. godine Dvorac kralja Nikole, 1987. godine formirana je Republička komisija koja je utvrdila da prema evidenciji nedostaje ukupno 1.290 eksponata od kojih je oko 900 dato na revers i tačno se znalo gdje se nalaze.

Međutim, odgovorni u Narodnom muzeju i Ministarstvu kulture nijesu ništa preduzeli. U međuvremenu od 1987. godine do danas nestalo je na 1.000 predmeta i ta cifra je različita, neko kaže oko 9.000, utvrdiće se, nadam se.

Osnovno tužilaštvo na Cetinju je formiralo predmet, koliko sam upoznata, a vi me demantujte. Sadašnji Savjet Narodnog muzeja Crne Gore čine dukljanski istoričari i ideolozi koji se tako staraju o zaštiti kulturnih dobara da su iz Statuta Narodnog muzeja kao iz prospekta istorijskog muzeja izbrisali iz istorije dinastiju Njemanića, odnosno izbrisali su iz postojanja dva vijeka istorije države Zete. Eto tako se brine o kulturno-istorijskom dobru Crne Gore.

Posebna priča podvodno arheološko blago Crne Gore koje je od neprocjenjive vrijednosti, a to totalno je nezaštićeno, jer predmeti izvađeni sa dna mora nestaju u nepovrat organizovanim krijumčarenjem preko naše granice zbog čega i sadašnje i buduće generacije biti zauvijek uskraćene da upoznaju svoje nasleđeno kulturno-istorijsko bogatstvo. Na dnu mora nalaze se brojna nalazišta od ostataka antičkih građevina, rimskih i grčkih amfora do brodova koji su potonuli zajedno sa dragocjenim tovarom u raznim razdobljima.

Koliko je to unosan biznis pokazuje podatak da obrt na ilegalnom tržištu kulturnim dobrima umjetninama i antikvitetima na području Jugoistočne Evrope iznosi između tri do šest milijardi dolara na godišnjem nivou. Ova konvencija je dobra i treba je usvojiti.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 15:38:24)

Sledeći prijavljeni poslanik je Branška Bošnjak, a neka se pripremi poslanica Ana Nikolić. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (01.03.19 15:38:31)

Zahvaljujem i pozdravljam ministru koji je, ja mislim na ovoj funkciji jedini u azilu, pošto SD u Cetinju je uslovio da on ne bude gradonačelnik pa je on iz nužde odnosno u azilu na ovoj funkciji.

Ova konvencija je dobar povodom da se nešto više kaže o velikoj pljački XX vijeka od

strane savremenog i civilizacijskog kulturnog varvarstva Zapada.

Dobar dio kulturnog nacionalnog blaga pojedinih zemalja nestao je u periodu kada su pojedine današnje savremene demokratije, a tada kolonizatori imali "legalno pravo" da prisvajaju ono što nije njihovo. Zato se pitam šta bi ostalo, a mnogi su od vas vjerujem posjetili britansku Nacionalnu galeriju, šta bi u njoj ostalo kada bi svima po svijetu vratili one pokradene eksponate koji se u njemu nalaze. Zato mi nije iznenađenje da nijesam na spisku ovih zemalja vidjela Ujedinjeno kraljevstvo.

Dobar dio tog umjetničkog blaga otet je i u strahotama i pustošenjima totalnoj bezobzirnosti i bezvlašću vremena revolucija i ratova XX vijeka. Treba li posebno naglavašavati besramnost engleske vlade koja više od 100 godina drži autentične arheološke antikvitete antičke grčke i čak i jedan značajan dio sa samog Akropolja i njegovog lokaliteta pa je čak odbila molbu grčke Vlade da se oni privremeno vrate u vrijeme pripremanja Olimpijskih igara. Kako u tom svjetlu posmatrati i opljačkano rusko nacionalno blago od dijamanata koji su izloženi u Tel Avivu, a posebno u Vašintonskoj nacionalnoj galeriji čije zidove ukrašavaju pokradene, neprocjenjive vrijednosti ikone ruskih i drugih majstora i remek-djela Leonarda, Botičelija, Rafaela, Jan van Ajka, Rubensa, sve ote tim od ruskog naroda iz carske zbirke i Sankt Peterburga. Ili da ne pričamo šta se s Egiptom desilo i u Njemačkoj se čak nalazi ona čuveza bista Nefertiti njihove koji naravno te velike navodno demokratske države, ne žele da ih usmjere tamo gdje pripadaju. Mi možemo pretpostaviti, nije nam velika pamet, gdje će završiti sve ono što je nađeno u muzejskim depoima Bagdada, to mesopotamijsko blago ili gdje će završiti ovo što se dešava u Siriji i njihovo veliko blago. Naravno, za koju godinu očekujem da i to bude u nacionalnoj galeriji u Vašingtonu. E, pa mi u Crnoj Gori nemamo neku veliku bojazan od toga, ali imamo naše kolonizatore i naše pljačkaše unutar države koji su otuđili mnogo toga što je izuzetno vrijedno i danas se lagano preko toga prelazi, a svi se zaklinju u crnogorstvo, u patriotizam, što ja kažem ti žiroračun Crnogorci su najgori od svih Crnogoraca. Spremni su, vjerovatno, bili da iz ovog muzeja ovdje na Cetinju iznesu toliko vrijednih antikviteta, toliko vrijednih stvari. Prije neki dan je na internetu kružio jedan vrlo duhovit komentar da trebamo provjeriti ima li Njegoša na Lovćenu, iz razloga što, evo, i burma majke kralja Nikole nedostaje.

Nije samo grijeh u tome što se to desilo nego niko za to ne odgovara i preko toga se paušalno prelazilo, a ja ću to s ministrom raskrstiti kada bude Zakon o kulturnim dobrima na dnevnom redu. Jer, mi smo kao Demokratski front davno predložili izmjene tog zakona i pooštrili ovo, a u izvještaju na Odboru se sjećam kako se onako lagano prešlo preko toga, sada ću vam reći tačan broj, mislim da je tada bio ministar Mićunović i bila je pomoćnica Ljesar, tada su oni rekli da je 10%, odnosno 9.415 predmeta i 63 zbirki otuđeno. Onda su nas uvjeravali da će sve to lijepo da se vrati i nije to baš tako. Evo, dan danas vidimo o čemu se radi.

Ono što me zanima, ne ulazeći u reference i stručnost čovjeka koga ste stavili da radi reviziji na čelu ove komisije, zbog čega ste izabrali Hrvata, a imali ste navodno toliko stručnjaka u Crnoj Gori. Znam kada se radila ova revalorizacija kulturnih dobara, odnosno kulturne baštine vi ste imali preko 300 ili 200 stručnjaka na platnom spisku koje ste plaćali i sada niko od njih ne valja. Odjednom uvozite ljude sa strane za to. Da li mislite da će oni realnije to da urade, baš me zanima. Ono što hoću da kažem to je sramota svih onih koji su na vlasti i trebaju da odgovaraju. Jer, otuđiti toliki broj predmeta, a da se tako lako prema tome odnosite, da nije bilo jednog savjesnog čovjeka to je sramota za jednu državu. Da ima kazne, narod bi vas samo zbog toga kaznio. Toliko o vašem patriotizmu.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 15:44:36)

Sledeći prijavljeni diskutant je Ana Nikolić, kao što sam rekao, a neka se pripreme poslanici Rudović i Budimir Aleksić.

ANA NIKOLIĆ (01.03.19 15:44:49)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažene kolege poslanici, uvaženi ministre Bogdanoviću, poštovani građani Prijestonice i građani Crne Gore,

Pojava međunarodnih krađa, ilegalnog izvoza kulturnih predmeta poprima sve šire razmjere tako da je po opsegu pojava odmah iza ilegalne trgovine narkoticima. Prema dostupnim podacima godišnja trgovina međunarodnih krađa kulturnih dobara procjenjuje se na čak dvije do šest milijardi dolara. S obzirom na stalni rast ove pojave, nepopravljivih šteta nad kulturnom baštinom svih naroda, a snažno vjerujući u suštinsku važnost zaštite kulturne baštine i kulturne razmjene za širenje i razumijevanje među narodima, za širenje kulture, za dobrobit čovječanstva, za napredak civilizacije, stvorena je, u sklopu međunarodnog instituta za unifikaciju privatnog prava sa sjedištem u Rimu, ideja da se donose međunarodni ugovor kojim bi se predlagale štetne posljedice međunarodnih krađa i ilegalnog izvoza kulturnih predmeta. Tako je u stvari rođena UNIDROIT konvencija 1995. godine u Rimu, odlučna da efikasno doprinese borbi protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima, preduzimanjem važne mjere utvrđivanja zajedničkih minimalnih pravnih pravila za restituciju i povrat kulturnih dobara između država ugovornica, a sa svrhom poboljšanja, očuvanja i zaštite kulturne baštine u interesu svih.

UNIDROIT konvencija iako sadrži mnogo kompromisnih rešenja po prvi put na opštem međunarodnom nivou utvrđuje načelo pravne zaštite nacionalne kulturne baštine, omogućava, pod određenim uslovima, povrat ukradenih i ilegalno izvezenih predmeta. Zbog toga je od bitne važnosti kako je to bilo i za postojeće članice tako i za Crnu Goru da postane što prije članica ove konvencije. Crna Gora je kroz članstvo u međunarodnim organizacijama dužna da prati politike i trendove u svim oblastima, naročito u oblasti zaštite svoje kulturne baštine. U tom kontekstu Crna Gora je i pristupila UNESCO konvenciji o sredstvima zabrane i sprečavanju nelegalnog uvoza, izvoza i transfera vlasništva kulturnih dobara iz 1970. godine. Cijeneći da UNIDROIT konvencija predstavlja dopunu odredbi UNESCO konvencije neophodno je istoj pristupiti kako bi se obezbijedila potpuna primjena u nacionalnom zakonodavstvu. Međutim, pristupanje ovoj konvenciji značajno je i s aspekta uklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnim tekovinama Evropske unije.

Usvajanje odredaba ove konvencije, budući na koji način ne znači potvrđivanje zakonitosti i protivpravnih poslova bilo koje vrste koji su nastali prije stupanja na snagu ove konvencije. Sama ova konvencija neće riješiti probleme nastale protivpravnom trgovinom već će se njome pokrenuti procesi koje će pojačati međunarodnu kulturnu saradnju i očuvati odgovarajuću ulogu zakonite trgovine međudržavnih sporazuma o kulturnoj razmjeni. Sprovođenje ove konvencije treba da prate i druge efikasne mjere za zaštitu kulturnih dobara kao što su stvaranje i upotreba evidencija, fizička zaštita arheoloških nalazišta i tehnička saradnja. Ratifikacijom konvencije dodatno ćemo osnažiti institucionalni sistem unutar države i stvoriti mrežu subjekata koji su direktno uključeni u promet umjetninama kulturnih dobara kako bi uz direktnu saradnju i efikasnu razmjenu informacija doprinijeli boljem očuvanju i zaštiti crnogorskog nasleđa.

Tragajući za rezultatima što je konvencija do sada dala pozitivno svim članicama koje su se učlanile, došlo je do konstatacije da se otprilike oformi akademski projekat konvencije iz 1995. godine kako bi se prikupile upravo takve informacije. Za sada se zna da su predmeti pronađeni u prodavnicima u Milanu vraćeni državi Iranu. Generalni tužilac Rumunije gospodin Augustin Lazar rekao je da je konvencija veoma korisna, nedavno je objavio i knjigu na rumunskom jeziku u kojoj je dao neke sudske odluke za primjenu ove konvencije. U Argentini je u više navrata ukazano na to kako im je konvencija upravo koristila tokom istrage kod oduzimanja i vraćanja predmeta i druge baštine i imala direktne koristi upravo zato što su bili članica ove konvencije. Nema se baš mnogo informacija dalje, jer države uglavnom, to su i privatna lica, ne idu uvijek do sudske odluke već u nekom trenutku preferiraju da se i slučaj riješi sporazumno, odnosno povjerljivo, tako da definitivno ne mogu biti predmet naše znatiželje.

Uvažavajući sve ove međunarodne propise napori Vlade, odnosno Ministarstva kulture jesu i ovaj predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara koji je i dat u skupštinsku proceduru koji ćemo brzo razmatrati. U saznanju sam da slijedi ratifikacija Konvencije Savjeta Evrope u krivičnim djelima koja se odnosi na kulturna dobra. Moje pitanje na kraju bi bilo prema uvaženom ministru Bogdanoviću da nam u par rečenica upravo ovdje da informaciju šta je trenutno državna komisija koja je formirana do kojih rezultata kada ćemo imati prva saznanja o njihovim rezultatima istrage i kada će to biti građanima saopšteno. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 15:51:08)

Hvala.

Ja sam rekao da se pripremi Rudović, ali da bismo napravili raspored opozicija-pozicija treba sada da govori Branka Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (01.03.19 15:52:48)

Da bi se nacionalno zakonodavstvo u ovoj oblasti uskladilo sa pravnom tekovinom Evropske unije i međunarodnim propisima 2010. godine je usvojen Zakon o zaštiti kulturnih dobara kojim je stvorena osnova za rad na unapređenju sistema zaštite ovih dobara u Crnoj Gori. Stupanjem na snagu pomenutog zakona prvi put je normativno prepoznata oblast nematerijalne kulturne baštine čime su se, stupanjem na snagu Zakona o ratifikaciji Konvencije o zaštiti nematerijalne kulturne baštine iz septembra 2009. godine, stvorili zakonski uslovi i za zaštitu nematerijalnih kulturnih dobara. Pošto je kulturna baština suštinska komponentna kulturnog identiteta, kvalitetna zaštita kulturnih dobara i odgovornost za njeno očuvanje pitanje je koje se često, naročito u poslednje vrijeme, postavlja u Crnoj Gori kao i u državama koje su mnogo razvijenije od nje. O tome je vrlo detaljno govorila koleginica Nikolić. Govorila je o tome da se o svemu onome što se trenutno dešava na polju nestanka određenih muzejskih predmeta i dokumentacije, tako da ja neću o tome dalje govoriti, a postavili ste i suštinsko pitanje ministru Bogdanoviću da nam da odgovor na to koliko je Državna komisija već uradila na tom polju. Polazeći od stava koliko je bitno zaštititi kulturna dobra, Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva kulture 25. oktobra 2018. godine usvojila informacije o potrebi pristupanja UNIDROIT konvenciji o ukradenim i nezakonito izvezenim kulturnim dobrima što je istovremeno bio i povod za predlog zakona koji se odnosi na ovu oblast. Jedan od načina da Crna Gora prati politike i trendove u svim oblastima, a naročito u oblasti zaštite i povraćaja ukradenih i nelegalno izvezenih dobara je članstvo u međunarodnim organizacijama. To je, između ostalog, opredijelilo Crnu Goru da pristupi UNESCO konvenciji o sredstvima zabrane i sprečavanja nelegalnog uvoza, izvoza i transfera vlasništva kulturnih dobara iz 1970. godine. UNIDROIT konvencija predstavlja nastavak saradnje između država na tom polju. U Poglavlju 2 ove konvencije je propisano da će posjednik vratiti kulturno dobro koje je ukradeno te da svaki zahtjev za restituciju treba podnijeti u roku od tri godine od trenutka kada je podnosilac saznao za mjesto u kojem se kulturno dobro nalazi, identitet posjednika, a u svakom slučaju u roku od 50 godina od trenutka krađe. Svaka država ugovornica može izjaviti da zahtjev za restituciju podliježe vremenskom ograničenju od 75 godina ili dužem razdoblju kada je tako predviđeno njenim zakonom. Poglavlje 2 takođe uređuje da posjednik ukradenog kulturnog dobra koji ga je stekao, a pritom nije znao da je dobro ukradeno ili nelegalno izvezeno, ima pravo na pravilnu i razumnu naknadu čije troškove snosi država potraživač. Posjednik od kojeg se zahtijeva povraćaj kulturnog dobra umjesto naknade može tražiti da zadrži vlasništvo nad dobrom ili da ga prenese na osobu po svom izboru koja stalno boravi u državi potraživača, a koja pribavi potrebno jemstvo. Zbog ovih i drugih predloženih rješenja usvajanje Zakona o potvrđivanju UNIDROIT konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima jedan je od načina da se podigne stepen zaštite kulturnih dobara što je u ovom momentu od posebne važnosti za Crnu Goru.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 15:56:31)

Zahvaljujem se Branki Tanasijević.
Komentar ima Jovan Vučurović.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 15:56:38)

Imamo problem ovdje sa uzimanjem komentara i diskusija, makar neki od nas, ja imam problem. Nadam se da će gospodin Milutin Đukanović da to raspravi na kolegijumu da ne bi dolazilo do ove situacije do koje smo sada. Ja sam shvatio šta je ova konvencija, i vidio sam neke definicije, protivpravna djelatnost međunarodnih krađa i ilegalnog izvoza kulturnih predmeta poprima sve šire razmjere tako da je po obimu posla odmah iza ilegalne trgovine narkoticima, gospođu Tanasijević. To sam našao u nekim definicijama, a prema nekim podacima godišnja trgovina međunarodnih krađa kulturnih dobara procjenjuje se na dvije do šest milijardi dolara. Tako da, ako spojim sve to sa ovim što se dešava u Narodnom muzeju na Cetinju, nema više nezakonitih djelatnosti i posla u koje ova vlast nije uključena. Jer pazite ovo, ovo sad citiram naslove "Nestao Njegošev sobni sat ukrašen brilijantima", "Ukraden zlatni pečat dvorske kancelarije", "Ukradena zlatna burma majke kralja Nikole", "Ukredena dva pištolja iz Etnografskog muzeja" pištolj kremenjač i pištolj kremenjač kubura itd. Dolazimo do cifre od nekih 14.700 i ne znam koliko ukradenih, otuđenih ne znam ni ja kakvih predmeta iz Narodnog muzeja na Cetinju. Samo znači što kaže gospodin Zogović zgrada je ostala još malo, ali vjerovatno će je iznajmljivat, pretpostavljam za sobe i za neke druge stvari.

Eto, poštovani građani Cetinja i poštovani građani Crne Gore, kako su se ovi velji Crnogorci iz Demokratske partije socijalista posebno iz SD-a odnosili, da ne kažem iz Bošnjačke stranke, ne daj Bože, kako su se oni brinuli o kulturnom bogatstvu Crne Gore svih ovih godina, a na vlasti su od 1990. godine. Ovi što se busaju u prsa junačka, ovi što najavljuju kontra mitinge kako im je Crna Gora iznad svega. E, iznad svaga im je samo njihov džep i neko je duhovito rekao čini mi se, da je čovjek baš sa Cetinja. Treba provjeriti da li je Njegoš još uvijek na Lovćenu ili su i njega neđe izdali, a prodali su ga odavno, prodali su ga njihovi prethodnici ideološki kad su srušili kapelu na Lovćenu. Tako da mi ne znamo ni danas je li Njegoš gore i tada počinje naš duhovni sunovrat ovdje u Crnoj Gori jer su ideološki naslednici takvih koji su rušili kapelu na Lovćenu upravo danas na vlasti. Gospođu Tanasijević, recite vi meni ko je ukrao ove eksponate iz Narodnog muzeja? Radi se više od 10.000, a vi mi navedite makar jedno ime jer nemojte molim vas da mi vrijeđate inteligenciju ljudi u Crnoj Gori da ne znate makar jedno ime. O ovome neću da se obraćam gospodinu Bogdanoviću, obraćam se vama jer vas uvažavam. Recite mi makar samo jedno ime je li mogla da otkrije ova država jedno ime čovjeka koji je otuđio 14.000 eksponata iz Narodnog muzeja na Cetinju.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:00:10)

Pravo na odgovor na komentar ima poslanica Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (01.03.19 16:00:15)

Vi ste mi na kraju postavili pitanje ko je ukrao. Vi znate da ja na to pitanje ne mogu odgovoriti. Da je tada reagovala Vlada Crne Gore, da je formirala komisiju koja treba da se bavi krađom eksponata iz muzeja i muzejske dokumentacije, odnosno muzealija i dva izvještaja su gotova i predana su Vladi. Ona su usvojena, ali tu je nedovoljno podataka da bi se moglo utvrditi ko je i koliko toga otuđio i na koji način će država Crna Gora povratiti ono što joj pripada.

Takođe, postavili ste pitanje zašto je došao Hrvat i zašto je Hrvat taj koji, kažem postavili ste iz opozicije koleginica zna da je postavila takvo pitanje. Vi znate da je Aleksandar Čilikov vodio Državnu komisiju, da je to radio na izvanredno stručan način, da je on profesionalac, ali da je otišao u penziju. Na njegovo mjesto je došao Hrvat. Ne smatram da je to loše. Neka dođe neko sa strane, upravo možda nećemo voditi ovakav dijalog, jer su ljudi koji posmatraju nešto sa strane mnogo nepristrasniji, vrjednosno su neutralnu, a pošto je on do te mjere stručnjak za oblast arheologije i muzeologije, sigurna sam da će ispoštovati rok koji je dao u intervjuu za Pobjedu, a to je da će do aprila biti izvještaj vezan za etnološki i umjetnički muzej, a da će do kraja godine biti gotov izvještaj vezan za sve muzealije koje su nestale iz Narodnog muzeja Crne Gore. Prema tome, vi znate i da je Valtazar Bogišić bio Hrvat bio Hrvat i da je to mjere dobro poznao običaje u Crnoj Gori, da je Opšte imovinski zakonik za Knjaževinu Crnu Goru iz 1888. godine smatran

jednim od najboljih pravnih dokumenata Evrope toga vremena. On ne samo da je tada važio kao jedan od najboljih pravnih dokumenata Evrope toga vremena, nego je i danas, mislim da ne prođe nikad ni jedno zasijedanje da neko od nas ovim ili onim povodom ne citira Valtazara Bogišića. Dakle, nije ne smatram važnim kad je neko dobar poznavalac kad je stručnjak i sigurna sam da će gospodin koji vodi od skoro Državnu komisiju napraviti trajni objektivan izvještaj, a da ćemo mi imati priliku da o tome razgovaramo, a onda možemo reći ko je to uradio, odnosno onaj ko je to uradio treba da odgovara.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:03:28)

Zahvaljujem, poslanici Tanasijević.
Dajem riječ Neđeljku Rudoviću.
Nije bilo ništa ni u negativnom. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (01.03.19 16:03:47)

Stekao bi se utisak koleginice Tanasijević da ja nešto imam protiv Hrvata iz tog vašeg odgovora na komentar mom kolegi. Ja nemam ništa i ne sumnjam u stručnost čovjeka i sve, razumijem Aleksandra Čilikova zašto je dao ostavku i pretpostavljam zbog čega, jer cijenim njegov rad, ali hoću da kažem drugu stvar, izvozimo našu bruku. Toga je mene sramota. Izvozimo i širimo šta smo mi radili. Mogli smo makar učaureno ovdje da to završimo između sebe i bilo je stručnjaka, a mi smo doveli čovjeka sa strane da vidi kako mi vodimo računa, odnosno ne vodimo računa o nacionalnom blagu, ne mi nego vi. Ne mislim na vas lično nego na vlast koja je to dozvolila, jer niko nije odgovarao, a davno se ovo provlačilo i tek je sad ove godine kada se javnost uzburkala počela malo veća priča o tome. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:04:47)

Vrlo kratko poslanica Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (01.03.19 16:04:49)

Nemam ni razloga da budem opširna. Ono što sam imala namjeru da kažem ovim povodom već sam rekla, ali mi je jako drago da ste se javili, jer smatram da bi bilo loše da ste ponijeli utisak da sam ja u mom izlaganju uopšte pomislila da ste vi rekli nešto loše vezano za porijeklo čovjeka koji se nalazi na mjestu predsjednika Državne komisije. Iz tog razloga kažem da mi je jako drago da ste se javili. Znam da to što je on Hrvat ne treba uopšte u tom smislu konotirati, ali ja sam samo htjela da kažem da to zaista nije smetnja i mislim da je to tako, jer se radi o stručnjaku koji je u evropskim okvirima poznat, a drugo i znate da smo mi Crnogorci malo i sentimentalno vezani za određena dobra. U ovom slučaju ćemo imati mogućnost da imamo potpuno vrijednosno neutralan stav profesionalca i zaista bi za raspravu ove vrste sačekala Izvještaj koji će Državna komisija uraditi do kraja godine, a onda o tome možemo razgovarati mnogo kvalitetnije i opširnije.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:05:56)

Hvala, poslanik Rudović.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (01.03.19 16:06:04)

Građanke i građani Crne Gore, gospodine Bogdanoviću, kako ćemo se starati o kulturnoj baštini drugih zemalja koja je ukradena preprodana, prošvercovana, ako ne umijemo ili ne želimo da se staramo o našoj kulturnoj baštini? Zašto u Državnoj komisiji nije Aleksandar Saša Berkuljan? Što će nam uopšte komisija kad već imamo čovjeka koji ima relevantan spisak o tome što je nestalo iz Narodnog muzeja Crne Gore od muzejskih eksponata koji su u kontinuitetu decenijama unazad sklanjani, prisvajani, vjerovatno preprodavani i od njih sticana protivpravna imovinska korist. Aleksandar Saša Berkuljan ima spisak svakog pojedinačnog eksponata koji nedostaje iz Narodnog muzeja Crne Gore. Ima ih više od 10.000. I to što je uradio Valtazar Bogišić za Crnu Goru na kraju 19.vijeku je zaista velika stvar i nama svima na ponos, isto tako na ponos treba da nam bude ovo što radi Aleksandar Saša Berkuljan. I to je čovjek koji treba da dobije priznanje, to je čovjek koji treba da bude uvažen i to je čovjek koji treba da se bavi ovim u komisiji ili bez komisije. Čovjek sve ima na spisku. Ja sam danas sreo Aleksandra Berkuljana upravo ispred ove zgrade. Poslije toliko frapantnih podataka sa kojima nas je upoznao za neki dan će izaći još jedan u nizu, još frapantnijih i umjesto da Saša Berkuljan dobije priznanje, Saša Berkuljan se suočava sa smicalicama i sa saplitanjima. On to nije zaslužio, on je od svih nas zaslužio duboki naklon i priznanje zbog svega što radi. Zato što nam može pomoći da otkrijemo gdje je makar dio vrijedne, kulturne baštine Crne Gore.

Aleksandar Berkuljan je pisao pisma godinama, slao je pisma i ministrima kulture, slao je pisma predsjednicima. Na sve moguće adrese godinama se trudio da ovu sramotu Crne Gore zaustavimo, a da se svi zajedno ne brukamo pred svima nama i pred međunarodnom javnošću. Šta ste vi uradili? Tek kada je Aleksandar Berkuljan upoznao javnost sa našom sramotom, onda ste vi krenuli, govorimo o Vladi, o Ministarstvu kulture da se bavite ovom temom. Ja vas pitam, na koji način mislite da vraćate kulturna dobra iz Irana, Iraka, Sirije, Egipta, Indije koja će se možda zateći na teritoriji Crne Gore, ako nećete, ne umijete ili ne želite da zaštitite i vratite narodu i državi Crnoj Gori njena kulturna dobra. Lijepo je što mi usvajamo i usvojicemo danas ovu konvenciju, samo je pitanje hoćemo li se ponašati po njoj kao i prema mnogim drugim konvencijama koje smo usvojili, koji stoje u zapisnicima i arhivama kao mrtvo slovo na papiru.

Gospodine Bogdanoviću, vrlo konkretno, da li ćete uvažiti Aleksandra Berkuljana ili će Aleksandar Berkuljan morati da traži razne druge metode i puteve da se bori za ono što je vaš posao. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:10:39)

Po redosledu prijavljenih imamo još diskutante Budimira Aleksića i Marinu Jočić ispred opozicije i ispred pozicije Maju Bakrač i Momčila Martinovića.

Dajem riječ Maji Bakrač.

MAJA BAKRAČ (01.03.19 16:11:00)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, poštovane kolegeginice i kolege,

Pred nama je danas na dnevnom redu Predlog zakona o potvrđivanju UNIDROIT Konvencija ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima.

Crna Gora je kroz članstvo u međunarodnim organizacijama dužna da prati politike i trendove u svim oblastima, a naročito u oblasti zaštite kulturne baštine i povraćaja ukradenih i nelegalno izvezenih kulturnih dobara.

Crna Gora je pristupila UNESCO Konvenciji o sredstvima zabrane i sprečavanje nelegalnog uvoza i izvoza i tranfera vlasništva kulturnih dobara. Ova konvencija predstavlja nastavak saradnje između država na ovom polju.

Pristupanje konvenciji značajno je sa aspekta usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnog tekovinom Evropske unije koja se odnosi na povraćaj kulturnih predmeta protiv-pravno odnesenih sa teritorije države članice Evropske unije. Dosadašnja praksa izvoza kulturnih dobara te uvoza umjetnina nije pokazala dovoljno dobre rezultate, a razlog tome je i nedovoljna

komunikacija između nadležnih organa koja dovodi do čestih zloupotreba od strane uvoznika i izvoznika u svakodnevnom prometu roba.

Takođe, jedan od problema je nedovoljan broj stručnih i specijalizovanih kadrova u ovoj oblasti, zato je razmjena informacija ključni alat u borbi protiv ilegalne trgovine kulturnim dobrima i umjetninama. Zakonska obaveza nadležnih organa je da aktivno učestvuju u sprovođenju postupaka prometa kulturnih dobara i umjetnina.

Crna Gora, kao i mnoge države svijesta susrijeće se sa problematikom uvoza i izvoza predmeta sumnjivog porijekla koji se kreću kroz međudržavni promet roba pa države čiji su predmeti u pitanju često ostaju bez segmenata kulturnog nasleđa pri transportu ili prometu istih.

Sada će se urediti sva pitanja i nedoumice koja prethodno nijesu bila regulisana čime se postiže veća zaštita kulturnih dobara. Konvencija definiše rokove u kojima je moguće podnijeti zahtjev za restituciju ukradenih kulturnih dobara, pravo naknade za posjednika kulturnog dobra u slučaju kada isti nije znao da je ono ukradeno, kao i procedure u odnosu na povraćaj nezakonito iznešenih kulturnih dobara. Konvencija propisuje da posjednik ukradenog kulturnog dobra od kojeg je zatražen povraćaj ima pravo na isplatu pravilne i razumne naknade pod uslovom da nije znao niti je trebao razumno znati da je dobro ukradeno te može dokazati da je postupio sa dužnom pažnjom prilikom njegovog stidanja.

Povraćaj kulturnog dobra koje je nezakonito izvezeno država ugovornica traži od suda ili drugog nadležnog tijela, druge države ugovornice. Ratifikacijom ove konvencije postiže se i efikasnije sprovođenje zakonske procedure koje se odnose na promet kulturnih dobara i umjetnina. Ujedno jača se i institucionalni sistem unutar države na način što se subjekti koji direktno su involvirani u promet umjetnine kulturnih dobara dodatno umrežavaju, razmjenjuju informacije i to će uticati na očuvanje i zaštitu našeg crnogorskog nasleđa.

Rezultati kvalitetne i pravilne primljene ove konvencije biće prijave o pronađenim umjetninama i kulturnim dobrima nepoznatog porijekla pa se nalaze na teritoriji Crne Gore prilikom prometa istih iz druge države po kojima će nadležni organi postupati u skladu sa zakonskim procedurama.

Predlogom zakona propisano je i da nadzor na sprovođenje ovog zakona u okviru utvrđenih nadležnosti vrši organ uprave nadležan za poslove kulture.

Crna Gora potpisivanjem ove konvencije kao i seta konvencija koje do sada potpisao pokazuje spremnost da unapređuje zakonska rješenja i štiti svoja dobra, time pokazuje da prati politike i trendove u svim oblastima i odgovorno se odnosi prema njima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:15:17)

Komentar poslanik Lekić. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 16:15:18)

Ja se javljam za komentar podržavajući rezuluciju ali ovako impresioniran da je tolika senzibilnost za ove međunarodne procese u domenu ove materije a da se preskače ovaj skandal aktuelni koji je jedan od najvećih trenutno u Crnoj Gori. Inače, njegova istorija je duga, Risto Dragičević, ajde pomenuto je jedno veliko ime, jedan čovjek velike kulture ovdje na Cetinju, bio je direktor Muzeja poslije rata, inače ujak Danila Kiša, njegošolog je kukao i pisao pisma jer je bila jedna ofanziva poslije rata rukovodilaca koji su posuđivali, nisu vraćali, i to je jedna druga priča, a ovo je sad valjda kulminacija. I zaista je neophodno da pored ove brige o Iraku, a ja vjerujem imam veliku brigu o Iraku jer pratim, to je zemlja, priča 1001 noći, to je nevjerojatno kulturno blago koje je uništeno u jednoj agresiji i napadu koji je bio van rezolucije Savjeta bezbjednosti, opet vraćam onu prethodnu temu, ne forsirajući je, dakle jednostavno neko je rekao kriv je neko i krećemo, potpuna ilegalnost međunarodnog sistema. Ali nije sada tema međunarodna, nego dakle ova pojava o kojoj su govorili kolege i ovdje je neophodno zaista se osvrnuti. I moram reći povodom angažovanja sa strane, uslovno rečeno sa strane, bio sam se proklamovao jugoslovenom u prethodnoj tački dnevnog reda, tako da ja ništa nemam protiv nikog, naravno i šire a ne samo na

prostoru bivše Jugoslavije, ali uočavam jednu pojavu. Dakle, imamo jednu ideologiju nacionalne kulture, protiv koje principijelno ja nemam ništa protiv, jednu hipertrofiranost institucija, broja institucija, jedan patos tokom govorenja o kulturi, nacionalnoj kulturi. Ali, što se dešava? Pravopis crnogorskog jezika ko uređuje, ko ga je napisao, tri osobe van Crne Gore, iz Ukrajine, Hrvatske. Dakle, imamo, mi imamo stalno tu potrebu da pored ovog patosa državnosti, stalno angažujemo neke druge, da ne prelazim na privredu. Sveti Stefan, pa jesmo li mi inferiorni kao narod, da li smo mi inferiorni kao narod da ne možemo da valorizujemo, to je manir sada, angažovati sa svih strana. Tradicija velika Crne Gore zmamo svi, i Matavulj, i Sima Milutinović, i koliko je došlo sa strane i to je jedna velika tradicija Crne Gore, ali ovo jeste simptomatično. Ispadamo nesposobni, inferiorni a pratimo to jednom velikom retorikom.

Dakle, zaista koristim ovu priliku, ovu temu, podržavajući Rezoluciju da se zaista ponesemo ozbiljnije prema ovom nestanku blaga crnogorskog, i to je veliki šamar ,velika bruka Crne Gore. Hvala lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:18:38)

Da li želite da iskoristite pravo na odgovor na komentar?
Izvolite.

MAJA BAKRAČ (01.03.19 16:18:47)

Hvala, predsjedavajući.

Ja mislim da je uvaženi kolega iskoristio ovo više kao svoju diskusiju nego kao komentar ali iskoristiću ja priliku da se nadovežem na ovo što je on rekao da ne želimo, odnosno ne pričamo o svim temama. Upravo je suprotno, mi ne preskačemo nijednu temu, mi otvoreno govorimo o svim temama koje su na dnevnom redu. Mislim da danas na dnevnom redu nije izvještaj nego upravo Predlog zakona o konvenciji o kojoj sam prethodno govorila, a kada naravno na dnevnom redu bude izvještaj govorićemo otvoreno i o tom izvještaju.

Ono što želim da kažem a pomenule su prethodno moje kolege je da dajemo punu podršku institucijama da završe svoj posao do kraja. Svakako čuli smo da je Vlada Crne Gore formirala državnu Komisiju za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Narodnog muzeja kako bi se dobili precizni i konačni podaci. Potrebno je da sačekamo da se ovaj, složićemo se svi, jedan kompleksan posao završi do kraja. Kada budemo imali izvještaj otvoreno i naravno svi ćemo biti tu da raspravljamo i pričamo o njemu, a koelge da daju svoje sugestije i komentare. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIKBRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:19:57)

Hvala.
Dajem riječ poslaniku Budimiru Aleksiću.

BUDIMIR ALEKSIĆ (01.03.19 16:20:05)

Pa evo, na žalost u takvom ambijentu živimo, političkom ambijentu koji je kreirala ova vlast, da kada se govori o kulturi u Crnoj Gori onda se prije svega misli na jednu tačku. Dakle, jedna beskrupulozna pljačka kulturnih dobara. 2014. godine u Izvještaju o implementaciji procesa revalorizacije kulturnih dobara kaže se da je nestalo, otuđeno, opljačkano 9.415 predmeta ili eksponata, a to se od tad do danas popelo, evo čuli smo na nekih 14.000. Dakle, ovo ovdje se nosi sve što nije za nebo svezano, samo je sačuvano ono što nije u Crnoj Gori a odnosi se na Crnu Goru.

Pitam se, recimo, šta bi se desilo da je ne daj Bože kojim slučajem Miroslavljevo Jevanđelje

u Narodnom muzeju Crne Gore nego u Narodnom muzeju Srbije koji inače prisvaja crnogorska kulturna pseudoelita i kaže da je to spomenik crnogorske dukljanske provenijencije itd. jer je nastalo u Bijelom Polju. E, sada ne daj bože da je to ovdje dato, za tri dana bi ga neko dipio i ne bi mu se strva znalo i preprodao. Postavlja se pitanje, ne znamo nijedno ime. Bilo je pitanje ko krade, niko ne zna ko krade. Kolega Milutin Đukanović kaže eksplicitno, tvrdi i dokazuje da krade, veli, Vlada Crne Gore. On je imao jedan simpatičan predlog, vrlo konstruktivan, kaže da bi možda trebalo ovdje uvesti menadžment sa strane da se brine o kulturnim dobrima kao što je menadžment A2A vodio i brinuo o Elektroprivredi Crne Gore. Toliko ima kulturnih ustanova, toliko direktora, toliko funkcionera, dakle jedna prava poplava. Koliko je samo partijskih kadrova zaposleno u kulturnim ustanovama i pored svih njih, đe su stražari, šta rade stražari, ko krade, kako je moguće pokrasti 14.700 predmeta. Kako da ne pomislimo onda da je to jedna organizovana kriminalna grupa koja se time bavi i koja krade šakom i kapom. To nije jedan predmet, dva, nisu u pitanju desetina nego 15.000, poštovani građani. Inače, to je fenomen. Pljačka je bila poznata i u prošlosti i privredna grana na prostoru stare Crne Gore. Kralo se i u doba socijalizma. Kolega Lekić je pomenuo Rista Dragičevića koji je ukazivao na tu pljačku još u doba socijalizma.

Poznato mi je, na primjer, prilikom premještaja Pivskog manastira 70-ih godina, da je jedan od direktora i funkcionera partijskih i kulturnih ovdje na Cetinju ponio ikona koliko je moglo u njegovoj velikoj kući da stane. Neću da pominjem čovjeka, umro je, bio je veliki sledbenik lika i djela aktuelnog šefa režima, sve Cetinje zna da je njegova kuća i danas puna ikona i eksponata iz Pivskog manastira. Dakle, ovdje to lako prolazi. Krađa kulturnih dobara kao da je i nema. Ukrasti eksponat to nije nikakav problem očigledno. Na žalost, mi kada govorimo o kulturi prvo nam to pada na pamet, što je sve opet vrlo logično, to je u sklopu pohare koju ovaj režim pravi, jedan kolega je dobro vladavinu DPS-a nazvao poharom. Ovdje se sve pokradoše kulturna dobra, prirodna dobra, privreda, preduzeća, sve živo se pljačka, prodaje i preprodaje, a ovamo se promovise crnogorski patriotizam, zaštita zaboga od velikosrpskih aspiracija na crnogorsko kulturno nasleđe, duhovno i istorijsko. Onda ih baš briga za glavne tekovine crnogorskog kulturnog nasleđa.

Evo da to dokažem i da završim, 2011. godine postavio sam poslaničko pitanje tadašnjem ministru kulture, čini mi se da je bio Mićunović, šta je Vlada uradila da spasi i da uradi, da sagleda stanje u kome se nalazi manastir Svetog Srđa i Vakha na Bojani i da preduzme mjere da se taj kulturno istorijski spomenik obnovi. Dakle, to je manastir koji se nalazi šest kilometara južno od Skadra, na teritoriji današnje Albanije, gdje su sahranjeni, prema Ljetopisu popa Dukljanina u koji se, takođe, zaklinju veliko Crnogorci iz DPS-a, sin osnivača dinastije, dakle kralj Mihailo Vojislavljević, 1077. godine postala je Kraljevina Duklja za vrijeme njegove vladavine, njegov sin Bodin, takođe veliki vladar i, prema Ljetopisu popa Dukljanina, dva Bodinova brata kralj Dobroslav i Vladimir. Od tada do danas, znači to je osam godina, je li uradio neko iz Ministarstva kulture nešto da ode tamo, da sagleda u kakvom je stanju taj manastir, mauzolej, crkva, grobovi ovih naših vladara, briga njih za to. Onda treba da glasam za ovu konvenciju i za ovaj zakon. To je najobičnija forma, to samo služi kao predstava koja se forme radi donosi. Žali bože ovoga vremena što ovdje dangubimo folirajući nekakve zakone. Opet je jedan kolega dobro rekao da ne postoji Parlament nego da se on simulira i fingira.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:25:58)

Kao što sam rekao, imamo još dva diskutanta.
Dajem riječ Momčilu Martinoviću, a posle toga Marina Jočić.
Izvolite.

MOMČILO MARTINOVIĆ (01.03.19 16:26:05)

Poštovani potpredsjedniče, gospodine Gvozdenuću, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani predstavnici Ministarstva kulture, gospodine Bogdanoviću i gospodine

Dajkoviću, poštovani građani Crne Gore, poštovani građani Prijestonice,

Dozvolite mi da se ukratko osvrnem na ratifikaciju ove konvencije koja je danas pred nama, da nešto kažem iz svog ugla i neka svoja lična zapažanja koja se nje tiču. Neću govoriti na početku samo o njoj već ću govoriti o jednoj hronologiji u samom pravnom sistemu Crne Gore u odnosu na tretiranje zaštite kulturnih dobara. Već je govoreno, i neću trošiti vrijeme na to, da je UNESCO konvencija iz 1970. ratifikovana u crnogorskom Parlamentu 2007. godine, znači godinu dana nakon sticanja nezavisnosti i da je ona bila osnov da se na najbolji mogući način kreira i koncipira novo rešenje Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Takođe smo svjedoci da je taj isti zakon pretrpio nekoliko izmjena i da imamo na narednom zasijedanju koje će biti sledeće nedelje, takođe je ono dopunjeno s određenim usaglašavanjima koja su potrebna.

Po meni, iz ovog ugla gledajući cjelokupnu problematiku, smatram da je Ministarstvo kulture ušlo u jednu proceduru dopunjavanja pravnih praznina koje nisu mogle biti nadomještene UNESCO konvencijom iz 1970. godine. To je, takođe, ekspertski tim koji je, ako se dobro sjećam, 1983. godine konstatovao i dao određene zadatke koji trebaju da se bave da bi se ti nedostaci, da ne kažem nepravilnosti, implementirali i da bi se kroz ovu UNIDROIT konvenciju koju treba danas da potvrdimo jasnije definisali. Iskreno se nadam da će to doprinijeti cjelokupnoj problematici i aktuelnoj situaciji koju smo već danas čuli i slušamo je nekoliko mjeseci unazad, a tiče se pitanja zaštite kulturnih dobara. Kulturno dobro svake države, u ovom slučaju konkretno Crne Gore, mora biti visoko na agendi Ministarstva kulture kao resornog ministarstva koje se bavi ovim pitanjima. Tako da dajem punu podršku da se ovim mehanizmi sprovedu u što kraćem roku, da budu što efikasniji i da se dalja zloupotreba određenih aktivnosti po ovom osnovu dovede na najmanju moguću mjeru. Svjesni smo da države u okruženju nisu baš u potpunosti u saglasju s jednom ovakvom konvencijom i da određeni broj država iz okruženja nije još ratifikovao ovakav jedan dokument. Crna Gora je to uradila i sve će to ići u prilog, iskreno se nadam, ovoj priči o kojoj mi danas ovdje govorimo.

Kulturno dobro, kulturno nasleđe, odnosno kulturna baština svake države govori puno o njenoj prošlosti i treba da bude opomena za neku budućnost i za neke buduće generacije kako na kvalitetan način trebamo svi zajednički da se odnosimo i kakav odnos treba da izgradimo po tom pitanju. Po meni, treba, ministre, da radite i da uložite puno više napora na izradi kvalitetnih registara koji će prepoznati ne samo postojeća kulturna dobra koja negdje postoje nego da se i prepoznaju ona kulturna dobra koja mogu da budu tretirana ovim zakonskim rješenjima. Shvatio sam da ste vrlo odgovorno postupali u slučaju kada se pojavila ova informacija i kada su uslijedile određene krivične prijave po pitanju nestanka određenih pokretnih kulturnih dobara koje su u posjedu Narodnog muzeja. Nadam se da ćemo raspravljati na nekoj od narednih sjednica o tom izvještaju ili informacijama koje se tiču konkretno te aktivnosti.

Iskreno se pitam, evo da bih se uklopio u vrijeme koje mi je predviđeno, kada smo čuli danas da su određene inicijative, određene aktivnosti upućivane na adresu Ministarstva kulture u nekom prethodnom periodu, zašto i tada kada smo vidjeli neko u tom dijelu da nešto nije u redu po pitanju te evidencije i po pitanju stanja tog pokretnog kulturnog dobra u Narodnom muzeju. Ja ću samo postaviti pitanje, zašto se baš izabrao taj momenat kada se ta aktivnost aktivirala i kada je ta krivična prijava podnijeta? To treba da se zapitamo, u kojem momentu i zašto se ista takva nije pokrenula mnogo ranije, ako danas ovdje tvrdimo da je ona postojala i da su postojale određene indicije u nekom ranije periodu za tako nešto. To je moje pitanje u tom dijelu i iskreno se nadam da ćemo dobiti rezultate od zvanične državne komisije u personalni sastav neću ulaziti u te komisije. Smatram da će taj svoj posao završiti kvalitetno i da će nakon toga se jednostavno utvrditi činjenično stanje i eventualno ko bude se u tom trenutku ogriješio o zakonu i ko bude eventualno pozvan na krivičnu odgovornost da će institucije sistema to i uraditi. Mi kao predstavnici da kažem Parlamentarne većine dajemo vam punu podršku da radite na daljem unapređenju ovih aktivnosti i da ovakve aktivnosti potvrđujete što više i što bolje u narednom periodu.

Završću sa tim, izvinjavam se na prekoračenju, u tom dijelu shvatio sam da po pitanju aktivnosti vezanih za kulturu, jer sam bio sticajem okolnosti član Radne grupe 26 koja se tiče obrazovanja i kulture, da smo tada u tom trenutku od partnera sa evropskih adresa dobili pozitivne ocjene u tom segmentu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:32:39)

Komentar ima Branka Bošnjak. Martinović je imao neko prekoračenje, polazim od toga da je sa Cetinja pa da mu damo mogućnost. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK (01.03.19 16:32:49)

Zahvaljujem.

Prvo, hoću da kažem, trebao je neko da snosi odgovornost mnogo ranije, ali prije svega resorno ministarstvo jer su davno oni ovo zapazili i ništa nisu uradili po tom pitanju. Tako da odgovornost je na ovima iz vaših redova.

Ono što ja hoću da kažem da je i u našem domu, ne ovdje na Cetinju, nego u Skupštini Crne Gore, dešavala se ista stvar. Bivši generalni sekretar veliki aktivista DPS-a Milan Radović, vjerovatno na nekoj sad funkciji više nisam mogla da ispratim, znam da je bio i direktor ZIKS-a, pa se čak javljao da bude u Državnoj revizorskoj instituciji, on je neke slike poznatih crnogorskih umjetnika držao u svojoj dnevnoj sobi u Bijelom Polju, čak i neku vitrinu, komodu, ali znate da u Skupštini ima veoma vrijednih stvari koje su urađene u duborezu, i on je to naravno otuđio, ne znajući koliko se ne razumije u umjetninu i umjetnost nije znao da je to toliko vrijedno ni da je popisano negdje, pa je onda kad je pravljena jedna izložba i retrospektiva crnogorskih slikara tražno da se muzeju donesu te slike i onda je nastao kaos. Po noći se išlo da se slike iz dnevne sobe miču i da se donesu i tek tada je shvatio da je to negdje zapisano. Što se komode tiče, žao mi je što nema ovdje bivšeg predsjednika Skupštine Ranka Krivokapića da to posvjedoči, pošto je on naložio da se to pod hitno vrati kad se zapazilo da je to taj čovjek radio.

Svi znamo čim se on bavio, mi znamo u Skupštini kad smo usvajali njegov Izvještaj o radu i finansije pa kada nam je male djelove za kompjuter kaže trošak na njima oko 30 hiljada eura, a nismo znali o čemu se radi, ali u glavnom si iz DPS-a su ćutali i taj čovjek je iz godine u godinu napredovao sa jedne na drugu funkciju, vjerovatno je i sada na nekoj funkciji ako nije možda otišao u penziju sa možda i nekim umjetničim djelima u svojoj dnevnoj sobi. Apsurd je najveći što mu je pola porodice u sudstvu i tužilaštvu i kroje nama nekakvu pravdu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:35:36)

Prijavio se za komentar i poslanik Neđeljko Rudović.
Da li imate Vi komentar? Kad se završi.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (01.03.19 16:35:49)

Zahvaljujem. Bez ikakve namjere da zloupotrebljavamo ovu tačku dnevnog reda, gospodin Martinović je postavio pitanje ministru Bogdanoviću, a u suštini je to pitanje mogao da postavi svom sugrađaninu Aleksandru Berkuljanu da ga pita, zašto baš sada? Ja sam na taj način razumio vaše izlaganje. Toliko godina ste se trudili da upozorite, da alarmirate nadležne da rade svoj posao i da zašтите eksponate Narodnog muzeja Crne Gore i što ste baš izabrali 2018.godinu da sa tim upoznate javnost. To je bilo vaše pitanje.

Ja ću Vam, gospodine Martinoviću, reći da se nadam da to niste rekli zato što mislite, znate ili pretpostavljate da je gospodin Berkuljan nije član, simpatizer ili glasač Demokratske partije socijalista nego opozicije, pa je imao nekakve ... namjere da sabotira crnogorsku vlast, mislim da je on izašao pred javnost sa vrlo plemenitim namjerama i da nije njega mi ne bi smo znali što nam se čini ispred kuće, u našem najvrednijem zdanju na Cetinju.

Ja Vas pitam, gospodine Martinoviću, možda ćete Vi bolje znati, zašto su se baš ovdje 17.novembra 2017.godine pojavili momci u crnim kapuljačama koji s krili lica koja su bili u ovoj

zgradi i koji su pokušali da zastraše Cetinjane? Vi vjerovatno na to pitanje možete jako dobro da mi odgovorite zato što ste upoznati sa crnim kapuljačama.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:37:54)

Komentar na jedno i drugo izlaganje ima polanik Momčilo Maetinović, neka se pripremi poslanica Marina Jočić.

MOMČILO MARTINOVIĆ (01.03.19 16:38:05)

Ovako, potpredsjedniče, zahvaljujem što ste mi dali i omogućili i ako sam se trudio da radim u interesu i racionalizaciji vremena, ja ću se osvrnuti najprije na komentar gospođe iz Demokratskog fronta, a nakon toga na komentar gospodina Rudovića.

U ovom dijelu treba da znamo svi da vršimo funkciju narodnih poslnaika i da je naša riječ javna i da ima određenu težinu. Ta riječ treba da prije svega u odnosu na izgovoreno da ima i svoju, ako je potrebno, i reakciju. Ako smo mi u saznanju nečega i ako nekoga javno optužujemo za određene aktivnosti, radnje ili nešto tome slični mi smo u obavezi da to prijavimo nadležnim institucijama. Ja to pozivam, u koliko postoji mogućnost, da se to uradi i da se to procesuiru pred nadležnim institucijama i da vidimo kakav će epilog imati cjelokupna ta informacija, je li ona tačna ili nije.

Dalje, što se tiče kolege Rudovića, ne znam da li da krenem odgovorom na prvo ili drugo pitanje Vaše. Krenuću od prvog vašeg pitanja. Govorili ste u ovom dijelu da je plemenita aktivnost osobe koju ste pomenuli kada je govorila o stanju u Narodnom muzeju Crne Gore. Svakako da je plemenita, to treba svaki građanin, jer u koliko je nešto na samom terenu ili u praksi susreo se sa tim on je u obavezi da kaže ili da taj akt ili to činjenje procesuiru. U koliko on to ne uradi ja ga smatram saučesnikom. Molim vas, ja sam vas pažljivo slušao. Znači u tom dijelu, ja sam samo pitao, je li ova aktivnost nije pokrenuta 2018. ako sam ja dobro sa datumima ovdje rasčistio? Ova aktivnost je krenula drugom polovinom 2017.godine, a vi se zapitajte zašto. Zašto je baš pokrenuta 2017.godine, ne ulazeći u to prema kojem političkom subjektu ima simpatije ili neki drugi odnos.

Što se tiče crnih kapuljača, dosta me često nekadašnja vaša partija, jer ja sam shvatio da ne pripadate tom građanskom pokretu, dovodi u situaciju i u vezu sa tim aktivnostima. Ja sam na sjednici lokalnog Parlamenta ovdje na Cetinju koji je bio možda negdje koja se održala izvinjavam se evo samo dvije rečenice, koja se održala prije nekih možda nepunih mjesec dana. Na istu takvu opasku koju ste vi sad kazali ja sam ih pozvao ako imaju jedan element gdje mene mogu povezati sa tim slučajem da ih ja sad javno pozivam da tu aktivnost procesuiraju i pokrenu krivičnu prijavu protiv mene. Ukoliko to oni ne urade na svaku narednu javnu prozivku po tom pitanju i dovodeći mene u taj kontekst ja ću krivičnu prijavu da prijavim protiv ljudi koji neosnovano optužuju i pokušaju da uruše određeni ugled integritet određenog građanina u ovom slučaju odbornika i poslanika. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:41:54)

Zahvaljujem gospodinu Momčilu Martinoviću koji je iskoristio prava da odgovori na dva komentara. Zadnji govornik koji je prijavljen povodom ove tačke dnevnog reda je Marina Jočić. Izvolite.

MARINA JOČIĆ (01.03.19 16:42:16)

Poštovani građani,

Danas je ova tačka na dnevnom redu i meni se čini da je tema apsolutno trivijalna.

Trivijalna, i ne znam da li predlagači ove tačke dnevnog reda osjećaju stid prema onima koji su takođe potpisnici ove konvencije. Zamislite da u jednom ermitažu ili nacionalnoj galeriji ili bilo kom drugom velikom muzeju u svijetu nedostaje 14.700 predmeta. Šta bi to značilo za tu državu? Kakav bi to skandal bio, a to se desilo u našem malom muzeju. Pitanje kulture i kulturnog blaga je par ekšelans patriotsko pitanje. Onaj ko je sebi dozvolio da prisvoji neki predmet iz Narodnog muzeja Crne Gore ili bilo odakle gdje se nalazi nacionalno blago Crne Gore je sve osim patriote, a moramo priznati da naše nacionalne institucije stalno vode oni koji se predstavljaju kao patriote. Postavlja ih stranka koja sebe naziva patriotskom, a nas sa ove druge strane nepatriotskom. Ima li većeg dokaza o kakvoj se nepatriotskoj skupini radi DPS-u i svima onima koji postavljaju kadrove u kulturne institucije. Zamislite da građani Crne Gore da nedostaju takvi predmeti kao što je sat Njegošev ili presto Njegošev ili dragulj sa Filermose itd. Ne bih htjela da relaksiram DPS od odgovornosti moram da pomenem da je u ovu sklonost ka umjetninama pokazivala i ranija komunistička vlast. Vi danas u institucijama političkim Crne Gore imate namještaj Dvorca kralja Nikole koji se koristi, a kome je mjesto u muzeju. Imate hotele koji su prodati recimo kao hotel Hilton sa svim umjetninama koje su se tu nalazile uključujući i slike Lubarde. Imate razne druge primjere gdje je i komunistička vlast stavila ruku u nacionalno blago Crne Gore. Njihovi prirodni nasljednici ljudi iz DPS-a koji su samo preobukli šinjel nastavili su na takav način da se ponašaju pljačkajući crnogorsko nacionalno blago. Zato smatram to u smislu kulture nema većih patriota nego što je jedan Joco Markuš koji još 1987. godine skrenuo pažnju na otuđenje kulturnih dobara. Nema većeg patriote od Aleksandra Čilikova koji je u ovo današnje vrijeme aktuelizovao ovu priču i nema većeg patriote od Pera Radonjića, kustosa Zavičajnog muzeja u Danilovgradu koji je inače predsjednik opštinskog odbora Nove srpske demokratije gdje ne fali ni jedan jedini predmet u tom Zavičajnom muzeju, a on je 30 godina kustos tog muzeja. Naprotiv našli su se i neki viškovi koji zbog formalnih razloga nisu mogli svojevremeno da se upišu u vlasništvo muzeja. Je li mogu da završim, izvinjavam se. Pored toga, što je to patriotsko pitanje ovo je par ekšelans i pravno pitanje. Neko je pokušao iz Tužilaštva da ovo provede kroz put pravde, pa je dao nalog nedavno da se pretresu stanovi prethodna dva direktora Narodnog muzeja. Znaete šta se desilo sudija je odbila da se pretresu njihovi stanovi. Njihovi stanovi koliko god da su veliki ne bi moglo da stane 14.700 predmeta u njih. Ja smatram da je trebalo Tužilaštvo da da nalog da se pretresu stanovi predsjednika Vlade, predsjednika Skupštine, sadašnjeg i svih bivših od kako su došli na vlasti, sve ministre, svi oni koji su imali autoritet da pruže ruku ka predmetu iz Nacionalnog muzeja i još nešto nije to nacionalno blago materijalno u smislu slika i svih tih vrijednih predmeta. Šta se desilo još u Nacionalnom muzeju crnogorskom? Nestali su dokumenti, molim vas samo 15 sekundi, koji svedoče o dva vijeka prisustva Nemanjića u Crnoj Gori. Kradete nam istoriju, kradete nam novac, kradete nam sve što nije za zemlju vezano i kradete nam sve ono što može da opravda vašu neleganu vlast. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:47:41)

Na ovaj način smo iscrpili sve prijavljene diskusije i u skladu sa našim pravilima pravo na završnu riječ ima ministar Bogdanović. Izvolite.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (01.03.19 16:47:56)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Zahvaljujem, naravno, i svima vama koji ste komentarisali i koji ste bili i konstruktivni i manje konstruktivni i evo pokušaću da sublimiram sva ova vaša pitanja koja su bila predmet interesovanja. Naravno slažući se sa svima vama da je ova konvencija jako bitan međunarodni dokumenat i to je obaveza Crne Gore i ujedno pokazatelj da Crna Gora ispunjava međunarodne obaveze i na taj način ima težnju za jačanjem krivično-pravne zaštite kulturnih dobara koja na taj način utiču na značaj za kulturu identitet Crne Gore, ali i kulturno-istorijsko nasleđe.

Da se osvrnem na vaša pitanja, kad je Narodni muzej u pitanju vi znate da smo mi formirali Državnu komisiju da je ta državna komisija u dva polugodišnja izvještaja dala kvalitetne rezultate,

ali naravno ne dovoljne samim tim što proces revizije muzejskih materijala nije priveden kraju i taj proces revizije treba da bude završen do 28. jula. Nakon tog datuma neophodno je tri mjeseca da se sravni izvještaj i do kraja ove godine imaćemo kompletnu reviziju muzejskih jedinica i istovremeno konačan izvještaj državne institucije, odnosno Državne komisije koja se bavi ovim problemom. Takođe, želim da napomenem i ono o čemu je govorila gospođa Tanasijević da smo mi završili revizije dvije muzejske jedinice. Tu su Etnografski muzej i Umjetnički muzej je u pitanju. Međutim, kao što znate onaj period od tri mjeseca je neophodan da bi se kompletna procedura završila da bi se sravnio taj izvještaj da bismo dobili sve one brojke o nedostajućim predmetima i ja se nadam da ćemo tokom aprila mjeseca imati konačan izvještaj za ove dvije muzejske jedinice koji će nadam se dati konkretne rezultate oko nestalih predmeta. Neko je postavio pitanje zašto Hrvat. Ja mislim da je Crna Gora građanska država i da je zaista nebitno da li je neko Hrvat, Crnogorac, Bošnjak ako ta osoba ima stručne kompetencije i određene kvalitete. Podsjetiću da je doktor Radomir Jurić da ima zvanje najveće u ovoj muzejskoj djelatnosti. On je muzejski savjetnik. Podsjetiću samo da je dr Radomir Jurić koji se nalazi na čelu Državne komisije dakle, neko ko je dobio prošle godine najveću nagradu u ovoj oblasti, a to je nagrada za životno djelo u oblasti muzejske djelatnosti i mislim da je sasvim jasno o kakvom se stručnjaku radi iz ove oblasti koji je poznat dakle, široj javnosti ne samo u ovom regionu već i šire. Kada govorimo o rezultatima ove Državne komisije, opet kažem ne želim da preudiciram stvari i zaista je nemoguće suditi o bilo kom izvještaju ili o bilo kojoj prijavi dok se Izvještaj o reviziji u potpunosti ne kompletira i dok Državna komisija ne sačini svoj finalni izvještaj.

Podsjetiću na jednu vrlo važnu činjenicu u svijetlu dakle, nestalih predmeta iz Narodnog muzeja iako se radi o potpuno drugoj muzejskoj jedinici da je tokom prošle godine, ako se sjećate u medijima bilo da oko 4.000 eksponata nedostaje iz Pomorskog muzeja u Kotoru. Pošto je to naravno manja muzejska jedinica, nego što je Narodni muzej koji pod sobom ima mnoštvo muzejskih jedinica, pristupilo se reviziji dakle, ove muzejske jedinice i u finalnom izvještaju je precizirano da je pronađeno preko 3.850 predmeta. Dakle, mislim da je zaista neuputno da nije primjereno komentarisati bilo što prije nego što Državna komisija dakle, sačini krajnji izvještaj koji će biti poznat do kraja ove godine.

Što se tiče gospodina Berkuljana, pitali ste zašto on nije uključen u rad Državne komisije. Moram vam reći da mi u radu Državne komisije nemamo ni jednog zaposlenog iz Narodnog muzeja, da su to sve stručnjaci sa strane, upravo da ne bi bili u konfliktu interesa i takođe vam moram reći da je on maksimalno uvažen. Dakle, uvažen je samim tim što učestvuje u radu revizionih komisija, uvažen je na taj način što je boravio u mojoj kancelariji, jer smo otvoreno razgovarali o svim ovim pitanjima i složili se u onim stvarima koje su krucijalne i za našu javnost, a naravno i za sve vas ovdje da je neophodno što prije napraviti presjek stanja i vidjeti sa čim raspolažemo kao značajna kulturna ustanova, a to je Narodni muzej Crne Gore.

Takođe, sam uvažio gospodina Berkuljana što smo otvoreno razgovarali i o tom nemaru koji se dešavao u Narodnom muzeju, ali isto tako sam ga otvoreno, jer sam direktan, otvoreno sam ga pitao zašto je bilo potrebe da se čuti više od 25 godina obzirom da gospodin Berkuljan radi u Narodnom muzeju nešto više o 25 godina. Da li se zato treba snositi određena odgovornost, jer znate ako vi imate informaciju o nestalim predmetima pa se to desi samo četiri dana pred lokalne izbore na Cetinju, onda zaista drugi motiv može da postoji. Ja ne kažem da postoji taj drugi motiv i o tome sam otvoreno razgovarao sa gospodinom Berkuljanom.

Isto tako želim da kažem da je gospodin Berkuljan jako senzacionalistički nastupao pred domaćom javnošću na taj način što je objavljivao neke informacije koje se u ovom momentu ne mogu utvrditi sve dok se procedura u skladu sa zakonom ne završi. Isto tako znamo da je Državna komisija sve ono što se uvidjelo da su ili da postoji mogućnost da se radi o nestalim predmetima, da je redovno obavještavala nadležne organe institucije, to radi gospodin Berkuljan. Dakle, niko od nas to nije zabranio, niti može da zabrani. To je dakle, njegovo pravo, ali želim da kažem da u datom momentu može na taj način da se remeti rad i aktivnost Državne komisije. Ja sam tada zamolio gospodina Berkuljana da bi bilo jako dobro i korisno da sve to što se procesuirala ka nadležnim organima, da se to uradi preko Državne komisije, da apsolutno ne vidimo bilo kakav problem u svemu tome, ali prosto smatramo da je Državna komisija ta koja mora biti informisana o svakim i svim aktivnostima koje se tiču nestalih predmeta. Ja se izvinjavam samo da odgovorim na ova pitanja. Evo pokušaću da ubrzam.

Neko je rekao dakle, trojica su napisala crnogorski jezik, mislim da je to bio uvaženi poslanik Lekić. Ja mislim da je crnogorski jezik međunarodno kodifikovan, da je svejedno dakle, da li se to nekome sviđa ili ne i to je zaista jedan od doprinosa ove vlasti našoj identiteskoj politici.

Sa druge strane osvrnuću se i na još jedan dio koji se ticao da kažem podvodne arheologije, odnosno podvodnog blaga, kad je kulturna baština u pitanju želim da kažem da smo mi formisali operativno tijelo još 2016. godine, da u tom operativnom tijelu sjede predstavnici Mornarice Vojske Crne Gore, Uprave za pomorsku sigurnost i Uprave policije Crne Gore zajedno sa Ministarstvom kulture i želim da znate da nijedna aktivnost nije zabilježena. Imali smo samo jednu intervenciju koja se nije odnosila na devastaciju dakle, kulturnih dobara već je plovilo bilo nađeno u toj zaštićenoj zoni i policija odmah reagovala, ali da gotovo nismo imali drugih intervencija koje se tiču devastacije kulturnih dobara. Gospodin Aleksić je pominjao Crkvu Svetog Srđe i .... Ja želim da kažem i to sam rekao negdje čini mi se dok ste razmatrali zakon takođe iz ove oblasti, a tiče se zaštite kulturno historijskog područja Kotora da smo se dotakli te teme. Dakle, to se nalazi u Međunarodnom sporazumu koji smo potpisali sa Republikom Albanijom i mi smo već sa Centrom za konzervaciju arheologije pokrenuli aktivnosti u tom pravcu, obzirom da se radi o Muzeju dukljanskih dakle, kraljeva i vodimo računa o tome što naravno ima veze i sa našim identitetom i sa albanskim vlastima nastavićemo da radimo na ovom pitanju. Smatramo da je to izuzetno važno pitanje za naš identitet i zaista evo još jednom pošto sam opomenut da što prije privodim diskusiju kraju da još jednom svima zahvalim na dakle, ovim komentarima. Nadam se da ćemo na ovaj način doprinijeti i novom Zakonu o zaštiti kulturnih dobara koji je Vlada nedavno usvojila, koji u skupštinskoj proceduri, koji značajno unapređuje zaštitu kulturnih dobara, a ujedno i ono što je pokrenuto juče na Vladi, a to je potreba potpisivanja Konvencije o krivičnim djelima koja se odnose na kulturna dobra, koja je takođe još jedna od međunarodnih obaveza koju Crna Gora dodatno želi da ispuni. Zahvaljujem ne pažnji.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 16:59:15)

Zahvaljujem ministru Bogdanoviću.

Bila je završna riječ. Sugerisem ako imate neke komentare, vidim da ste se prijavili, daću vam pravo, ali da to zbilja bude kratko, da to prokomentarišete i da pokušamo da završimo, već smo ovako značajno iznad vremena koje smo dogovorili. Zamolili smo nekoliko poslanika koji su se bili prijavili da pokušamo da privedemo kraju ovu sjednicu do četiri i po, pet sati, a čak smo i korigovali neki dnevni red u skladu sa tim. Ako možete vrlo kratko te komentare. Nema potrebe procedura. Možete kratke komentare s pravom ministra da vam odgovori, ali da ograničimo na minut i na minut odgovor. Izvolite.

Hoćete li proceduru ili komentar? Branka Bošnjak, vi, Rudović.

BRANKA BOŠNJAK (01.03.19 17:00:11)

Ipak ovo nije bila završna riječ. Više odgovori na pitanja i komentaranje naših izlaganja. Vodiću računa o vremenu, samo hoću kratko da kažem.

Vi ste, gospodina Berkuljana pitali što je ćutao toliko godina i spočitavata da je uradio to pred izbore da bi valjda dao doprinos nekoj opozicionoj partiji. Zašto ste vi ćutali od 2014. godine kad ste u zvaničnom Izvještaju Ministarstva kulture, znači Izvještaj o implementaciji projekta Revalorizacije kulturnih dobara 2014. godine konstatovali da nedostaje 9.415 predmeta i 63 zbirke, što je tada činilo od ukupno obrađenog pokretnog fonda i vi kao institucija ste odćutali evo tri, četiri godine da nije bilo Berkuljana ne bi, vjerovatno bi ćutali do dana današnjeg. I nemojte da tako na taj način se odnosite prema čovjeku kome treba da dodijelite što moj kolega Rudović reče nagradu. Ali izgleda kod nas ovi koji zazvižde odnosno zviždači koji ukažu šta se dešava oni završe u loncu izgleda. Nadam se da neće to biti gospodin Berkuljan, iz razloga što je digao toliku javnost i kažem da mu je to najbolja odbrana. Jer, javnost neće dati da on na takav način završi.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:01:42)

Dajem riječ gospodinu Lekiću, pa Rudoviću, pa poslije toga pravo na odgovor i da tako završimo sjednicu gospodinu Bogdanoviću.

Izvolite poslaniče Lekić.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 17:01:52)

Vrlo kratko, jedna ispravka ministra Bogdanovića on me pogrešno citirao, nijesam ja pominjao crnogorski jezik u smislu da li treba da postoji ili da ne postoji nego sam rekao sljedeću činjenicu da pravopis crnogorskog jezika, sad dodajem uprkos dvije katedre za crnogorski jezik koji postoje u Crnoj Gori, jedna je u Nikšiću, druga je na Cetinju, su pisali su tri autora van Crne Gore. Ne mora biti skandalozna stvar, ali jeste neobična. Pored toliko institucija, toliko patosa, toliko nacionalnih inspiracija i naboja. Mi kad treba nešto da uradimo evo sada popis ovog blaga jeli nestalog itd. Imamo iz Hrvatske dobro je došao čovjek i imamo sada, ja sam to pomenuo.

Znači, jednu činjenicu koja je ovako ekvalantantna, čini mi se tako da možda i ne mora biti u lošoj namjeri, pogrešno je razumio ministar kulture i zato me pogrešno interpretirao.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:02:55)

Hvala.

Poslanik Rudović.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (01.03.19 17:03:00)

Gospodine Bogdanoviću, zašto je Aleksandar Berkuljan ovo pitanje pokrenu nekoliko dana uoči izbora na Cetinju. Nije, on je ovo pitanje pokrenuo godinama unazad, pronađite arhivu vaših prethodnika na mjestu ministara kultura pitajte nekadašnje direktore muzeja između ostalog i Narodnog muzeja Crne Gore. Pronađite arhivu u kabinetu predsjednika Vlade Crne Gore u kabinetu predsjednika Crne Gore pa će te videti da je Aleksandar Berkuljan, godinama slao pisma i molio da se stane na kraj pljački kulturne baštine Crne Gore. I neko kaže, da je Aleksandar Berkuljan saučesnik zato što je ćutao i javnost obavijestio tek nakon što mu niko od nadležnih i najviših političkih figura u Crnoj Gori nije odgovorio. Ako je on počinio krivično djelo, onda su počinili krivična djela svi predsjednici, premijeri i direktori narodnih muzeja i ministri kulture .

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:04:37)

Hvala vam.

Dajem riječ Aleksandru Bogdanoviću, na ovaj način završavamo ovu tačku dnevnog reda, a o njoj ćemo se izjasniti nakon sljedeće tačke dnevnog reda koja je vezana za Izbor i imenovanje, gdje imamo samo jedan da tako kažem jednu odluku.

Izvolite ministre.

ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ (01.03.19 17:04:55)

Zahvaljujem.

Jako kratko, ovo što je uvažena poslanica Bošnjak saopštila tačno je da je taj izvještaj o reviziji dao određene nalaze, ali isto tako se naložilo da se odradi Izvještaj o reviziji kao jedini relevantan, što se pokazalo i u slučaju pomorskog muzeja gdje opet ponavljam od 4.000 nestalih

predmeta kako je javnost obaviještena već je pronađeno 3.850.

Ja se iskreno nadam da će biti to u slučaju Narodnog muzeja, da će se većina tih predmeta naći. Međutim, zaista kažem nemoguće je sad u ovom momentu na bilo koji način prejudicirati stvari, jer jedini izvještaj koji će biti relevantan jeste revizionih komisija svih muzejskih jedinica, rekao sam da očekujemo dvije u aprilu etnografskog i umjetničkog muzeja, a do kraja godine ovo sve ostalo.

Takođe, biće interesantno u kom periodu su nestali određeni predmeti. Jer, bojim se da su neki u zabludi da se to dešava u tih 25 posljednjih godina, ali da sačekam opet kažem izvještaj revizije i onda ćemo zajedno suditi ovdje i naravno na drugim mjestima o tome šta će se naći u samom izvještaju.

Mi smo godinama nalagali reviziju tih muzejskih materijala Ministarstvo kulture je jako odgovorno i profesionalno pristupilo ovom poslu. Vidite samo sastav državne komisije nije lako naći kvalitetne i stručne kadrove. Mi posebno u kulturnoj baštini imamo nedostatak stručnih i kvalitetnih kadrova sa određenim kompetencijama i zato mislim da je regionalna pomoć od krucijalnog značaja.

Ja mislim da je ovo pitanje koje se tiče svih nas i da zaista želim državnoj komisiji da što prije dođe do relevantnih podataka koje ćemo ovdje naravno podijeliti sa svima vama.

Ovo o čemu je govorio gospodin Rudović ponavljam.

Ja sam rekao da li slučajno ili namjerno ne želim da sudim koji je bio motiv, da li je bio političke, stručne prirode ili je nešto bilo na ličnoj osnovi sa određenim ljudima u muzeju, ja o tome ne želim da kažem, niti sam rekao da neko krivično treba da odgovara, jer ja to ne mogu da kažem. To trebaju da kažu nadležni organi obzirom da su involvirani ovaj proces, a državna komisija ima redovnu komunikaciju po pitanju nestalih predmeta i ja mislim da oni treba da sude o tome na kraju procesa, mada i paralelno se dešavaju određene aktivnosti i adnje u vezi sa nestalim predmetima, kao što sam rekao na samom početku.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:07:40)

Zahvaljujem ministru Bogdanoviću, zahvaljujem njegovim kolegama koji su bili sa nama povodom tačke koje je predložila Vlada.

Konstatujem da smo na ovaj način završili pretres povodom ove tačke dnevnog reda i prelazimo na zadnju tačku dnevnog reda.

Tačka - Izbor i imenovanje.

U okviru ove tačke imamo Predlog odluke o imenovanju predsjednika Državne izborne komisije. Administrativni odbor podnio je Predlog odluke da se za predsjednika Državne izborne komisije imenuje Đorđije Vukčević.

Izvjestilac Odbora je Luid Škrelja, predsjednik Administrativnog odbora.

Shvatio sam da se on javio i kao neko ko diskutuje i kao neko ko će biti podnosilac ovog izvještaja.

Otvaram pretres.

Predsjedniče Odbora, izvolite.

LUID LJUBO ŠKRELJA (01.03.19 17:08:36)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege,

Pa evo predlog kao izvjestilac je podijeljen svim poslanicima, dobili ste svi u Podgorici.

Tako imam informaciju od službe ja poštar nijesam, ja sam predsjednik Administrativnog odbora.

Znači, ovdje je sve dostavljeno svim zainteresovanim. Tako da neću da se bavim ovim, jer odgovorni poslanici i poslanice treba da dođu spremni na sjednicu plenuma i da pročitaju materijale.

Mandat ranijem predsjedniku DIK-a istekao je 7. oktobra 2018. godine. Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je počeo od 6. septembra 2018. godine raspisao tri javna konkursa za imenovanje predsjednika Državne izborne komisije. Tokom prva dva postupka nije bilo posebnog interesovanja za ovu prestižnu i odgovornu funkciju.

Pod drugom ponovnom javnom konkursu od 9. januara 2019. godine, prijavilo se pet kandidata. Zakonom o izboru odbornika i poslanika nije predviđeno da predsjednik DIK-a ima zamjenika, što je Odbor konstatovao, da je jedno od pitanja koje treba biti riješeno kroz rad Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva.

Imajući u vidu inicijativu od strane Državne izborne komisije, da se u što kraćem roku imenuje predsjednik da bi 3. marta tekuće godine predstoje izvori za odbornike u skupštini Opštine Tuzi, a s obzirom na konačno veći broj kandidata i njihove reference, Odbor je podržao kandidata Đorđija Vukčevića.

Đorđije Vukčević rođen je 1953. godine u Podgorici, diplomirani je pravnik. Bio je generalni sekretar Savezne vlade SRJ, sekretar Saveznog ministarstva privrede, koordinator izvršne funkcije u Opštini Podgorica, sekretar Skupštine Opštine Podgorica, član Odbora povjerenika Opštine Podgorica, potpredsjednik Opštine Podgorica, pomoćnik Ministra unutrašnjih poslova u Ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave, glavni administrator Opštine Kotor u dva manda, član Republičke, odnosno Državne izborne komisije u periodu od 2004. do 2008. godine.

Đorđije Vukčević je trenutno najbolje rješenje za predsjednika Državne izborne komisije. Njegovo iskustvo i dokazani kvalitet rada garantuje da će, ukoliko bude imenovan, a to zavisi od poslanika, uraditi značajan i složan posao na najprofesionaniji način.

Što se tiče navoda da tokom 2020. godine stiče uslov za odlazak u starosnu penziju, za Administrativni odbor i Skupštinu Crne Gore je relevantno da on u ovom trenutku ispunjava sve uslove predviđene konkursom i u ovom trenutku, i juče, i danas i sutra. Znači ne postoji ni jedan uslov koji bi ga eliminisao kao kandidata jer niko nema pravo da ga diskriminiše po tom osnovu.

Kada je u pitanju, ja imam dva, i izvjestioc i diskusija. Kada je u pitanju njegovo eventualno članstvo u partiji, podsjećam vas da je Zakonom o izboru odbornika i poslanika kao uslov za imenovanje za predsjednika DIK-a određeno da kandidat nije član organa upravljanja političke partije u zadnje tri godine. Znači član organa upravljanja političke partije u zadnje tri godine. Napominjem, i da kroz rad odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva i parlamentarna pozicija i opozicija imaju priliku da daju predloge za izmjene Zakona o izboru odbornika i poslanika, i da djeluju u smjeru eliminisanja svih manjkavosti važećih zakona koje su očigledne.

Pozivam vas da podržite predlog Administrativnog odbora i glasate za imenovanje Đorđija Vukčevića za predsjednika Državne izborne komisije. Glasanjem za predloženog kandidata doprinijete kompletiranju sastava Državne izborne komisije, a samim tim i punom legitimitetu njegovog rada.

I još nešto, nemojte da Administrativni odbor, kao što je slučaj, pretvorite u istražni organ niti u notarsku službu. Svaki prijavljeni kandidat odgovara za vjerodostojnost dostavljenih traženih i obaveznih dokumentaciju na javni konkurs koji je bio objavljen. Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:14:14)

Siguran sam da odavno nismo imali ovako jasan stav predsjednika nekog odbora. Hvala vam.

Hvala vam, predsjedniče Škrelja.

Sad prelazimo na prijavljene diskusije. Imamo nekoliko prijavljenih diskutanata. Sve bih zamolio da poštujemo dogovor koji smo napravili, da se prije nego što se definiše, prije nego što objavimo tačku dnevnog reda imamo prijave. To sad nije u ovom slučaju za dvije prijave, ali ćemo to, normalno prihvatiti.

Takođe opominjem kolege iz opozicije da se pridržavaju člana 107 da omoguće da možemo da radimo. Svi koji su se prijavili, dva poslanika, biće im normalno dato pravo da govore.

Prvi prijavljeni je poslanik Miodrag Vuletić, nek se pripremi poslanik Jovan Vučurović, Branka Bošnjak.

MILORAD VULETIĆ (01.03.19 17:15:41)

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi građani,

Posebno mi je čast i zadovoljstvo što prvi put poslije toliko vremena koliko sam poslanik u crnogorskom parlamentu mogu građanima da se obratim iz prijestonog Cetinja i poseban pozdrav za meni drage uvažene građanke i građane Cetinja, naravno i sve one koji nas večeras slušaju i gledaju.

Ne bih mnogo imao što da dodam na uvodno izlaganje predsjednika Odbora gospodina Škrelje, osim neke svoje lične impresije da kažem vezano za ovaj predlog. Đorđiju Đoka Vukčevića lično poznajem, negdje smo približno istih godina i znam da posjeduje sve ovo o čemu je Ljubo govorio, kako počev od biografskih podataka, od moralnih, ljudskih, radnih, profesionalnih referenci, do debelog iskustva u pravnoj struci radeći na poslovima u državnoj upravi, kako počev od lokalne uprave do najviših organa i najsloženijih psolova. Takođe je bio i član Državne izborne komisije od 2004. do 2008. godine i mislim da svojim iskustvom, svojom smirenošću i svojim vaspitanjem i referencama o kojima sam govorio, stručnosti će doprinijeti kvalitetu, naravno nastavku kvalitetnog rada Državne izborne komisije.

Ono što je meni sporno sporno je to što smo imali priču na Administrativnom odboru, a odnosila se prije svega na činjenicu da li on ispunjava uslove, da li ga treba birati budući da mu je kao do penzije ostalo nekih godinu i po, dvije dana. Definitivno mi smo stali na stanovištu da saglasno odredbi člana 62 Ustava, kojim se garantuje pravo svakom građaninu na rad ukoliko ispunjava zakonske uslove, da gospodin Đorđe Vukčević ispunjava sve uslove konkursa i ima ponajbolje reference za obavljanje ovoga posla. Sve ostalo bilo bi po meni nezakonito, nepravično i pomalo diskriminatorski. Toliko o tome.

Ono o čemu sam želio sa vama zajedno da podijelim ostatak priče to je moje razmišljanje čemu je problem, što se tiče izbornih aktivnosti, makar ovih 20 godina od kad sam ja u politici. Sve izborne aktivnosti na teritoriji Crne Gore su sproveden u skladu sa zakonom, makar je to sa relevantnih adresa i domaćih i evropskih uvijek potvrđeno. Dakle, sve izborne komisije, od opštinskih preko državnih odradili su svoj posao na najbolji način. O tome potvrđuju fakti, dokazi jer sam neposredno bio involviran četiri pet godina kao šef DPS - a u Danilovgradu, zatim kao član Glavnog odbora, onda predsjednik, sada poslanik i znam tačno svi birački odbori, a nekad je više bilo posmatrača ili opunomoćenika na tim biračkim odborima nego samih birača, su uvijek jednoglasno potvrđivali i potpisivali te zapisnike. Ono što je sporno, sporno je to što dio, manji dio da kažem nezadovoljnika pokušava mimo institucije i mimo izbora da zabani na fotelje koje im ne pripadaju ni po čemu. Po meni su izbori ti gdje se građani opredjeljuju kome da poklone vjeru. Do sada ovih 20 pa i više godina, 30 godina bili smo mi u toj prednosti. I mi smo valjda to zavrijedili svojim programom, mi smo to zavrijedili jer smo kreirali javno mjenje a ne slijedili i slušali nekoga drugog.

Uvažena gospodo, molim vas poštovani građani da sve ovo imamo u vidu, uvijek su konstruisali neke afere i uvijek su te afere povrgavane i uvijek smo mi izlazili sa svojim programom kao najkvalitetnijim pred vama i vi nam davali povjerenje zahvaljujući tom što smo to zavrijedili i zaslužili. Ja se nadam, pored ovakve opozicije, uvaženi građani da ćemo mi još dugo vladati, a da ćemo vladati na način nuđenja najkvalitetnijeg programa za rad prosperiteta naše države, naših građana, a posebno naše mladosti. Zahvlajujem. Imao sam još priče, ali ajde.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (01.03.19 17:20:55)

Podsjetiću vas, tačka dnevnog reda je - Predlog odluke o imenovanju predsjednika Državne izborne komisije.

Imamo jako puno diskutantata, ako nastavimo ostaćemo još nekoliko sati. Izvolite.

MARINA JOČIĆ (01.03.19 17:22:06)

Relativno benigna tema kad vi aktueliziraste ono što je najaktuelnije ovih dana u Crnoj Gori, to su koverta, koverta.

Poštovani gospodine Vuletiću, vi nama ovdje držite predavanja o tome kako se ljudi slobodno izražavaju, izažavaju svoje političko mišljenje, kako slobodno glasaju, kako vaš program nadmoćan i onda neminovno nas dovodite u situaciju da moramo da se sjetimo koverta. Samo jedan biznismen 97,5 hiljada eura. A koliko je biznismena u Crnoj Gori koje je proizveo DPS, koji moraju da plaćaju reket da bi mogli normalno da rade. Ono što smo svi znali i o čemu smo sve ove godine govorili komentarišući izbore i vaše navodne pobjede na izborima jedan jedini snimak od minut i po je potpuno ogolio, tako da vam se zahvaljujem na ovoj prilici da podsjetim na to u okviru ove teme.

A kad sam se već javila za riječ da se vratim na temu. Ovo na silu biranje predsjednika Izborne komisije, zbog izbora u Tuzima dovodi takođe pod znakom pitanja uopšte regularnost tih izbora u Tuzima za to što se ne zna, nije se razgraničila teritorija Opštine Tuzi, pa hoćete da duplo golo date građanima Crne Gore. Prvo ste građane Tuzi uveli u izborni proces za izbore lokalne u Podgorici, pa sad ti opet građani imaju pravo da prave izbor u Tuzima, pa će na kraju nekih drugih izbora građani koji su na rubovima Opštine Tuzi ponovo moći da glasaju i za Tuzi i za Podgoricu. Tako da ovim kerekama DPS-a stvarno nema kraja. Ja vam se divim odakle vam tolika maštovitost, ali znaćemo na to da odgovorimo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:23:40)

Hvala.

Pravo na komentar, evo da pokušamo nekako da racionalizujemo vrijeme.

MILORAD VULETIĆ (01.03.19 17:23:45)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Drago mi je eto kao sugrađani i komšije da možemo i ovako da razmijenimo mišljenje. Naravno, ja cijenim sa političkog aspekta istup svakog od kolega. Naravno da smo različitih stavova i mišljenja, ja ispred pozicije, vi ispred dijela opozicije i ja to prihvatam sa vaše strane kao normalnu reakciju. Međutim, vi ćete se složiti sa mnom. Svima nama su puna usta vladavine prava i pravne države i podsticanja rada institucija sistema državnih organa. Ajde da im pomognemo svi zajedno. Pa nije valjda sve toliko crno u ovoj Crnoj Gori koliko vi prezentirate i pokušavate nama da spočitate da ne možemo makar oko nekih stvari se složiti da je napravljen vrlo bitan i vidan napredak. Ima li grešaka ima, ima li krivih ima i neka se svi procesuiraju, uvijek ću to podržati, vjerujte. Uvijek ću to podržati u dijelu onoga ko nešto pogriješi, ko se ogriješi o normu, o zakon, bilo da je u pitanju prekršaj ili krivično djelo neka izvoli pred nadležnim organima i institucijama sistema da dokaže ili da se dokaže u postupku njegova nevinost, odnosno njegova greška.

Što se tiče ovih drugih stvari vezano teritorije Tuzi-Podgorica, vjerujte nijesam tu nešto bog zna neki ekspert niti znam te granice. Moguće da bi bolje kolega Duković na tu temu mogao da govori ali u svakom slučaju, naravno to je za ekspertske timove i pretpostavljam da je to u fazi nekog rješavanja ili je konačno riješeno.

U svakom slučaju podržavam ovu vrstu dijaloga i mislim da sučeljavanje različitih stavova doprinosi konačno boljem našem upoznavanju, boljoj da kažem komunikaciji od opšteg interesa i za nas i za građane koji nas slušaju i gledaju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:25:59)

Hvala.

Sljedeći prijavljeni je Branka Bošnjak.

BRANKA BOŠNJAK (01.03.19 17:26:07)

Koliko je sve ova vlast, uvaženi građani, obesmisllila govori i ova činjenica, jednu instituciju koja je svuda u svijetu pa i ovdje kod nas u okruženju znači veoma značajna i koju pokrivaju i čeonika te institucije, uvijek na čelu tih institucija su neke ugledne ličnosti, govori o tome da što bi trebalo vas da zabrine ja vidim da vas uopšte ne brine, jeste i to da niko nije htio da se javi na konkurs u nekoliko ovih vaših raspisanih konkursa. A šta o tome govori? To u stvari govori o tome da ljudi neće da budu jedne obične marionete jer ste zaboravili da stavite da trebaju da budu klimoglavci, da trebaju da pogaze svoju struku i teško ste mogli naći nekog anemičnog lika poput gospodina Šaranovića, koji je pokrivao tu funkciju i koji je toliko svoju struku bacio pod noge da je na kraju proglasio predsjednika države bez kvoruma, a predstavniku opozicije opunomoćenom koji u skladu sa zakonom ima pravo, koji je punopravni član Državne izborne komisije u tom momentu onemogućio je i da uđe u zgradi Državne izborne komisije već mu je poslao obezbjeđenje da ga izbace i ne dozvole mu dolazak.

E takav neko ko je spreman na sve je vama trebao i onda se teško mogao naći pa ljudi nisu htjeli da uzimaju te funkcije, odnosno da se javljaju za to što su znali da će morati da rade razno razne nečasne radnje da bi bili na čelu te institucije i da bi trebali da obesmisle, kao što ste potpuno obesmisllili i tu ćete morati da nam kažete šta su ocjene evropskih zvaničnika o radu Državne izborne komisije. To je jedna bruka, to je bruka šta se tamo radilo i to je vidjela sva javnost, dolazilo je i do fizičkih obračuna i bilo je svega u Državnoj izbornoj komisiji. Umjesto da to bude jedna ugledna institucija kakvu su sve zemlje u okruženju napravile od svojih državnih izbornih institucija.

I na kraju, vjerovatno uz nagovor, uspjeli ste da navatate, uslovno rečeno, čovjeka pred penzijom da vam se javi na konkurs i navodno da će biti nezavistan. Nezavistan će biti taman koliko i ovaj Šaranović, a imajući u vidu i ovu biografiju koju čitam, to je više politička biografija čim su se mijenjala ovoliko radna mjesta, a znam kako se u Podgorici posebno, a vidim da je imao dosta aktivnosti u Podgorici, odnosno da je bio na funkcijama u Glavnom gradu, govori da će to opet biti neka partijska marioneta iako pravno formalno vjerovatno je negdje pocijepao ili sakrio knjižicu DPS-a ili možda nije funkcioner, ali ko zna, nisam ni sigurna. Uglavnom je to ono što je vrlo simptomatično da nikad i nama pravi bojazan u svim ovim odnosima i pravljenju novog izbornog zakonodavstva svuda tamo gdje vi kažete da treba neko, odnosno da se traži neko nezavistan nikad to nije neko nezavistan, to je neko vrlo zavisan od vas iskompromitujete tu poziciju i zbog toga mi uvijek mislimo da je onda ipak bolje neka budu partijski ljudi pa da mogu da zastupaju, a ne navodno nepartijske ličnosti koji su očigledno neostvoreni DPS-ovci ili oni koji pokušaju da vam se uliguju na način da im omogućite sve i dođu do nekih funkcija, a onda iskompromituju tamo instituciju. To je stvarno za sramotu.

Obesmisllili ste i ovdje ovaj odbor koji je bio krenuo sa radom, jer mi smo sigurni da ono stavljanje, kako vi kažete u zatvor Nebojše Medojevića poslije ponoći, je u stvari rezultat rata klanova u DPS-u, jer nekome nije odgovaralo da se krene u reformu izbornog zakonodavstva, već je to trebalo sve obesmiliti i učinili su taj korak da bi obesmisllili postojanje ovog odbora koji se formirao i koji se sad pretvorio, koliko pratim na sajtu Skupštine, pretvorio se u .. ljubazne prepiske predsjednika Odbora sa administracijom koja radi u Odboru i više niko i ne zna šta se tamo radi iz razloga što opozicija sa pravom i poslije Koverte i ogoljenog načina na koji se izbori odvijaju u Crnoj Gori. Ne želi da učestvuje sa onim koji su kreatori koverti, dok se ne stvori pritisak da se formira samo jedna rečenica. Da se formira tehnička vlada, odnosno ona Vlada koja će snositi odgovornost da ima dovoljno vremena da se izvrše izmjene izbornog zakonodavstva i da dođemo do koliko - toliko fer i slobodnih izbora koje će na kraju svi priznati.

Ovako je sve obesmišljeno i sve institucije koje učestvuju u izbornom procesu uspjeli da obesmisllite.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:31:55)

Sljedeći prijavljeni diskutant Jovan Vučurović.

JOVAN VUČUROVIĆ (01.03.19 17:32:03)

Dakle, teško je bilo šta reći o ovom čovjeku poslije preporuka gospodina Škrelje i gospodina Vuletića, meni je ostalo samo da vjerujem da se radi o jednom izvanrednom kandidatu koji nije pristrasan koji je profesionalan, koji je tek ima nekolike godine pocijepao člansku kartu DPS-a onako izrevoltiran svim izbornim krađama u proteklim decenijama.

Ja ne znam uopšte što sam uzeo riječ umjesto da vjerujem gospodinu Škrelji i gospodinu Vuletiću, ja ipak moram reći jer vidim da je neka žurba da se ovo sve završi večeras da i ja doprinesem tome, evo da ne budem previše opširan.

Da kažem da je ovo reklo bi se jedna čista provokacija ovaj izbor predsjednika DIK-a, jer mi ne znamo uopšte da li je i ovaj prethodni saziv da li predsjednik Crne Gore, da li je izabran onako kako treba.

Mi ne znamo da li je ovaj gospodin koji se izdaje za predsjednika Crne Gore, da li on ima pravo po zakonu da pokriva to mjesto nakon svega što smo vidjeli što je kazala i koleginica Branka Bošnjak, nakon svega što smo vidjeli one večeri kada su u Državnoj izbornoj komisiji bez kvoruma potvrdili da li se može potvrditi bez kvoruma ne može, ali potvrdili izbor Mila Đukanovića, za predsjednika Crne Gore.

I sada nam se pokušava ovdje predsjednik DIK-a pokušava da se izabere u trenutku kada se u zemlji još jednom potkrivaju zloupotrebe koje je aktuelni režim vršio tokom izbornog procesa.

Imamo razne afere čitavih ovih decenija da ih sad ne nabrajam, evo od kupovine ličnih karata dokazanih, kuovina ličnih karata i osuđujućih presuda doduše onako više stidljivo imajući u vidu to partijsko tužilaštvo i sudstvo do afere "Snimak". Gdje dakle još uvijek niko odgovarao jer smo imali tada gospođu Čarapić, kao partijskog tužioca, kao što danas imamo Stankovića i ovoga da mu ne pominjem ime.

Imamo aferu Luksemburg u Baru gdje su očigledni, a postoje snimci ljudi koji uzimaju pare od strane koji su došli za pare da im daju ljudi iz DPS-a i niko to ne procesuirao, nego su na optuženičkoj klupi bili ljudi iz Nove srpske demokratije koji su otkrili tu aferu. I imamo tu aferu koju pominjemo aferu Koverta, gdje je umiješan visoki funkcioner Demokratske partije socijalista i sad treba da vjerujemo u to da će predsjednik novi predsjednik Državne izborne komisije koji će vjerovatno biti izabran sad da sredi čitavu situaciju i po meni kao što rekoh radi se o čistoj provokaciji i pokušava da se skrene pažnja svega onoga što je suština. Vidim da me upozoravate, dakle evo da završim, pokušava da se skrene pažnja sa onoga što je suština gospodine Gvozdenuviću, narod je na ulicama, narod traži pravnu državu, narod traži da se izborimo za fer i slobodne izbore kojih nikada nije bilo u Crnoj Gori. Narod traži da se izborimo protiv korupcije i kriminala koji se nalaze u vrhu režima i ja se nadam da će ovi protesti dovesti do toga da dođe do promjene u Crnoj Gori, da se sruši i u konačnom zabrani rad Demokratske partije socijalista i još jednom pozivam sve građane sutra u 18 časova na trg u Podgorici.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:35:55)

Sljedeći prijavljeni je Neđeljko Rudović.

NEĐELJKO RUDOVIĆ (01.03.19 17:36:01)

Zahvaljujem, poštovane građanke i građani Crne Gore.

Čuli smo biografiju kandidata za predsjednika Državne izborne komisije. Razumijemo potrebu Demokratske partije socijalista da prihvati kandidaturu gospodina Vukčevića uz dužno poštovanje gospodina Đorđija Vukčevića, kojeg ne poznajem lično. Ja mislim da mi danas ne biramo predsjednika Državne izborne komisije, mi danas biramo namještenika Demokratske

partije socijalista još jednom u nizu u institucijama na kojima bi trebali da služe ovoj državi i ovom narodu u institucije koje su punktovi Demokratske partije socijalista u cilju očuvanja moći i čuvanja ovog i ovakvog sistema sa posljedicama koje svi dobro prepoznajemo.

Gospodin Vukčević je bio činovnik u Glavnom gradu, potom činovnik u Opštini Kotor, danas je u upravnom odboru regionalnog vodovoda. Građani Crne Gore, treba to da znaju, da li je formalno ili nije i dalje je član Demokratske partije socijalista. Mislim da je irelevantno ali želim da podsjetim na praksu mi umjesto institucija koje služe državi imamo institucije koje su pretvorene u poslu.

Zato želim umjesto institucija koje služe državi imamo institucije koje su pretvorene u poslu. Zato želim da podsjetim šta ste uradili dame i gospodo sa naprimjer, Agencijom za sprečavanje korupcije. Da li mi imamo Agenciju za sprečavanje korupcije kao nezavistan regulatorni organ ili imamo ćeliju Demokratske partije socijalista.

Šta ste uradili na primjer sa investiciono-razvojnim fondom? Šta ste uradili sa Agencijom za elektronske medije? Šta ste uradili sa Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Na kraju šta ste uradili sa Centralnom bankom? Šta ste uradili sa Univerzitetom Crne Gore?

Sve to što ste uradili sa tim nazovi institucijama, vi danas radite i sa Državnom izbornom komisijom. Trenutak politički svi znamo kakav je vi pokušavate da nešto što je realno vanredno stanje u Crnoj Gori, pokušate da prikažete kao stanje redovnosti to je vaša potreba vi pokušajte da to uradite, ali vi zapravo nastavljate sa okupiranjem državnih institucija koje pretvarate u svoje servise.

Kad već pominjem servise zaboravio sam da kažem i da pomenem na ovom spisku zarobljenih, otetih institucija, ukradenih od naroda Crne Gore nalazi se javni servis Radio televizija Crne Gore. Na sve pokušavate da stavite šapu vi se zamislite da li je to pravi put i da li na taj način postizemo cilj koji valjda bi trebalo da bude u interesu svih nas i svakog građanina Crne Gore. Ovo je po meni pokazatelj između ostalog ne moći ovo je pokazatelj straha.

Ja želim samo da iskoristim još pet skundi da kažem da je ovo danas samo jedan od 97.000 razloga zbog čega će ljudi u Crnoj Gori doći sutra u Ulicu Slobode da svi zajedno pod sloganom "Odupri se", "Dođemo do države koja je primjerena i koja će služiti svima nama.

Hvala.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENVIĆ (01.03.19 17:40:02)

Prelazimo na sljedećeg prijavljenog diskutanta poslanik Lekić i zamolio bih kolege iz pozicije i opozicije da se pripreme da otprilike oko 18 časova imamo glasanje.

Izvolite, poslaniče Lekiću.

MIODRAG LEKIĆ (01.03.19 17:40:17)

Pa najčešća upozorenja evropskih institucija se odnose na izbornu materiju u Crnoj Gori.

Takođe, javnom diskusijom političkog to je takođe najčešća tema i na kraju krajeva imamo neku regularnost zar bi vladajuća stranka prihvatila rad na ovim uobičajenim izborima uslova itd. To je dokaz da je to materija vrlo kompromitovana i u tom smislu mene je impresionira ova nonšalantnost i pohvale u jeku afere "koverat" da se stvara privid normalnosti, nego dobro, gledaju nas građani pa neka sami zaključite. Dakle, umjesto depolitizacije mi ćemo imati još jednog vojnika partije, čovjeka ne poznajem i nemam namjeru da govorim o njemu negativno, ali je izvjesno da je iz vladajuće stranke i da će on biti ne sinonim objektivnosti, nego čovjek koji će da radi u korist svoje stranke. To smo se već nagledali. Prošli predsjednik je do skandaloznih dimenzija dovodio sa svim onim incidentima i čudima koja su se dešavali u toj oblasti. Očigledno je da deficit profesionalnih institucija se u Crnoj Gori kompezira sa suficitom broja institucija. Ovdje ne idemo na kvalitet institucija, profesionalnost institucija, nego samo naduvavamo nove institucije koje, između ostalog, koštaju finansijski, stvarmo neku šminku, stvaramo neku retoriku evropsku, a

ponašanje je antievropsko i to je očigledno i u ovom slučaju. Ukratko, ja mislim da ovaj privid normalnosti ne uvažavanje da se potrudimo - potrudite, da se izabere profesionalno lice je najveći poziv za sutrašnje proteste. Ne mislim da je ulica baš najidealniji sistem rješavanja problema, ali vi ste napravili jednu popularizaciju sa ovim zaista frapantnim odnosom i normalnosti, dakle, privida normalnosti u vrijeme ovoga što se sve dešava u Crnoj Gori sa vrlo nepredvidivim dinamikama. U tom smislu meni ne preostaje ništa drugo nego da podržim vaš poziv za sutrašnji protest i pridružim se ovom doprinosu vladajuće partije da se sutra građani Crne Gore okupe u Ulici slobode. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:43:02)

Hvala Vam.

Ovdje je samo na spisku, ne vidim da li imamo predstavnika SDP-a. Da ili ne? Nemamo.

Dajem riječ Milutinu Đukanoviću.

Izvinjavam se, ja sam pitao da li imamo, izgleda i ako nemamo ovdje i ako sam dao pravo da se posle tačke prijavi, dajemo riječ poslaniku Konjeviću. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (01.03.19 17:43:33)

Zahvaljujem.

Uvažene kolege poslanici, poštovani građani,

Po meni, ako želimo da budemo ozbiljna politička struktura ili ozbiljna institucija, onda zaista moramo da vodimo računa o nečemu što bi negdje trebalo da bude povjerenje među političkim partijama pa i kad su, normalno je, neko na stranu vlasti, neko na strani opozicije. Morali bi da povedemo računa da za neke institucije koje su vrlo često predmet evropskih izvještaja sa manje ili više kritike, a jedan dio toga se odnosi na političku obojenost tih institucija koje bi trebale da budu nezavisne, povedemo računa prilikom njihovog izbora. Naravno, nije mi ni u primisi da ću moći danas da ubijedim kolege iz Demokratske partije socijalista da ne trebaju da izaberu svog kolegu za predsjednika Državne izborne komisije, ali radite jednu stvar koja mislim da će nam se svima zajednički vratiti kao politički bumerang. Ništa lično prema kolegi Vukčeviću koga znam sa medija, ali imate sledeću situaciju, vi danas birate nekoga da bude predsjednik Državne izbore komisije kome po zakonu traje mandat četiri godine, a vi ga birate na rok od deset mjeseci. Onda neko od uvaženih kolega kaže da Administrativni odbor nije ni istražni organ, ni notarska služba. Čitajući biografiju nigdje, recimo, ne spomene ovu činjenicu koja je javna, koju ću ja pročitati. Izvještaj iz jedne dnevne novine 11.04.2015.godine, kaže:

Na izbornoj Konvenciji održanoj izvršen je izbor novog Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista koji broji 86 članova. Znači, 11.04.2015. godine, među tih 86 članova je Đorđije Vukčević. Dakle, nigdje u biografiji gospodina Vukčevića nema da je bio ikad član ni Demokratske partije socijalista, ni nekog njenog izvršnog organa, pa nije valjda, nema ni jednog razloga da se gospodin Đorđije Vukčević stidi toga. Nemojte da vi mislite da toliko logički ne možemo da uvežemo da je gospodin Vukčević koji je izabran u Opštinski odbor 2015.godine bio član tog Opštinskog odbora svega nekoliko mjeseci, bio toliko vidovit da podnese ostavku da bi ispunio zakonski rok od tri godine da može da se kandiduje. Vjerujte mi vrlo teško će vam to neko vjerovati. Nije problem, vi ćete danas izabrati gospodina Vukčevića, njemu će mandat negdje u januaru 2020.godine silom zakona prestati. Znači što će biti zahtjev opozicije, ako se uopšte budemo dogovarali oko izbornog zakonodavstva i bilo kakve političke volje za tim, isto ono što je urađeno za tužioca, za Sudski Savjet, sad za Državnu izbornu komisiju i tako dalje. Mi ne možemo da izaberemo Sudski Savjet, odnosno, članove Sudskog Savjeta oni su sa vrlo problematičnim legitimitetom, znate zašto? Zato što smo zajednički pravili greške i umjesto da sa tim greškama prekinemo, vi danas nas želite da ubijedite da je gospodin Đorđije Vukčević koji je izabran aprila 2016. u vaš Opštinski odbor u Kotoru bio toliko vidovit pa je za devet mjeseci podnio ostavku, jer je znao da ga za tri godine čeka mjesto šefa DIK-a.

Ljudi, vjerujte ja mislim da ste mogli, da budem krajnje otvoren, da nećete dosta ljudi

pravnik u Demokratskoj partiji socijalista koji nijesu ovako politički profilisani i da ovdje komotno tog čovjeka, možda bi ga neko i od nas glasao ako se radi o uglednom pravniku, a ne čitate mu biografiju i stidite se da saopštite daje čovjek bio član Opštinskog odbora DPS-a u Kotoru. Ne znam zašto. Mislite da će se ovim razvijati povjerenje u duhu noga što nas zajednički čeka, rad u odboru i dogovor oko izbornog zakonodavstva. Ovo nije u duhu toga i potpuno je negdje razumijevanje kad jedan dio javnosti apsolutno kritikuje da smo sve, neću reći čak DPS nego da smo mi ovdje zajedno sve pretvorili na način da niko u ovoj državi ne zna ništa u koliko nije član neke političke partije. Ovo je pokazatelj. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:48:43)

Hvala.

Sledeći diskutant Željko Aprcović.

ŽELJKO APRCOVIĆ (01.03.19 17:48:51)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Nisam imao namjeru da se javljam povodom tačke dnevnog reda koja se tiče izbora i imenovanja, iz razloga što sam smatrao da ćemo zajednički da barem jednu od institucija gdje su se stekli zakonski uslovi rasteretiti toga nekog VD-e stanja. Smatram da je naš Administrativni odbor napravio dobar i kvalitetan posao, da je u više navrata shodno zakonu ponavljao javni poziv i na kraju smo došli do tri kandidata koja su ispunjavali uslove shodno zakonu, da se između ta tri kandidata Administrativni odbor odredi prema jednom kandidatu koji će steći uslove da dođe na plenum i da o njemu razgovaramo. Međutim, danas smo čuli niz ... u dijelu koji se tiče zarobljenih institucija sistema, čak smo otišli toliko daleko da ono što smo zajednički gradili sad napadamo, a tu prevashodno mislim na izbor članova Skudskog Savjeta gdje sam i tada govorio kada smo pozicionirali Sudski Savjet na način na koji smo ga pozicionirali, da ćemo doći u situaciju da imamo ograničeno funkcionisanje iz razloga što neće biti političke volje da razgovaramo na način kako nam to priliči argumentovano i u okviru odbora i na kraju na plenumu da izaberemo članove Sudskog Savjeta.

Ono što bih želio da istakne, iz razloga što sam lično poznavao Đorđija Vukčevića koji je 2008.godine na javni poziv koji je bio dostupan svih građanima koji su ispunjavali uslove bio izabran za glavnog administratora opštine Kotor i u drugom mandatu, takođe, na javni poziv bio izabran na mjesto glavnog administratora i mogu da kažem da njegova biografija koja jeste ovakva kakva je to u obrazloženju odluke i piše, dovoljno govori o tome koliko je stručan, referentan da odgovori onoj obavezi, onom zadatku koji treba zajednički svi da sagledamo, da li se radilo o opoziciji ili vlasti, odnosno, vladajućoj koaliciji, to je apsolutno nebitno. Samatram da sa aspekta što je radio na nivou Kotora da odgovara da se ispoštuju svi oni zakonom utvrđene obaveze i propisi kako bi Državna izborna komisija adekvatno i pravilno radila. Nismo, kada smo birali sekretara Državne izborne komisije, tada nismo pričali o tome kojoj on političkoj opciji pripada, a sad pričamo o tome da Đorđe Vukčević pripada Demokratskoj partiji socijalista. Mi u statutu imamo obavezu da određen broj funkcionera koji pokrivaju određena mjesta prisustvuju sjednicama Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista.

Gospodin Đorđije Vukčević je sa prebivalištem u Podgorici i on je na određenim sjednicama Opštinskog odbora prisustvovao tim sjednicama. Međutim, nakon 2015. godine februara mjeseca kada je raspisan novi javni poziv za glavnog administratora u Opštini Kotor Đorđije Vukčević je imao mogućnost da se u pisanoj formi obrati Opštinskom odboru kako bi se njegov status produžio na nivou samog Opštinskog odbora, odnosno učešća u radu tog opštinskog odbora. Đorđije Vukčević to nije uradio. Đorđe Vukčević je napustio Opštinu Kotor vratio se u Podgoricu gdje živi kao što ste vidjeli 2017. godine zasnovao radni odnos u jednoj privatnoj firmi gdje je radio kao stručni saradnik. Po kom osnovu je izabran u bord direktora upravni odbor Regionalnog vodovoda stvarno ne znam, ali znam zasigurno da on nije nikada bio

član organa partijskih na nivou Kotora. Sigurno garantujem da od 2015. godine, sad ne mogu da kažem da li je to polovina ili kraj, nije učestvovao u radu Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista iz razloga što ja presjedavam tim odborom jer sam izabran 11. aprila 2015. godine i nemojmo da zaokrećemo temu.

Samo ću još jednu rečenicu da kažem. Godine 2016 kada se radi izborni proces na nivou Crne Gore i na državnom nivou i u određenim lokalnim jedinicama potpuno odgovara rad opštinskih izbornih konvencija u opštinama gdje ste osvojili vlast. Znači, tu računam i Opštinu Budvu i Opštinu Kotor i Opštinu Herceg Novi. Tamo gdje niste osvojili vlast uvijek se spočitava sa ove strane da postoje određene stvari, odnosno manjkavosti, odnosno zloupotrebe, odnosno sve ono što elementarno nije utemeljeno, odnosno nema dodirnih tačaka sa izbornim procesima koji se odvijaju u skladu sa dobrom izbornom praksom, izbornim zakonima koji jesu u Crnoj Gori donošeni i mijenjani zajedničkom voljom svih nas koji smo projektovali određena zakonska rešenja kako bi omogućili, obezbijedili bolji, adekvatniji izborni proces ne samo na državnom nego i na lokalnom nivou. Zato se ne mogu složiti sa vama. Slažem se sa vama da imate političko mišljenje o određenom trenutku u Crnoj Gori, ali ne mogu se složiti sa vama da gospodin Đorđe Vukčević je izbor DPS-a, a to će vrlo brzo potvrditi izborni proces u Tuzima i svi izborni procesi koji u idućoj godini trebaju da dođu na nivou Crne Gore.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:54:21)

Hvala.

Komentar Raško Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (01.03.19 17:54:25)

Kolega Aprcoviću, ja nisam govorio o stručnom profilu gospodina Vukčevića. Rekao sam da ga samo poznajem ovako iz medija. Mislim da se ne poznajemo lično.

Ja sam govorio o tome iz razloga da je bio član Opštinskog odbora DPS-a u Kotoru iz razloga što je zakonska obaveza da ne može niko biti predsjednik DIK-a ko je u periodu od javljanja na konkurs pa prethodne tri godine bio član organa partije. Ovo što sam ja pročitao je izvještaj iz jedne dnevne novine koji provjerio sam nije demantovan od strane Opštinskog odbora Demokratske partije Kotor, nije demantovan. Kada, to sam vam rekao na odboru, na kompjuteru na Gogle ukucate ime i prezime Opštinski odbor Kotor Đorđije Vukčević. Znači šta dobijete na sajtu DPS-a? Error 404. To u prevodu znači da je izbrisan. Svi ostali članovi su tu, samo je Đorđije Vukčević izbrisan. Zato sam se potrudio da nađem kliping iz medija kad je bila konvencija, to svi ljudi u Kotoru znaju. Ovo što ja pričam svi ljudi u Kotoru znaju. Izaberite ga vi, izaberite nemam ja lično protiv Đorđija Vukčevića ništa. Ja samo mislim da je problem ako DPS na kraju krajeva u svojoj strukturi nema pravnika ko nije član organa partije da može da bude predsjednik DIK-a nego po prvi put od kad ja znam ovaj parlament nekoga za mandat od četiri godine bira potpuno svjestan činjenice da po sili zakona može biti samo 10 mjeseci. Prvi put to radite. Srećno bilo, srećno bilo. Krijete mu biografiju, krijete. Krijete mu da je bio član Opštinskog odbora DPS-a. Dovoljno motivacije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:56:52)

Dajem riječ poslaniku Željku Aprcoviću i molim poslanike da ne dobacuju iz klupa nego da pokušamo da završimo.

ŽELJKO APRCOVIĆ (01.03.19 17:57:04)

Vrlo kratak odgovor. Znači, potpuno precizno utemeljeno sam kazao da od 2015. godine

Đorđije Vukčević ne živi u Kotoru. Đorđije Vukčević živi u Podgorici. Tu mu je i porodica i djeca, tu je i njegov radni angažman bio. Znači, apsolutno Đorđije Vukčević od 2015. godine se nije pojavljivao na sjenicama Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista. Znači, apsolutno. Rekao sam vam da u prošireno članstvo opštinskog odbora, svakog od opštinskih odbora u Crnoj Gori mogu da budu pozivani funkcioneri koji pokrivaju određena mesta radi razjašnjenja bitnih činjenica za njihov rad. Nemojte to da spočitavate. Ja vam kažem kao predsjednik Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista Kotor da Đorđije Vukčević nije prisustvovao sjednicama Opštinskog odbora i nije bio član Opštinskog odbora. Znači, potpuno precizno vam kažem. Vjerujte više od tri godine, više od tri godine. Sad to što vi želite da prikazete na taj način kao što prikazujete ovdje da stvarate neku famu, evo završavam, kolega Konjeviću. Niste u pravu iz razloga što još jedan put podvlačim poznajući toga čovjeka od 2008 do 2015. godine nijedan bilo pripadnik DPS-a ili nekih opozicionih partija koje parcipiraju u političkom životu Kotora nije imao zamjerku na njegov rad. Radio ga je profesionalno, odgovorno i nadam se da će ga tako profesionalno, odgovorno raditi i u okviru Državne izborne komisije. Ne vežete se kolega Konjeviću da i 2010/11 kad su vam birali određene članove institucija na nivou Crne Gore da su određena gospoda koji su bili članovi SDP-a bili brisani odjedanput bila je ta error 404 je li tako. Nemojte oko toga da polemishemo. Jasno mi je hvala na edukaciji da se ukuca na Gogle ime i prezime da izađu neki podaci za određenog čovjeka za kojeg se interesujete.

PREDSJEDAVALAĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 17:59:23)

Izvolite. Đukanović.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ (01.03.19 17:59:42)

Poštovani građani Crne Gore,

Potpuno nam je svejedno ko će biti predsjednik Državne izborne komisije. Najbolje bi bilo da ste nekog robota nabavili daljinski upravljali sa njim ovdje pojedinci na odgovornim funkcijama ne odlučuju po struci i nauci već sa njima upravlja Demokratska partija socijalista i partijski interesi su iznad svih i stručnih i državnih i bilo kojih drugih interesa. Sada ću da izrečem jednu tvrdnju. Sadašnja vlast nema ni moralno ni političko pravo da organizuje bilo koje izbore u budućnosti. Toliko ste napravili faulova da ono što narod kaže za vjek vjekova ste diskvalifikovani da vi upravljate nekim izbornim procesom. Afera Koverat samo je djelić monstruoze skalamerije kojom upravlja Demokratska partija Socijalista, a sve u cilju da očuva vlast po svaku cijenu. Sad imamo materijalne....

.... imamo svjedočenje čovjeka koji je stvarao ovaj sistem, ali SDT ćuti. Taj isti SDT je vrlo maštovit kada treba da se montira politički proces tj. afera "Državni udar", izmišlja dokaze i pravi konstrukcije. Glavni svjedok čitave te priče je jedan osuđeni ubica Saša Sindelić i on je kredibilan. Duško Knežević, vlasnik Univerziteta, pola vaših poslanika je radilo kod njega, on ne priča istinu, po vama. Ali, kada imamo snimak, pa ne možemo baš da vjerujemo svojim očima da li je bilo 50.000 ili 97.000 evra.

Što se tiče Državne izborne komisije, ona nema mogućnost kontrole, ona nema ni administrativne kapacitete. Jednostavno ovdje je problem kompletan sistem. Da iole funkcionise sistem ne bi se dešavalo da broj birača vrtoglavo raste, a broj stanovnika drastično opada. Ne bi se dešavalo da elektronska identifikacija birača ne može da razlikuje original od falsifikata. Ne bi se dešavalo da se brutalno falsifikuju potpisi podrške, da se državnim novcem kupuju birači. Da funkcionise sistem znalo bi se ko se i kako obogatio, ko koliku imovinu ima i koji tajkuni daju, odnosno doniraju novac Demokratskoj partiji socijalista. Da funkcionise sistem građani bi mogli da se nadaju da se mogu zaposliti na osnovu svog znanja i stručne spreme, a ne da se čitava kampanja zasniva na čuvenom projektu jedan zaposleni - četiri glasa.

Jedina prava institucija koja će očigledno u Crnoj Gori da funkcionise je ulica. Jer, vi ste toliko drski, a moram da kažem i bezobrazni da nećete da čujete. Vi zanemarujete sve ovo što vam se priča. Ovo se nekoliko godina ponavlja i onda kao uvrijeđene mlade kada vam kažemo da

vas finansiraju kriminalci, nije to tačno. Vi proglasiste ovoga Kneževića koga mi već 15 godina proglašavamo kriminalcem, sada je i za vas kriminalac. Vi jednostavno ćutite. Drsko. Bezobrazno. Ne može to tako. Mislite ako imate pendrek u vašim rukama da možete da radite šta god hoćete. Mislite ako imate tužioca kojeg normalni pravnik kada ga gleda vidi da je čovjek neuračunljiv, da možete danam pripisete terorizam. E, ne možete. Pazite dobro šta radite u narednom periodu. Mi iz Demokratskog fronta nećemo pristati da budemo vaša lovina. Dobro pazite šta radite. O svakoj riječi duboko promislim kada je saopštim, a vi hoćete na silu, sila traje do jednog momenta, ali doveli ste do toga, došli ste s ulice i ulica će da vas skine. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 18:04:47)

Sledeći prijavljeni poslanik je Bogdan Fatić.

BOGDAN FATIĆ (01.03.19 18:04:52)

Potpredsjedniče, s obzirom na to da je vrijeme za trajanje diskusije isteklo skratću svoju diskusiju.

Danas je pred nama odluka o izboru predsjednika Državne izborne komisije. Na samom početku želim da istaknem da odluka koju danas razmatramo ima svoje utemeljenje u Zakonu o izboru odbornika i poslanika. Navedenim zakonom jasno je propisano da predsjednika Državne izborne komisije imenuje Skupština i to na predlog radnog tijela nadležnog za izbor i imenovanje, a nakon sprovedenog javnog konkursa. Administrativni odbor kao radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanje postupilo je u skladu s Zakonom o izboru odbornika i poslanika, a propisana procedura je u potpunosti ispoštovana. Shodno tome, posebno želim da naglasim da kandidat gospodin Đordžije Vukčević ispunjava sve uslove definisane sprovedenim konkursom. Samim tim, ukoliko Parlament danas podrži navedeni predlog, odnosno kandidaturu gospodina Vukčevića, a u skladu s preporukom Administrativnog odbora, Zakon o izboru odbornika i poslanika biće u potpunosti ispoštovan.

S druge strane, ilustracije radi, najbolji primjer nepoštovanja i grubog kršenja zakona države Crne Gore, konkretno Zakona o izboru odbornika i poslanika, u praksi najbolje možemo da vidimo na primjeru opštine iz koje dolazim, Opštine Berane. Radi podsjećanja javnosti, Berane je grad u kojem opozicija na državnom nivou vrši vlast na lokalnom nivou. Naime, prilikom izbora članova opštinske izborne komisije Berane, što je u nadležnosti, znamo svi, lokalne skupštine, direktno i vrlo svjesno prekršeni su članovi 24 i 25 Zakona o izboru odbornika i poslanika. Ovim zakonom je potpuno jasno definisano da opštinsku izbornu komisiju čini predsjednik i četiri člana.

Takođe, ovim zakonom je jasno definisano da se za predsjednika opštinske izborne komisije imenuje kandidat političke partije, odnosno podnosilac izborne liste koji je na prethodnim izborima osvojila najveći broj mandata. S obzirom na to da je naša lista osvojila najveći broj mandata, mjesto predsjednika opštinske izborne komisije zakonski pripada kandidatu kojeg smo mi predložili. Bez obzira na jasan stav Državne izborne komisije, bez obzira na zakon, aktuelna politička većina u Beranama koju čine odbornici SNP-a, DF-a i Demokrata izvršila je pravno nasilje i na skupštinskom zasijedanju, većinom glasova, za predsjednika opštinske izborne komisije postavljen je predsjednik koalicije koji je na prethodnim izborima imao čak tri odbornika manje od naše liste. Demokratska partija socijalista kao partija odgovornih pojedinaca, odgovornih, prije svega, prema državi Crnoj Gori sve navedeno je predočilo nadležnim državnim organima. Ova odluka je donesena prije nekoliko mjeseci, a ovo je primjer koji najbolje pokazuje kako se poštuje mišljenje Državne izborne komisije, zakoni države Crne Gore i njene institucije tamo gdje ste vi u prilici da ih vršite i sprovodite selektivno i onako kako odgovara vama i vašim političkim interesima.

Na kraju, želim da pozovem sve poslanike da glasamo za Predlog da se gospodin Vukčević izabere za predsjednika Državne izborne komisije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 18:08:12)

Zahvaljujem, gospodine Fatiću.

I po Poslovniku i po želji želi da vam se obrati na kraju i predsjednik Odbora Luid Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (01.03.19 18:08:21)

Po želi ne toliko koliko zbog potrebe da kažem neke stvari i da građani vide da je ovo klasičan primjer priče i diskusije od strane uvaženih poslanika iz opozicije koji, u nedostatku argumentacije, pribjegavaju uvredama i neistinama.

Žao mi je što član Administrativnog odbora nije tu, neću mu pominjati ime, ali on se meni direktno obratio i rekao mi je da se stidim da pročitam biografiju i da krijem biografiju gospodina Đorđija Vukčevića. Mislim da treba da se stidi onaj koji ne govori istinu, a ne onaj ko govori istinu. Gospodin Vukčević je podnio prijavu i dokaz da nije član organa partije u zadnje tri godine. Ti ljudi, ti poslanici su imali prilike da to pročitaju i da se uvjere u to. To je jedna od onih koji su danas bili glavne teme u nedostatku argumentacije, da ne pominjem neke druge. Rečeno je da je član Upravnog odbora Regionalnog vodovoda. Jeste, ali treba da zna da Skupština još nije izabrala Đorđija Vukčevića i da on, u slučaju da bude izabran, u roku od mjesec dana ima obavezu da podnese ostavku na članstvo u Regionalnom vodovodu.

Jedna interesantna priča se ovdje provukla. Niko ne poznaje Đorđija Vukčevića, a svi znaju da je član DPS-a, u životu ga nijesu gledali, a svi znaju da je član DPS-a. Ali, neznanje u ovom domu košta. Znate li koliko košta, građani znaju, košta i tamo kod građana. Zaboravljaju da ovo nije rješenje DPS-a. Ovo je rješenje opozicije od 2014. godine, da jedina institucija u državi, jedina institucija koja nema zamjenika je predsjednik Državne izborne komisije jer je kriv Administrativni odbor za to. Jedini predsjednik koji je bio profesionalni predsjednik Državne izborne komisije je upravo bio prethodni predsjednik gospodin Budimir Šaranović. E, sada što neko ispunjava uslove da ide u penziju, onda mi ograničimo, da posle četiri godine ili pet godina niko ne može ni na jednu funkciju da bude izabran, jer ga čega penzija, to sam rekao Đorđije Vukčević neka ide doma, kaže - izvinite, čekam penziju. Kada mu ovi iz opozicije budu dali panziju. Jedan mi je prigovorio da sma ih pozvao na protest, najvjerovatnije me pobrkao sa mojim Ulcinjaninom Džemalom, jer on je organizator tog protesta, a ne ja, ali nema ih tu da mi odgovore na to. To sam htio samo da pojasnim. Žao mi je što nijesu bili ovi tu da čuju, ništa nijesmo krili. Sve je jasno, ne samo članovima Administrativnog odbora nego svako ko je zainteresovan, svaki građanin, može da priviri u tu dokumentaciju. Druga stvar, ne treba da plate oni koji treba da rade, nego će oni da plate koji neće da rade ni u radnu grupu, ni u Parlametn, ni u Administrativnom odboru, nego je njihov rad, njihova kancelarija, njihova afirmacija ulica i trotoar.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.03.19 18:12:06)

Hvala, gospodine Škrelja.

Konstatujem da je pretres završen povodom ove tačke dnevnog reda.

Predlažem da pristupimo glasanju.

Koelge poslanici stekli su se uslovi da pređemo na izjašnjenje o predlozima akata o kojim smo obavili pretes. Podsjetiću građane da smo završili glasanje povodom prve tačke dnevnog reda. Sada prelazimo na glasanje povodom druge tačke dnevnog reda, a to je Predlog zakona o potvrđivanju Minamata Konvencije o živi. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Sastavni dio predloga zakona čine tri amandmana Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Stavljam na glasanje predlog zakona u cjelini.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik, 40 je glasalo za, protiv nema i jedan uzdržan. Objavljujem da je Skupšina usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o živi, jer odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Sledeća tačka dnevnog reda jeste Zakon o potvrđivanju UNIDROIT Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima. To je bila tačka tri o kojoj smo pričali. Takođe se odlučuje većinom glsova prisutnih poslanika. Sastavni dio predloga zakona čini jedan

amandman Zakonodavnog odbora.

Stavljam na glasanje predlog zakona u cjelini.

Pogledajte da neko nije stisnu taster, jer vidim u sali 41 poslanika, a ovdje imamo 40. Glasao je 41 poslanik, za je glasao 41, nije bilo protiv i nema uzdržanih. Objavljujem da Skupština usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima.

Sledeća tačka dnevnog reda je tačka izbor i imenovanja. Ovdje smo imali tačku dnevnog reda vezano za izbor predsjednika Državne izborne komisije. Stavljam na glasanje predlog odluke o imenovanju Državne izborne komisije.

Hvala vam. Glasao je 41 poslanik, za je glasao 41, nije bilo protiv i nije bilo uzdržanih. Objavljujem da je predlog odluke usvojen i da je za predsjednika Državne izborne komisije imenovan Đorđije Vukčević.

Uvažene kolege, uvaženi poslanici, ovim je Prva sjednica Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019.godini završena. Gradonačelnik Opštine Cetinje je pozvao sve poslanike na koktel na prvom spratu. Hvala lijepa.